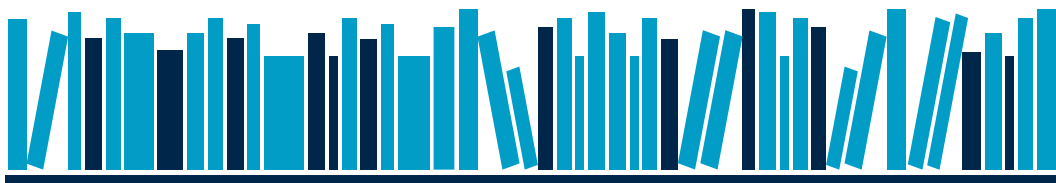

MŮJ SVĚT

Duben 2022

Vyhodnocení - Můj svět 2022

POEZIE

poezie do 18 let:

1. Klára Novotná, Jílové u Prahy
1. Kamila Steinová, Bystřice
2. Sofie Hulcová, Praha
2. Markéta Hýblová, Lanškroun
3. Marek Wojkowski, Havířov

čestné uznání:

Jakub Vacek, Ivančice

poezie 19-30 let:

1. Eliška Kohlíčková, Příbram
2. Evelína Kolářová, Sušice
2. Tereza Vitoušová, Praha
3. Lenka Kóňová, Rosina (SK)
3. Tereza Rohovská, Dobrá u Frýdku

poezie nad 30 let:

1. Josef Dáňa, Brno
2. Theodora Glacová, Ostrava
2. David Hartmann, Praha
3. Radek Holík, Hukvaldy
3. Monika Smetanová, Plzeň

čestné uznání:

Tomáš Choura, Ústí nad Labem

Mirka Javoříková, Olomouc

Jindra Lírová, Mělník

Pavel Vydra, Pecka

PRÓZA

próza do 18 let:

1. Ondřej Toufar, Lučina
2. Dorota Baszczyńska, Vendryně
2. Nicole Snizek, Čáslav
3. Ondřej Blažek, Třeboň

čestné uznání:

Antonín Bartůněk, Pardubice

Kryštof Vaněk, Holešov

próza 19-30 let:

1. Gabriela Brázdová, Praha
2. Anna Zelinová, Sedliště
2. Martina Vítová, Hlinsko v Čechách
3. David Brend, Vsetín
3. Ivana Rakúsová, Dolní Benešov

čestné uznání:

Eliška Kohlíčková, Příbram

Tereza Sládečková, Olomouc

próza nad 30 let:

1. Monika Ticháčková, Praha
2. Klára Lyons, Praha
2. Josef Kolouch, Chorvatsko
3. Regina Krchňáková, Mimoň
3. Jana Ptacek, Melbourne (AUS)

čestné uznání:

Irena Bátorlová, Praha

Josef Štěpánek, Žampach

Poezie do 18 let:

1. Klára Novotná, Jílové u Prahy
1. Kamila Steinová, Bystřice
2. Sofie Hulcová, Praha
2. Markéta Hýblová, Lanškroun
3. Marek Wojkowski, Havířov

čestné uznání:

Jakub Vacek, Ivančice

Jitřenka

a dlouho bylo ticho
po cestě lesem dolů do údolí
hlasem hlubokým jitřenka hlásila den
tím hlasem, co jsme všichni v napětí očekávali
už od zimy
teď neslyšíš, možná omýváš si
ruce
na nich vzpomínky, co ulpěly ti
za nehty
a proto přes tekoucí vodu
loňského léta
neslyšíš letošní jaro

introverti

vesnicemi projíždí málo aut
a ještě míň je bouraček

štěkot psů přehlušuje rodinné oslavy
jinak venku panuje klid –
bouřky teprve přijdou

občas se však na vesnicích uskuteční koncert
nebo nějaká soukromá párty

hromy a blesky dokážou ovlivnit nejen duši

Dekadentní marnivost

„Ach miluji tě lásko má“

Skoro až bych blila

Vždyť tahle slova dnešní dobou

svůj význam ztratila

První Máj prej lásky čas

Epocha vysmívá se tobě

Hrdliččin zval ku práci hlas

Ach kanou ti slzy v hrobě

Ovidie, Villone, Mácho, Rúmí

Všichni jste laciní slepci

Jen opíjet iluzí nás umí

Já radši zatrpklou skepsi

„Ach miluji tě lásko má“

Skoro až bych blila

Poté co jsem z donucení slova vypustila

Hypersenzitivní

Všechno se to míhá kolem,
mezitím, co já v sobě míchám
pocity smutku i štěstí,
světelné paprsky, vůni
a dozvuky tohoto dne,
až se mi dlaně spínají v pěsti,
a tak si to tak jdu v tom dešti, tou bouří,
náhle vidím kohosi,
jak odhazuje cigaretu, kterou nedokouří,
také vidím sebe v odrazu louží,
tu plachou holku,
která se nešťastně plouží,
tou cestou domů,
v obklíčení álejí,
již dávno opadlých stromů,
a k tomu s duněním v hlavě,
v podobě blesků a hromů.

Naděje

Když je ve dne tma jak v noci,
poslední ptáček dopěje,
tak začínám mít chladný pocit
že se ztrácí naděje.

Když je ve dne tma jak v noci
a marně čekám rozednění,
chytá se mě strašný pocit,
že tma srdce v kámen změní.

Pouhá škvíra
ve dveřích může vpustit světlo do síně.

Je to víra
v svítání, ta jediná drží mě.

Pouhá škvíra
ve dveřích vpustí čerstvý vzduch.

Zmizí-li víra
v lepší zítřky, pak uzavře se kruh...

Vergilie! Beatrice! Básníku!

Mučivou žízni, hladem hynu,
boty dřavé už stovky mil.
Už vím, že s prachem cesty splynu,
do písku lehám, beze sil.
Měsíce, léta spásu hledám,
do neznáma vrhám se pro azyl.
Za zády mráz, postava bledá,
svit slunce mě již oslepil.
Kloním se k prameni, ten suchý jak troud,
kéž žízeň svou bych utišil.
Snad vymknu se ze života nebeských pout,
jež božský soud mi udělil.
Mečem je přeseknu a najdu spásu,
kterou přede mnou sám ďábel skryl.
Bud' ochutnám svého ráje krásu,
pokud ne, kéž bych zde v písku hnil.
Pach síry mě v očích pálí,
hlad odešel, však nahradil jej strach.
Na loďce jsem, pevninu zřím v dáli,
do vody se vrhám, leč mění se v prach.

Postava na mé rameno dlaň svou pokládá,
jdu s ní, namísto marných snah
nabýt svobodu, která mi byla odňata,
dál a dál, však nejsem větroplach.

Touto zemí, nadějí opuštěnou,
s průvodcem jdu, tichým jak noc,
vydávám se říší zatracenou.

„Musíš jít sám, dál nemohu ti vypomoct.“

Děkuji a jdu dál, po trnité stezce plné lidských těl,
kde stranou jde jakýkoli řád a ctnost.

Stoupám výše, snad výše, než bych chtěl,
neboť s výškou stoupá zkaženost.

Cestou zřím trestance v kruté orgii údů,
čím si zasloužili svůj osud, to nevím sám.

Mám věřit zraku? Jsem v zemi přeludů.

Měl bych jít dál, když takhle skončit mám?

Co mi zbývá? Měl bych se vzdát?

Osudu, jenž život káže nám?

Jdu dál, staň se, co má se stát!

Dost už křiku, blížím se ke branám.

Brány se se skřípěním otevřely,
vstupuji do země nekonečných řad,
doufajících v to, aby ráj jim neupřeli,

leč ví, že zde budou napořád.
Zde naděje více než v první síni,
ale stále stojím v říši zrad,
kde, přestože v dále mi světlo svítí,
tu naději může osud rozervat.
Stoupám nahoru, dál a dál,
vstříc prameni, kam všechny duše míří,
snad aby pramen moji pýchu sňal.
Pramen těm, co svůj život neprohýří,
daruje ráj, až přijde jejich skon.
Jdu dál, zvuk vody se vzduchem šíří.
Tato říčka je můj Rubikon.
Kéž kostky mé vrženy jsou bez potíží.
Mrazivé kapky na čelo mé dopadají,
do vody se nořím až po kolena,
tak blízko jsem vytouženému ráji,
leč cesta má není dokončena.
Tak co? Ptám se. Projdu bez problémů?
Co stane se, až říčka bude překročena?
Jsem přenechán napospas osudu svému,
jen já, můj žal, má duše podlomená.
Topím se! Pod vodou z vlastních hříchů.
Umírám! Leč sám sebe jsem vrah.
Brečím, po životě plném smíchu,

ostrá je čepel spravedlnosti vah.

Už dochází mi dech, ale ruka mě z vody táhne,
je to ruka mé lásky! Jako v představách
mladíka, co po lásce prahne.

Dívka, se kterou jsem lehal ve travách.

Touto zemí, nadějí naplněnou,
s průvodcem jdu, veselým jak den,
vydávám se říší požehnanou.

Probrat se nechci, pokud je to sen.

Jdu s dívkou, zahradou plnou radosti a krás,
rájem, do kterého byl jsem povznesen.

Jdu loukou, kde tiše šeptá lesa hlas:

„O spásu nebyl jsi ochuzen.“

„Nechť ti, co osudu se vzepřou,
co pro spásu jdou na světa kraj,
najdou klidu, srdce ráj.“

Poezie 19-30 let:

1. Eliška Kohlíčková, Příbram
2. Evelína Kolářová, Sušice
2. Tereza Vitoušová, Praha
3. Lenka Kóňová, Rosina (SK)
3. Tereza Rohovská, Dobrá u Frýdku

Máš slabost pro obnošená místa

Máš slabost pro obnošená místa
v noci mě na ně vodiš abys oddálil skutečnost:
každý den jsme blíž
světu
ve kterém už nebude co k postrádání.

Posbíráno do kapes

V okolí už vídáš podzimní stopy
vím, je jeden z těch okamžiků, kdy smíš zapomenout
a najednou jako bys uvěřil v odcházení a existenci zbytečných věcí

právě tehdy
na dně kapsy modrého kabátu najdu teplo ze zmuchlaných peřin,
holubí pírko a vzkaz:
sbalit kufry
smést tvoje oči z nábytku
a zamknout.

Trochu morituri do tvého salutant

Ze všech stran: Hannibal ante portas

Mé morituri tvému salutant a božský revolver zazní nocí

Hlasitěji než miliarda světlušek se prodíráme černí padlých hvězd

Damokles nás nijak zvlášť nezaujal

Allea acta

kočárky, holubinky, veverka

To vše doplňuje střípky mozaiky našeho Rubikonu

Zasychající asfalt, revolver v doutnavé nečinnosti ticha po bouři

Mačkání spouští a hlavolamy

Pandora otevřela skříňku

Proč bychom nemohli my

Společně ubírat se cestou

Symbiózy barikád a trikolory

Cestou absolutně odsuzující nečinění

Pitevní

Mrtvoly

Těla odkrytá

A hlouček mediků

Živá mrtvá zvědavost

Opodál

Viděla jsem tě na zastávce

A ani jsem nezašla pozdravit

To ta první vteřina

Kdy jsem se ze strachu

Otočila pryč

A pak už bylo pozdě a ty jsi dělal že mě nevidíš a já taky a oba jsme

hráli tohle debilní

divadlo

A teď je mi líto

Všech těch minut

Kdy jsem stála opodál

A ty ses smál na jinou

Mořské divadlo

Kolikrát se nebes
dotykem nadýchal člověk
jako déšť,
když pomalu spouští síť
i z druhé strany vlastní tváře
a cestičky, zdají se být nerovnými kulisami
rozfoukaných vlasů bez větru.

Jako by se právě vytečkovaná voda
chtěla připodobnit dějstvím písku,
co rozkolísá každou z barek
o něco prudší, než za oponou
rozbouřeného srdce bijícího na souši.

Kolikrát se nebes nadchl člověk
jako ptactvo,
když v jevištích blankytu
hledá hladiny vlastních křídel.

A moře

zdá se být podobné slzám,
co se ani nehnu bez dotyku větru,
naučeného nazpaměť.

Mikádo

Úsměv, prosím!

Srdce mi buší

Jak šťastné holce

Které to sluší

Co je to se mnou?

Zbavila jsem se tíhy, asi...

Kadeřnice ji zametla do kouta

Mám nové vlasy

Poezie nad 30 let:

1. Josef Dáňa, Brno
2. Theodora Glacová, Ostrava
2. David Hartmann, Praha
3. Radek Holík, Hukvaldy
3. Monika Smetanová, Plzeň

čestné uznání:

Tomáš Choura, Ústí nad Labem

Mirka Javoříková, Olomouc

Jindra Lírová, Mělník

Pavel Vydra, Pecka

Kabaret End

Možná tu budem jen pár let
pak v suť se změní Kabaret
Jestli to ohne nějak Svět

Kdo ví ??

Svaz syntetickejch občanů
si přečte zprávu po ránu:
„Spad Ten co chodil po lanu“

Co víc ??

Napíšem do svejch závětí
Pták - ten když padá odletí
Ale my sečtem oběti

A pak ? . . .

Jasný - jsme chtěli lepší svět
Než pimprlovej kabaret

Štěstíčka z pouti

Z cukru med

Koho jsi sežral

Koho sved

Před kým jsi zbled

Zubama jektáš

- s p a d n e k l e c

A může přijít Očistec

co nebude jen koupelí po odfláknutým sexu . . .

Nedělní ráno

Zatáhli jsme závěsy,
aby den nepřicházel tak rychle.

Zavřeli jsme okna,
pevně rozhodnutí
nenechat se vtáhnout
do děje.

Ticho je konejšivé - říkáš,
ale po chvílce zpozorníš.

Zvony dostávají povolenku
a vstupují
do našeho chrámu.

Ticho je obměkčeno...
Má srdce - napadne tě.

14:15

Ještě nemám uvařený oběd.

Všechny matky už se určitě postaraly
a na důkaz své dokonalosti
vyfotily talíře na facebook.

Voní to až sem.

Nesnáším koprovku!

- kecám.

Nesnáším jejich talíře...

PS: Nacpaná do formičky

na dokonalou ženu

- přetékám přes okraj

Oblázky v ústech

Stal jsem se básníkem.

Tím nebeským darmošlapem.

Jen tak.

Mimochodem.

Ne, pletu se.

Měl jsem vyšší cíle.

Jaké?

Na to už si nevzpomínám.

Možná být lovec humrů

nebo krotitel varanů.

Pak mě ale někdo

chytil za patu.

A poručil: „Piš!“

Myslím, že to byl Arthur

nebo Vladimír.

Tak teď nemotorně tvořím

a přemílám

oblázky v ústech,

abych nešlapal

múzám na obočí.

A stále hledám

a říkám: „Nevím.“

Občas cítím pach bezdomoví

občas vůni svobody.

A v břiše se mi

převalují

poztrácené nápady.

A ty si chodíš jen tak po ulici

a nevíš, že tě držím za ruku.

Sny by se měly bdít

alespoň ve dvou.

Hvězda

Spadla mi hvězda do zahrady,
možná že přímo z vesmíru
Přesvědčím těžko kamarády,
řeknou jen: tys pil přes míru

Zaryla cípy do záhonů,
zničila komplet petržel
Jenom ta jedna z milionu,
proč ji tam někdo nedržel?!

Vracím se domů podvečerem,
oči jak hvězda vyhaslé
Stejně jak ona – solitérem
Každý se na mě vykašle

Za moje hříchy a ty zrady
to co ji potká též i mne
Někomu spadnu do zahrady,
nikdo si toho nevšimne

Kwheelení

Krční obrotlíky,
koňské okuláry.
Pravooční tiky,
uší hned dva páry.

Chybějící ruce,
mozkomíšní vlny
a myšlenky víří
poloprázdňe plny.
...duševní spiny
plné mé viny...

KWHEELÍM

O knize, která nezoufá

Vyšla jsem. Kdoví kdy. To bylo slávy!
Jenomže koho to dneska číst baví...
Spím, léta netknutá, na chvostu čtenosti,
ale splín, přátelé, mě zatím nedostih'.

Léta si užívám ve spodním regále,
sláva je vrtkavá, čtenářstvo nestálé.
Léta si užívám, krásná, byť nečtená,
doba je složitá, lidi jsou vemená.

Vím dobře, že patřím do jiné doby,
ale i tak to tu ještě chci zdobit.
Jednou mě objeví ten, který zarytě
pátrá jen po pravé, skutečné kvalitě.

/ DOPRAVNÍ /

Na první křižovatce zastav
a ohlédni se zpět.
Těším se na Tebe.
Za prvním rozsvíceným oknem
obejmeme svět.

/ ART /

Kouzelným prutem nakreslím rok,
srdce v klovatině ozdobím lžičkou medu.
Pak udělám další šťastný krok
a Tvoje oči svedu.

ODCHÁZENÍ

Hedvábím prošla bez zábran
v jednom z nejkrásnějších rán,

bosa a nalahko, snad ze zvyku,
se zbytkem léta v košíku.

Byla to dívka, nebo už žena?
Nesla se tiše, zamyšlená.

Padalo slunce na pružné tělo.
Dívka to nebyla. To léto odcházelo...

Pod Stolovou horou

Zatím jsem se nedotkl Venuše
i když náznaky tu byly
Ráno přineslo naději
a večer vzpomínku
Vítr si pohrával
s prvními spadányými listy
a všude vonělo víno
Postel ustlaná naruby
chtěla víc

Próza do 18 let:

1. Ondřej Toufar, Lučina
2. Dorota Baszczyńska, Vendryně
2. Nicole Snizek, Čáslav
3. Ondřej Blažek, Třeboň

čestné uznání:

Antonín Bartůněk, Pardubice

Kryštof Vaněk, Holešov

Chlapecká láska

Poslední záchvěvy něhy a citu opadly už dávno před rokem, v nedaleké minulosti, která člověka jen tak neopustí. Byl jsem až po uši utopen v lásce, lepkavé a nenasytné obludě ovládající mou duši. Událo se to navečer, v příšeří, pod rouškou mladé tmy. Procházeli jsme matně osvětlenou zimní uličkou. Obloha byla oděna do neprůhledného černého sametu a zářila démanty vzdálených hvězd. Měsíc připomínal blyskavé ryzí stříbro. Chladný vzduch nás bodal do chřípí a při každém výdechu se nám před obličejí tvořily malé obláčky páry. Ona ulička se proplétala mezi starými stromy, staršími než samotné město, jež zde dnes stojí. Holé paže stromů s nataženými ospalými pařáty se líně pohupovaly ve studeném vánku. Zdánlivě mrtvá příroda tiše odpočívala a čekala na lepší časy. Tváře se nám červenaly chladem, i když byly až po nos zanořené v černých šálách. Vypadali jsme jako dvě ztracené ovečky uprostřed starého hvozdu hledající cestu ven. Vytáhl jsem svou na led zmrzlou dlaň z hřejivé kapsy a citlivě s ní vyhledal bezpečně známé teplo dlaně druhé. Mé prsty jemně přejely po zahřátých člancích rukavice. Něžně jsem mu rozevřel jeho pěst a nenuceně, bez studu, do ní vklouzl svou dlaní toužící po dotyku. V paži mi brnělo a srdce bušilo bez sebe, celé tělo napnuté k jeho silné ruce, jako když se strom opírá o svého souseda ve větrném počasí.

Idylická podzimní romantika tak intenzivní, jako bych téměř cítil atmosféru milostného filmu na zažloutlém plátně, mi sladce omamovala smysly. Dokonalost toho okamžiku zastínila mou mysl natolik, že jsem byl odříznut od skutečnosti a blaženě se vznášel beztlížným prostorem. Ovšem náhlý nejistý pohyb mého protějšku zapříčinil tvrdý náraz do reality. Vzduch kolem se zahustil, vše jedovatě zešedlo. Bez duše jsem hleděl na svou osamocenou ruku. Náhle jevila se mi podivně, jinak. Vypadala jako odhozený výčnělek cizí paže s pahýly ledu na konci. Celé mé tělo ztuhlo a jako pichlavé jehličky se k mému uchu ledovým vánkem doneslo: „Ondro... Já už dál nemůžu.“ Těch pár zdrcujících slov zastavilo bití mého srdce a utlumilo vše okolo.

Z ničeho nic zbyl jen chlad, prázdno a strach. Upřímně si nevybavuji, jak to bylo dál. Vše se zdálo být rozmazané jako ze snu. A když jsem se dalšího rána vzbudil, štípl se do tváří a vzpomněl si na včerejšek, mé jediné přání bylo, aby uplynulé hodiny byly jen oním snem.

Uběhl rok od doby, co mě den co den kolébaly slané slzy do neklidného snového světa. Celý rok mi trvalo, než jsem pochopil, co se stalo a jak se s tím smířit. Samotný na pokraji spánku sníval jsem o objetí člověka, ke kterému jsem měl nejbližší. Sníval jsem o objetí, jež by nás usmířilo a zase svedlo dohromady, i kdyby ne jako partnery, tak jako dobré kamarády. Sníval jsem o tom, protože se nic nezdálo být správně, když nestál po mém boku.

„Čas vyléčí všechny rány,“ končily naše rozhovory o mém zlomeném srdci. Ona věta mi připadala strašlivě prázdná a beze smyslu.

„A kdy to skončí, to trápení? – Víš?“ ptal jsem se ho pokaždé.

„Nevím, přiznávám. Jednou však přijde někdo, kdo napraví to, co jsem já nedokázal.“

„Někdo kdo zaplní tu díru po tobě?“ tázal jsem se nevinně jako sedmileté dítě.

„Jo,“ usmíval se smutně, „někdo takový.“ Ten smutný úsměv ve mně rezonoval ještě dlouho poté. Obraz přešel v myšlenku a ta se přeměnila v úsudek. Neexistuje žádná špatná strana, ani dobro, ani zlo, i když bychom byli rádi, aby tomu tak bylo. Věci by se najednou jevily snazší. Mozek a srdce by nemuseli spolupracovat na složitém řešení problémů. Jednoduše by se zařadilo jedno do druhého a problému by už dál nebylo. Tak jednoduché to, bohužel, není. Jedno je spjaté s druhým, to druhé zase s něčím úplně jiným. Zamotá se to tak, až vznikne klubíčko, kterému je velice těžké porozumět. Je však důležité ho vnímat jako celek.

Pamatuji si totiž, jak jsem dávno před rokem opíral svou hlavu o jeho rameno při západu slunce, jak jsme seděli na vrcholu lomu, oba zahledění do dálky, když vládlo ticho a cit. Žádný opravdovější okamžik si v životě nevybavuji. S žádnou jinou lidskou bytostí jsem nezažil takový pocit bezpečí a něhy. Zvedl jsem hlavu a přiložil své rty na jeho ucho a znenadání zašeptal: „Všechno bude v pořádku. Slibuji.“ Jeho

hluboce modré oči našly ty mé a navzájem se do sebe zadívaly. Zračilo se v nich melancholické porozumění. Usmál se a tiše mě políbil na tvář: „Už musím jít,“ pošeptal mi nazpátek.

„Kdy se znovu uvidíme?“ smutně jsem se poddal jeho rozhodnutí odejít.

„To nevím. Napíšeme si, jo? Měj se.“ Jako měsíc oceán jsem si ho přitáhl do své blízkosti a jeho tvář zahořela pod mými rty. „Taky, ahoj.“ Zmámeně se mi naposledy podíval do očí a za malou chvíli už kráčel měkkými kroky skrz stromy, pryč ode mě.

Na straně druhé si pamatuji osamocené noci probdělé v osamělém pokoji, přikrytý až po nos peřinou, oči napuchlé a rudé. Celé tělo mě bolelo, ale nejevilo ani známku rány či šrámu. Brečel jsem a snažil se usnout, vše bylo marné. Temné stíny na bílé zdi vystupovaly a zase se schovávaly do kouta za skříň. Světlo venkovních lamp zde nesahalo. Temnota noci mne kousek po kousku pohlcovala, žvýkala a nepouštěla. Chtěl jsem, aby mě někdo utěšil a aby ten někdo byl on. Nikdo ovšem nepřišel a nezachránil mě ze chřtánů půlnoční nicoty, a tak jsem se pustil nadějí a propadl na její opuštěné dno.

Je to klubko skutečně zašmodrchané do spletitých uzlů. Nemá konec ani začátek. Ve středu se leskne má nesmělá myšlenka. Je naivní a bez kapky sebevědomí, ale přece jen mi dává smysl: Chci tě obejmout, ale zapomenout na tebe. Dlouze se ti dívat do očí, ale vyhubovat ti za všechny tvé přešlapy. Mé přání je skromné, ale bolestně nedosažitelné.

Být ti nablízku.

...

Zavládlo ticho. Nebylo zlověstné, nezačalo bouří, zvuk však zpomalil, voda se uklidnila. Strmý skalistý útes, na kterém jsme sedávali, už nezdobila naše přítomnost. Stromy nad ním usnuly v zimní spánek. Tráva se neleskla letními paprsky slunce. Vše živé pokryla hebká pokrývka bílého ticha. Nebyl slyšet trpký nářek zlomených srdcí ani nadšený jásot vzdálených oslav. Místo odříznuté od civilizace, jenom naše, nikým neobjevené, propadlo se do propasti, která mezi námi omylem vznikla.

V den, kdy jsem vytrhl svou ruku z tvého sevření, jsme si neporozuměli. Neuvědomil jsem si, jak moc tě to zasáhne. Mám tě rád, opravdu. Nechtěl jsem ti ublížit, ale ublížil bych ti víc, kdybych ti neřekl nic a naše historie by pokračovala dále.

„Ondro... Já už dál nemohu.“ stěžív ze mě ten den tenkým hláskem vyšlo.

Proč jsem však vyslovil „dál“? Tak jsem to nemyslel! Nechci s tebou přerhat pouta, odhodit tě, jako bys pro mě nic neznamenal. Tak to není a ty to v hloubi duše víš...

Prosím, vzpomeň si na lom. Ono slunce nikdy nezapadlo. Já tě nikdy pomalu neopustil mezi stromy. Vzpomeň si! Zavedl jsi mě sem v létě. Kola jsme schovali v křoví za cestou. Vedl jsi mě cestou nahoru, kde se mi jako na dlani rozprostřelo malé schované údolíčko. Stáli jsme na srázu alespoň dvacet metrů vysokém. Viděl jsem všechno. Malé lidičky v dálce a tlumený hluk aut za starými stromy. Slyšel jsem zpívat ptáky. Jejich píseň se nesla z větví do korun a zpátky ke kmenům. Letní vánek mi líně foukal na týl a jako nezbedné malé dítě si chtěl jen nevinně hrát. Mé tělo s okolním bujným životem ihned našlo souznění. Končetiny mi vzrušením brněly, v břiše se rozletěli motýli. Na tváři se rozlil blažený úsměv. Cítil jsem bezpečí, jistotu, kterou jsi mi jako jediný poskytl ty.

Když jsi dávno před rokem uchopil mou ruku, věděl jsem, že tohle není to, co hledám. Nechápej mě špatně, mám tě rád, a když o tom přemýšlím, myslíval jsem na tebe v jednom kuse, každý den. Miloval jsem tě svým vlastním jedinečným způsobem. Pochop, byl jsi první člověk, kterému jsem otevřel své nitro, který mi rozuměl nebo se o to alespoň snažil. U tebe ovšem ty samé city vzrostly daleko nad mé možnosti. Byl jsi pro mne nejbližší, ten, který mě vždy pevně objal a nepustil. Byl jsi víc než přítel, ale méně než milenec. Nechtěl jsem skončit to, co mezi námi bylo, ale kdybych ti nedal čas a prostor, abys pochopil, co k sobě navzájem cítíme, nedopadlo by to vůbec dobře.

Nejvíc mě mrzí, že jsem ti musel ublížit. Protože trpíš-li ty, trpím i já. Svěřil jsem ti totiž své nitro, své nejnaternější pocity, mnou přísně střežené jádro. Věř, že se v něm vyznám jen já, ale možná i ty znáš docela přesný obraz jeho podoby. Vypadá jako lom, který jsi mi ukázal.

Má své do oblak zející skalnaté výšiny, má přání, v dolině zatopené vodou skryté poklady, má tajemství, v moři voňavé trávy zračící se zrnka písku, mé přednosti. To místo je odříznuté od civilizace, jenom mé, jenom naše. Klíč ke dveřím skrytým v houštině neprostupného lesa jsem ti nikdy nesvěřil, našel jsi ho sám. A tak nesmutni, prosím, nikdy jsem neodešel, i když by sis to možná býval přál. Klíč ke mně stále držíš v ruce. Stačí otevřít oči.

Vím, že tvé řasy tíží těžké slzy, že tvá víčka jsou sešitá nití zklamání a jen čas je znova otevře. Já tu ale zůstanu stát a čekat, až se ti zahojí rány a budeš připraven. Vím, že toužíš být po mém boku, být mi na blízku, ale stačí otevřít oči a uvidíš.

Nikdy jsem tě neopustil.

...

Oba zmateni a v šoku ze sebe samých, koukali si navzájem do očí. Oba mladí a bolestně nezkušení, než aby chápali, co mezi nimi visí. Báli se reakce okolí. To se přece nesluší mít rád *kluka* (čti *někoho*). Báli se sebe navzájem, vzájemného dotyku, ale ať už mezi nimi viselo cokoliv, ať už to byla láska, přátelství nebo osud, bylo to silnější. Nikdy se nepolíbili, skrývali se před světem. Skrývali své malé dětské tajemství. Jestli zbytečně? To už se nikdo nedozví. Jestli by to dopadlo jinak? Nevíme. Jeden z nich ale vytrvale čekal, až se ten druhý zahojí. Vnější síly je nikdy úplně nerozdělily, byť byly sebesilnější. A mohu vám prozradit, že i přes veškeré hádky, nedorozumění a omyly, oba vždy zase znovu našli své klíče zapadlé na dnech půlnoční nicoty.

O vráně a kleci

Venku zaskučel vítr a stará bříza za oknem se s námahou ohnula pod jeho silou. Větve se dotkly zdi domu. Anežka měla hlavu opřenu směrem k zápasu živlu s přírodní kronikou, ale scénu za oknem jako by neviděla. Byly to myšlenky, které jí zvonily v hlavě, netichnoucí, pochmurné zvony, a nenechaly dívku v klidu.

Epilepsie.

Večírek. Párty. Čipsy, pití a hudba. A tanec. Ruce. Tančila s nimi, celé její tělo tančilo a cítilo rytmus, rytmus jejího krásného a spontánního života. A pak tma.

Epilepsie.

Procitla v nemocnici. Táta ji držel za ruku a doktor v bílém plášti odříkával diagnózu. Máma si zatím ustrašeně mnula ruce. Vždycky to dělá, když se ocitne ve vážnější situaci. Nedošlo jí všechno z toho, co řekl lékař, ale to základní určitě – omezit rizikové faktory. To aby nedošlo k dalším záchvatům.

Teď seděla u sebe doma a snažila si vybavit dny bez nespoutané zábavy a adrenalinu. Bez koncertů ozářených světly zběsile pohybujících se reflektorů. Kdo ví, jestli bude moct udělat řidičák. A kluci? Kdo bude chtít nemocnou holku?

Opřela si bradu o kolena. Pálily ji oči. „Aspoň někde si nebudu hrát na statečnou,“ řekla si a nechala volný průchod slzám.

* * *

Znovu stála před odřenyými školními dveřmi. Jde pozdě, ale určitě ji to nikdo nebude mít za zlé.

„Hlavně, že jsi se vrátila.“ Představila si křehký hlas své třídní.

Stiskla kliku a pak ještě jednu a vešla do třídy. Pozdravila učitele a otočila hlavu ke spolužákům. Jako na povel spustili hlavy k sešitům. Ucítila píchnuti ve hrudi. Co jsem čekala?

Po celý den s ní nikdo nepromluvil. Třeba se mně bojí, pomyslela si. To nesmí.

“Čau.” Připojila se k skupince lidí na obědě. Ihned přestali mluvit. Otočila se kolem. Všichni uhnuli zrakem a předstírali, že školní oběd je vlastně velice zajímavá věc. Nikdy neviděla žádného člověka, který by si tak urputně prohlížel rýžovou kaši.

“Čau,” někdo jí konečně odpověděl.

“Hele, ta věc, už je to v pohodě. Doktor mi řekl, že si mám jenom dát bacha...”

“Hm. Tak. Supr.”

“Bezva.”

Trapné ticho.

“Takže? Podnikneme něco?”

Najednou Katka se prudce zvedla. Stoly okolo ztichly. Opřela se o stůl a podívala se Anežce přímo do očí.

“Přestaň nás vodit za nos. My tě pak zachraňovat nebudeme.” Zpátky se posadila. Anežka chvíli na ni civěla. “Nepotřebuji záchranu,” řekla a odstrčila židli. Popadla batoh a vyběhla ze školní jídelny.

* * *

Milý deníčku, přemýšlím. Mám teď hodně času. Proto přemýšlím. Podobám se teď vráně, kterou někdo zavřel do klece, protože už ji nemohl vystát. Určitě víš, co je ta klec zač. Když víš tohle, tak se domnívám, že tušíš, že se klece dají odemknout. Problém je v tom, že mi někdo ukradl klíč. Nemysli si, je mnoho epileptiků, kteří vedou úplně normální život. Mají klec, ale mají taky k té kleci klíč. Nesedí tam furt. Jako já.

Někdo ho vyhodil. Řekl si, že mě tu nechá. Řekli si. Ono, milý deníčku, jich je víc. A tak jsem tady. Ovšem že, nejdřív jako každá správná vrána jsem klovala. Nechtěla jsem to tak nechat. Ale omrzelo mě to. Milý deníčku, za pár let se klec rozpadne. Víím to. Jen nevím, jestli budu mít sílu čekat.

Kdyby mi tak někdo podal ten klíč.

* * *

Kde je. Kde je. Kde jenom, sakra, je?

Prohrabala všechno. Celý batoh. Šuplíky. Nikde nebyl. Musí tady někde být!

Nenašla ho. Celou noc kvůli tomu nespala. Její myšlenky, její pocity, všechny zmizely. Snažila se usnout. Je to jenom blbý sešit. Kus papíru. Ale nešlo to.

V pět ráno to vzdala. Oblékla se, spolkla snídani a pilulky a vyšla z domu. Musí se ještě kouknout ve škole. Třeba tam někde bude.

Škola byla už odemčena, ale stále ještě prázdná. Anežka prošla studenou chodbou a zamířila do třídy, kde měla naposled hodinu. Podívala se pod lavici a s úlevou si oddechla. Byl tam. Sáhla po deníku a začala nim listovat. Našla poslední záznam a v tu chvíli strnula.

Někdo to četl. A dokonce něco napsal nedbalým písmem, tolik jiným od toho jejího, šikmého a úhledného.

Nejdříve ji ovládla zlost, protože si někdo jen tak počmáral její sešit. V této chvíli byla ale kromě školníka jedinou živou duši ve škole, takže se ani nemohla poptat, kdo měl ještě tady včera po ní hodinu. A tak začala vzkaz číst.

“Milá Vráno.”

Skvělý, pomyslela si, začíná to hezky.

“Tak se mi zdá, že to trošku hrotíš. Zprvé, pokud vím, vrány mají docela ostré pařáty, skus je taky někdy použít, třeba místo toho klíče. Vypadáš celkem inteligentně, určitě si nějak poradíš. Zadruhé, pokud by někdo vyhodil od něčeho klíč, obávám se, že bychom měli do činění s těžkým, možná neléčitelným, imbecilem. Každé dítě ví, že klíč je k otevírání dveří, ale taky truhel s poklady. Jsem si jistý, že ho jenom někam založili.

Ujišťuji Tě, že ačkoliv chování Tvých expřátel je bezesporu pošetilé, má své vysvětlení. Což neznamená, že jejich jednání je správné. Třeba jsi trefila na lidi, kteří v životě neviděli epileptický záchvat a děsí je, že by v této chvíli měli něco dělat, nějak toho dotyčného zajistit. Proto si raději budou toto “nebezpečí” držet od těla. Potřebují si na to zvyknout. Dej jim čas. Pokud jim na Tobě opravdu záleží, tak se vrátí a budou vůči Tebe ohleduplnější. Některým některé věci docházejí pomalu. Nebo jim nedojdou vůbec. V tomto případě si můžeš odškrtnout na svém seznamu “setkání s homo debilis”. A raději si hledat nové známé.

Život je moc krátký na to, abys ho strávila tak, že budeš přemýšlet nad tím, co všechno Ti nemoc vzala. Považ, jsi na tom ještě celkem dobře: neležíš napojena na přístroje, chodíš mezi lidi, děláš to, na co máš chuť. K tomu, abys se znovu postavila na své vlastní nohy, nepotřebuješ žádný klíč. Můžeš poslouchat hudbu, tancovat, vycestovat, můžeš

poznat nové lidi, poznáváš nové lidi. Žiješ. Život Tě baví. Tak žij dál. Zapomeň na klec a leť. Víím, že to dokážeš.

Tvůj Deníček

PS: No, ale kdybys stejně trvala na tom, že bez toho klíče se nehneš, tak se koukni níž. ”

Pod textem byl obrázek. Vypadalo to spíše jako nepodařená housenka než to, co autor myslel. Anežka se ale stejně jemně dotkla papíru a tvora pohladila. Zlost vymizela a na její tvář zabloudil úsměv.

Podivín. Ne všechno ji vysvětlil. A některé věci v dopise nepochopila vůbec. “Pařáty” – co tím myslel? Určitě nějaký básník-individualista. Ale ne blbec.

Přečetla si psaní znova. A pak ještě jednou. Pokud to bude třeba, přečte si ho stokrát. Zapamatuje si ho. Uloží si klíč do hlavy, aby ji už nikdy nikdo nezamkl.

Aspoň ne na dlouho.

Nenahraditelná

„Hej ty,“ zařval muž v černém kabátě, jež se blížil ke stařence, „co tohle má bejt!?“ Paní se zadívala na patrný suk v jinak jemné látce, hlasitě polkla.

„Umm... Omlouvám se pane, to už tam bylo.“

Muž se při prohrabování kníru sehnul trochu dolů, aby viděl sedící babičce přímo do očí.

„Aha, tak to je potom v pořádku.“

Stařenka byla po dlouhé chvíli zase schopna popadnout dech a usmála se tak, že by jí člověk mohl spočítat vrásky.

„Děkuji, já-,“ stará žena nestihla ani nic dopovědět a už ji držel statný muž pod krkem.

„Až přijede ředitel a uvidí tohle tak!... Víš, kolik to stálo, ty zmije?“ Řekl s obličejem téměř přitisklým k jejímu.

Celá továrna právě utichla a všichni sledovali tuto podívanou. Hříšnice se skutečně kroutila pod jeho sevřením jako had, přičemž se marně snažila lapit vzduch do plic.

Životní energie z jejího obličeje čím dál tím víc mizela stejně jako moje trpělivost. Víím, že je to naivní, neměla bych to dělat v zájmu o své zdraví, avšak jednou to zkrátka někdo změnit musí.

„Pusť ji, zbabělče!“ Jakmile jsem vyřkla ta slova, hned jsem je chtěla vrátit, protože ten pohled, který na mě strašný vrhl, otrásl mým tělem. Muž se narovnal stále otočen ke mně. Bez sebemenší reakce či uražení si nejdřív narovnal kabát a potom vyrazil za mnou, neprocítěně jako duch.

„Ty si myslíš, že si hrdina? Bys něco chtěla změnit?... Dobře tedy, uděláme hlasování.“ Zašeptal hlídač ještě než si oklepal boty

a stoupnul si na mou židli, aby ho každý v nekonečně dlouhém sálu mohl vidět.

„Milé ženy, prosím vás o vaši pozornost.“ Rozlehl se hlas po protáhlé místnosti, z čehož každá dělnice zpozorněla. Ponuré světlo ze zatměných oken jemně osvicovalo jeho plešku a kabát mu splýval se stěnou, páč měli oba stejně vyždímanou barvu.

„Došla ke mně stížnost... Je možné, že se někomu nelíbí náš současným systém?“

Ze slov strážníka se mi rozářily oči.

„Pokud by chtěl někdo nějakou změnu, ať zvedne ruku!“ Zvolala jsem radostí z možnosti, jež se mi právě naskytla.

Očekávající volání a jásání jsem ruku vystřelila vzhůru ke stropu, avšak naděje mě velmi brzy opustila.

Ženy se ještě chvíli rozhlížely po místnosti, ale pak se opět daly do práce, jakoby se nikdy nic nestalo.

„To jsem si myslel.“ Usmál se hlídač, když hlasitě seskočil ze židle a odešel.

Jakmile za ním klapla klika, zavalila mě vlna nenávisti ze strany, kde bych to nejméně očekávala.

„Ty holka jedna prostomyslná, chceš nás připravit o práci?“

„Jo, hlupačko!“

„Mám rodinu a musím živit tři děti, ty blázne!“

Byla jsem pod palbou slov a každá trefa bolela stejně jako skutečná střela do zad.

„Já se jen snažila pomoci...“ Bránila jsem se, ale jediný, kdo mě bral v potaz byla ta bezmocná stařenka.

„Jsme nižší třída, my nemáme na výběr.“ Odpověděla stará paní, až se jí z toho vybledlé oči zalily vodou.

Ač jsem byla v místnosti plné lidí, cítila jsem se naprosto sama. Tito chudáci byli natolik zoufalí, že ignorovali každodenní zesměšňování jen pro sotva dostačující výplatu.

Přikrčená u svého stroje jsem hleděla po prostoru a přemítala, zda má smysl se vůbec snažit. Přece jen nemůžu doopravdy nic udělat. Nikdo nás neposlouchá a ani poslouchat nebude, protože my jsme nižší třída a snažit se jít proti předem stanovenému systému by z nás nanejvýš tak udělalo bezdomovce.

Ještě než jsem uchopila odhozenou látku, pohlédla jsem na dveře, za kterými stálo jistě další desatero dívek čekající na možnost vydělat si jakkukoli zdrcující částku peněz.

Nejspíš proto byly dveře utvořeny ze skla. Siluety mladých dívek každý den připomněly, jak snadno jsme nahraditelné.

Když poslední myšlenka opustila mou hlavu, spustila jsem stroj a dělala to jediné, co umím. Téměř bez přestávek jsem šila dny, týdny a měsíce, až ze mě nezbylo nic víc než pouhý stín osoby, kterou jsem kdysi byla. Ruce mi přirostly k práci a skoro identické dny se staly nedílnou součástí mého života.

Tento navyklý koloběh se však jednoho dne prudce přerušil.

Již z chodby jsem rozpoznala boty šité z nejdražší kůže, které se k nám čím dál tím více přibližovaly.

Muž oděn v barevném oblečení s výstředním kloboukem vstoupil do místnosti, kde každý vypadal stejně, přičemž se pouze pár kroků za ním se hnal o hlavu menší hlídač.

„Tohle jsou naše dělnice!“ Oznámil vzhlížící vzhůru na onu významnou osobu.

Všechny ženy se otočili vstříc vysokému muži, některé dokonce i mávaly. Jedna se však neotočila a bez přestávky šla dál, nezasažena neobvyklým vzruchem.

Ačkoli byl ředitel zasypán obdivem od všech ostatních, nestačilo mu to. Jakmile si všimnul, že právě jedna dělnice neocenila jeho pozornost, nemohl se přes to přenést.

„Je hluchá?“ Pošeptal hlídači do ucha, načež i jeho zaujala tato záhadná dívka.

„Hej! Pan ředitel na tebe mluví!“

Přestože slečna nebyla hluchá, jeho příkazu si nevěšela, což začalo přitahovat pozornost zbytku žen.

Muž v potrhaném kabátě se naklonil k tomu druhému a řekl: „Nejspíš je skutečně hluchá, prosím, neberte si to osobně, pane.“

Po zaznění těch slov se ředitel opět usmál, zřejmě mu toto vysvětlení stačilo, jenže to by nesměla ta tichá hříšnice promluvit: „Já Vás slyšela dobře. Akorát nevidím důvod proč Vám vzdát jakkukoliv poctu,“ napřímila se směrem ke skupině a pokračovala, „pracujeme v nelidských podmínkách, Váš zaměstnanec nás denně týrá jen pro pobavení, před dveřmi stojí desítky dívek připravené nás okamžitě nahradit a to i přesto, že za tuto výplatu jsme sotva schopné uživit sebe natož rodinu. Já Vám nebudu vzdávat úctu, Vy si můj respekt nezasloužíte.“

Její odvaha mi připomněla dobu, kdy jsem ještě viděla smysl v boji za své lidi. Má mysl byla zachváčena hejnem vzpomínek, ale přesto jsem nikdy neviděla jasněji.

Hlídač se již chystal tu neotřelou potvoru polapit a pohřbít ji pod hromadou urážek, jenže to nestihl.

„Má pravdu!“ vykřikla jsem a zvedla ruku jako kdysi, když jsem ještě měla nějaké sny.

Sice jsem v to ani nedoufala, ale můj ohlas následoval křik více a více žen, až naše

podpora byla známá po celém protáhlém sále.

Se vztyčenou hlavou jsem přistoupila k muži a řekla: „Zkus nás nahradit teď.“

30 PŘÍPADŮ MAJORA HAVRANA

STUDNA

(pohádka)

Bylo nebylo. Za devatero horami a devatero řekami žil byl jeden havran. Nebyl to obyčejný opeřenec, jak si o něm pomýšleli prostí lidé. Byl to vážený policista, který chránil všechna hodná zvířátka před jakýmkoliv nebezpečím. Bydlel uprostřed parku na vysokém listnáči. Tento vzrostlý strom nebyl domovem pouze pro něj, ale také pro spoustu dalších zvířat. Kromě majora Havrana ve stromě žil také jeho podřízený, strážmistr Bodlinka. Pan Bodlinka byl ježek, který vždy snil stát se policistou a pomáhat ostatním obyvatelům parku. Přebýval u spodku kmene, kde voda před lety vykotlala překrásnou dutinu. Spolu s ním zde bydlí paní Bodlinková a jejich dva potomci. Vedle příbytku Bodlinkových je veliký, hustý keš s krásnými fialovými květy. Na jednom nemalém lupenu žije pošťák Šnek. Možná si říkáte, proč šnek zastává funkci pošťáka. Je to velmi prosté. Zvířata vyzorovala, že v lidském světě trvá doručení zásilky velmi dlouho, a tak vybrala toho nejpomalejšího z nich na tuto funkci. Pan Šnek má svou práci velmi rád, nikam nemusí chvátat, je na čerstvém vzduchu a každý den se setkává se svými kamarády. A nakonec v podzemí mezi kořeny a kořínky žil profesor Hraboš, vyučoval na zdejší univerzitě. Měl ženu a pět dětí, kvůli tomu si na dveře pověsil cedulku s nápisem „Sedmero hlodavců.“ Nejspíš se ptáte, proč mají tito tvorové povolání, když jsou jen čtyři. Kromě nich v parku žije samozřejmě spousta dalších zvířátek, mravenci, včelky, veverka nebo třeba čmeláci. A právě pro ně jsou naši přátelé velmi důležití.

Jedné hvězdné noci nemohl major Havran spát, a tak pozoroval zpomalený svět okolo něj. Měsíční svit se odrážel ve fontáně, cvrčci cvrlikali a netopýři létali nad jeho hlavou. Najednou uviděl nějakou osobu v saku, jak se přibližuje k jeho stromu a s ním další hlouček lidí s baterkami. Zbystřil a pak mu to docvaklo. Byl to starosta Prachan Utratič, kterého nikdo neměl rád. Čím dál tím více chtěl zmenšovat

plochu parku. Bohatým bral a chudým mával, ale hlavně vyluxoval veškeré městské peníze a koupil si za ně zlatou latrínu. Jak už jeho jméno napovídá, pochází z Jugoslávie a česky moc neumí. Vedle něj stála jeho pravá ruka, Ind Bibek Mátrabanta. Ten začal svou kariéru v indickém callcentru, kde pomáhal americkým důchodcům odstranit virus z jejich počítačů. S Prachanem se potkal v Panamě, kam oba jezdili danit své příjmy.

Bibek s jeho kumpány zsvítili na strom a Prachan před ně předstoupil. „Tu postavíme studnu...“ Ani nedořekl větu a zlostně se podíval na Bibka. „Mátrabanta! Bibek, kde ste? Svíetě lépe nech na to vidím!“ Indický spasitel počítačových virů okamžitě přiskočil a začal lépe svítit na strom. Starosta Utratič pokračoval: „Musíme skácat tento strom, místo trávy řepku, dajte tu aj moji sochu.“ Bibek si vše poctivě zapisoval do notýsku a přikyvoval. „Ale pane Prachan, můžeme takhle zničit městský park?“ Ten se na Mátrabantu podíval a s křikem řekl: „Postavíš, nebo si mrtvej!“ Baterky zhasly a všichni potichu opustili park.

Major Havran byl tak vyděšený, že málem spadl z větve, na které seděl. Až do prvních ranních paprsků nezamhouřil oči a když už bylo slunce nad obzorem, šel okamžitě vše říct svým kamarádům. Svolal poradu u kamene, kam se mohli dostavit všichni obyvatelé parku. K poradě dorazili všichni až na pošťáka Šneka, kterému to dolů přeci jen trvá. „No nevadí, začneme bez něj.“ Těmito slovy začal major Havran schůzku. Všem zúčastněným vylíčil příhodu z noci a zeptal se, jestli mají nějaké řešení. Zvířátkům ztuhla krev v žilách nad tím obrazem. Dorazilo dokonce i prasátko Miloš, jejich bývalý spolužák, se kterým se moc nemuseli. Ten klobouk sňal. V tom se přiřtil i pošťák Šnek, jenž začal vyvádět: „Co se stalo?! Děje se něco? Proč jste na mě nepočkali? Tak řekne mi někdo, co se tady děje?“ Major Havran panu Šnekovi pohotově odpověděl: „Chtějí nám zničit park, pokácet strom a vysadit všude řepku.“ Pošťák Šnek začal ještě více vyvádět, točit se na místě a zvolávat: „To neee! To nám nemůžou udělat! Na to nemají právo! Hubly dubly bubly.“ Vyděsilo ho to natolik, že chudák omdlel. Strážmistr Bodlinka měl po ruce placatku a dal mu napít, to Šneka hned probudilo. Profesor Hraboš se již nějakou dobu hlásil, ale všichni ho

přes roz dováděného pana Šneka přehlíželi. „Povídejte, pane profesore,“ vyzval ho major Havran. „Na-a-vrh-uj, ab-y-chom poostav-ili kann-nón a roz-bomba-ardov-ali tomu prevíto-tovy jehobarááák!“ Z ničeho nic přestal koktat, jak bylo jeho zvykem a rozjel to na plné obrátky. „Udělááme buum, výbuch, exploze. To bude čumět. Vodpálíme i turban tomu jeho Indovi. Až mu vyletí oči z důůlku, tomu jugoslávskému pacholkovi.“ Všichni se nad plánem profesora Hraboše zamysleli a uznali, že na tom přeci jen něco je. Nakonec se hlasovalo a jelikož nepadl jiný návrh, tak byl Hrabošův plán jednomyslně odsouhlasen.

Major Havran spolu se strážmistrem Bodlinkou se těsně po setmění dali do práce. Pracovali v noci, aby je náhodou někdo z lidí nepřichytil při činu. Nejdříve se major vydal do města, jestli nesežene něco, co by se jim pro stavbu kanónu mohlo hodit. Když tak poletoval nad smetištěm, uviděl cosi blyštivého. „To je přeci Jolandina věštecká koule!“ Drápy ji pevně uchytil a vydal se zpátky. Strážmistr Bodlinka správně předpověděl majorův záměr z ní udělat dělovou kouli. Jenže to nestačilo, stále neměli kanón. A v tu chvíli do Havranovi docvaklo, ve městě je vojenské muzeum, které má na zahradě dělo ze 17. století. Na tohle by major Havran nestačil, musel proto požádat prasátko Miloše, jestli by mu s kanónem nepomohlo. Oba věděli, že se zrovna nemusí, ale hodili minulost za hlavu, teď byl přeci nejdůležitější osud parku. Měli štěstí, jelikož dělo nikdo nehlídal, a tak ho mohli v klidu a tichosti dopravit do parku. Strážmistr Bodlinka se začal radovat, ale major Havran věděl, že ještě není zdaleka vyhráno.

Další den ráno zvířátka probudil zvuk přijíždějící techniky, kterou město chystalo k zničení parku. Čas nebyl na jejich straně, tak se museli rychle rozhodnout. Profesor Hraboš vyšel ven v uniformě, kterou měl po dědečkovi z 2. myší války. „Tak kdy budeme bojovat? Já si беру toho indického páprdu. Pusťte mě na něj, já mu ukážu! Až budu u něj, zahryznu se mu do toho jeho křivého frňáku!“ Paní Bodlinková zkoušela pana Hraboše uklidnit: „Pane profesore, klid.“ To ho ale vytočilo: „Uklidnit se? Já? To vy se uklidněte, vy všichni! Zbabělci! Tydly fidly bidly.“ Skoro už se začali všichni hádat, když v tom v dáli spatřili starosta Prachana Utratiče a jeho poskoka Bibka Mátrabantu.

Nedalo se na nic čekat, proto se zvířata dala hned do útoku. Toho už si ale všiml Bibek a upozornil na to svého šéfa. Starosta Utratič našťavě zvolá: „Čo tam robí ty zvířata?“ Bibek mlčí a nic neříká. Mravenci pohotově vlezli všem přítomným lidem z úřadu do nohavic a začali je hryzat. V tom se pan profesor Hraboš rozeběhl proti Bibkovi, vyskočil, a zahryzl se mu do frňáku. Bibek začal křičet a běhat kolem kola, a ne, a ne se hraboše zbavit. Prachan Utratič začal brečet a křičet do etheru: „Je to kampaaaaň, účelovka!“ To mu ale nepomohlo, jelikož major Havran s pomocí strážmistra Bodlinky nabyli kanón a vystřelili Jolandinu věšteckou kouli směrem na Bibka s Prachanem. Střela nejprve prolétla turbanem Mátarbanty a dále trefila Prachana do hlavy. Těsně před nárazem stihl starosta Utratič zakřičet následující frázi: „Já vám len chci říct, že nikdy neodstoupím. Nikdy. Nech si to všichni zapamatují. Nikdy!“ To byla také poslední slova, které řekl, pak už jen dopadl k zemi. Ostatní mu ani nepomohli a rozutekli se. Do minuty odjely všechny buldozery a naši přátelé tak mohli slavit vítězství nad zlým starostou a jeho následovníky. Major Havran byl na všechny moc pyšný, zejména pak na profesora Hraboše, který se nebojácně vrhl na Bibka a jeho indický frňák. Zvířátka si zatleskala a uspořádala menší oslavu.

Nejspíš se ptáte, co se stalo s Bibkem. Vrátil se zpátky do Indie a znovu pracuje v callcentru a léčí lidem počítače a jiná elektronická zařízení. Až se na vás ozve věta: „Hello your computer has virus.“ Je to jednoznačně Bibek a jeho parta. Nyní město řídí nový starosta, Číňan Ci-Tim Plyn. Uvidíme, jestli bude lepší než bývalý starosta nebo bude muset major Havran opět zasáhnout.

Večer usínal major Havran s úsměvem na rtech. Byl pyšný na všechny, jak celou situaci zvládli. Také byl rád, že nikdo nebyl zraněn a jsou všichni v pořádku a zdraví. Když se rozhlédl kolem sebe, nebyl ani schopný si představit, jak by to v parku vypadalo, kdyby místo stromu stála studna a místo trávy rostla řepka. Ale nic z toho se nestalo, a tak všichni můžou v parku žít šťastně až do smrti.

Země nikoho

listopad 1918 kdesi u Artois

Po německém útoku, odraženým přesnou dělostřeleckou palbou, a po francouzském protiútokem, zničeným smrtící palbou z kulometů, zůstali v zemi mezi oběma zákopy, ležet stovky a stovky mrtvých, raněných a chroptících. Nastalo tíživé ticho, při kterém si každý voják zakrýval uši a bůh v nebi zase černou páskou zjizvenou krvavou tvář.

Probral jsem se a otevřel oči. Lehounce jsem zavrtěl hlavou, abych se přesvědčil, že jí mám pořád na stejném místě. Z vrchu helmy se mi do obličeje vysypalo trošku hlíny. Špinavé, od lidských kostí a znečištěné od krve. Zavrtěl jsem znovu a hnědý příliv mě dočista celého přikryl. Skoro všechno mi spadalo pod šedý kabát a pod košili. Nezdálo se to, ale na bělounké holé pokožce hlína příjemně studila a chladila.

Nad zemí nikoho proletěla zničehonic vlaštovka, přinášející ze svého malebného hnízda, na jediném stromě široko daleko, s pár větvemi a s pokřiveným kmenem, studený podzim. V letu vířila, svými dlouhými ladnými černými křídly, vzduch naplněný shnilotinou, smrtí a pachem z tlejících mrtvých. Co tady děláš? Máš už být v teplých krajích, brzy přijde zima a umrzneš. V hnízdě štěbetali tři mladý, ještě holý, bez peří, ve vsí naivitě a nevinnosti krásní. Ptáčátka ubohý. Kdepak máte otce? Snad nejste už siroty? Nemusíte odpovídat, rozumím.....je válka, tak co se s ním mohlo stát. Vidím to úplně živě. Na první straně novin, krátký článek. Nadpis zní z fronty. 24. října 1918 hrdinsky padl, při pokusu o přelet nad nepřátelskými liniemi, s jídlem v zobáku, pro svá mláděta, pro své děti. Paní vlaštovko neplačte, byl to voják a zemřel v boji s nepřátelským agresorem. Hrdina, zde máte železný kříž, kterým byl posmrtně vyznamenán, do něhož si můžete utřít slzy hořkosti a vysmrkat se ze smutku. Ano, máte pravdu, ale

manžela vám nevrátí. Brzy na shledanou, jestli válka bude trvat déle, přijdeme si i pro vaše syny. Budou pýchou národa. Od sluneční záře se vlašťovky hedvábné peří lesklo a blýskalo do všech stran, jako dveře od bordelu. Takhle tě všichni uvidí a někdo tě zabije. Měla by ses obarvit na zeleno, anebo nejlépe na sebe navléknout šedou uniformu. A nelétat, ale plížit se v bahně. To je bezpečnější, pak přežiješ. Z dále vyštěkl kulomet, nevím, zdali náš či nepřátelský, a roztrhal malé tělo vlašťovky na tisíc kousků spleného krvavého masa s peřím. Svině. Bylo mi zle. Nejenom, že ty malý ztratily otce, ale teď už i matku, kdo se o ně postará? Příbuzné určitě nemají. Nevím. Možná dělostřelecký šrapnel, jim prokáže službičku, když je promění v rozteklou kaši a jejich domov v pár třísek.

Ležel jsem v blátivém kráteru po výbuchu granátu, zaplněného z půli hnědou vodou. Díval jsem se na modře blankytnou oblohu, po níž se pohupovali, v rytmech vídeňského valčíku, dešťové mraky. Bylo jasno, slunce svítilo, a vítr skuhral po okolí. Jsem snad mrtev? Je tohle ráj? Teď se nebesa rozestoupí a v puklině se objeví andělé v bílých čistých košilkách, se zářivou svatozáří. A přijdou si pro mě, pro mojí duši. U sv. Petra, před branou do nadzemské nádhery, budu říkat jen slova pravdy. Já nechtěl střílet, zabíjet, vraždit, ale kdybych nevystřelil první, tak zemřu já. On se zasměje a řekne: „A nezemřel si náhodou už!?" Ale nic, s nebem se nic nestalo, nikdo nepřišel, nikde jsem nestanul. Takže nejsem mrtví, žiju. To není možné! Nejsem náhodou zraněný? Popálenýma rukama jsem se začal prohlížet po nějakém zranění, střelné ráně či střepu. Jsem celý ani škrábnutí. Až na ty popáleniny.

Odvrátil jsem zrak od oblohy, rozhlížeje se po kráteru. A....hle, na druhé straně leželo jakési tělo bez hnutí. Modrá uniforma, tak tedy frantík. Pozoroval jsem ho podezíravě a útočně, jako kočka svoji kořist. Co kdyby nebyl tuhý, ale živý, a najednou by ožil? Musíš být pořád ve střehu, nikdy nevíš, kdy se objeví nebezpečí v těchhle sračkách. Ale Jean, jak jsem ho pojmenoval, se nehýbal, ani když jsem po něm hodil kámen, povalující se poblíž. Nežil, už to měl za sebou zkrátka. Obličej, bez barvy, bílý jako stěna, odvrácený do strany se díval do černočerné nicoty. Studený chudák, vlastně šťastlivec, nemusí již snášet příkoří,

strach, hlad a smrt oděnou v jantaru, chodící po světě s ostrou kosou. Stále jsem na něj zíral, na jeho divnou uniformu, na jeho cizí tvář, přitom hluboce povědomou a snažil jsem se proniknout do jeho duše. Nedařilo se. Jeane! Řekni taky něco o sobě! Já se tady zpovídám, a ještě dlouho budu. Nevypadáš, jako ukrutný nepřítel. Vypadáš, jak normální člověk. Kolik ti mohlo být? Dvacet, maximálně dvaadvacet. Vidíš, alespoň si udržíš mladí, nebudeš stárnout, nepřijdou vrásky ani pergamenová kůže. Rodina a všichni příbuzní, tě stále budou vidět před sebou ve vzpomínkách, jako osmnáctiletého chlapce, co odešel do války, z níž se nevrátil. Určitě jsi doma měl taky kamarády, nejen ze školy. Já je také měl, než všichni do jednoho padli u Ypry, jsem poslední živý z naší třídy. Hrozné. Vlastně, kde byl tvůj domov? Paříž, Nice, Lyon, Brest, nebo menší město či vesnice? To už mi asi neřekneš.

Asi to máš podobné jako já. Během psaní dopisů rodičům, se alespoň na pár minut vracím do rodného města, do domu s rozkvetlou zahradou, plnou třešní, kde poletují kosa, a kde uprostřed vši té krásy sedí matka s otcem v křesle. V klidu, v pohodě, v míru.....v očích se mi zaleskly slzy a jedna nevyřčená věta na mých rtech zmlkla, navždy, ale bude vytesaná do žuly: „Já chci domů!“ Pomalu, unaveně, jsem vstal a skloněný jsem si to zamířil k němu. Když jsem se pohodlně uvelebil vedle něj, zeptal jsem se ho šeptem tajemně. „Poslouchej Jeane a měl jsi svou milou? Nedělej se. V klidu řekni jo, nebo ne, za to se stydět nemusíš.“ Já jsem měl dívku. Seznámili jsme se ještě před válkou a milovali jsme se. Období naší společné lásky bylo prozatím nejkrásnějším časovým intervalem v mém životě. Na tu dobu před válkou, v míru vzpomínám velmi často, zvláště když mám psát dopisy domů a nevím, jak začít. Než jsme se začali mít rádi, a chovat k sobě navzájem něžné city. Připadal jsem si, jako prokletý tvor s půlkou srdce, duše, mozku a vůbec všech orgánů. Poloviční člověk. Pak přišla ona a doplnila láskyplně mé mezery. Láska moje. když jsem se naposledy loučili, mám dojem, že tomu bylo před třemi měsíci, mi slibovala, že počká, jako zatím čekala tři na dlouhé roky. Před týdnem mi, ale přišel od ní dopis, který vše dočista změnil. Nosím ho pořád u sebe v kapse kabátu a když si na ní vzpomenu, vyndám ho a přečtu si

ho. Počkej, ukážu ti ho. Zašátral jsem v kapse a vytáhl několikrát přehnutý papír – dopis. Tady ho máš, podívej se:

Můj drahý,

Poznali jsme se tak jednoduchým způsobem, až je to k neuvěření. Vše se tak rychle sehrálo. Přišlo mi jako bych mrkla a nejednou se mi změnil život. Po všem tom trápením, které mě každým dnem pronásledovalo, se stalázrak. Po silném zoufalství mě zavalila hromada štěstí. Každé ráno jsem se probouzela s úsměvem na tváři a to bylo jen díky tobě. Když jsi naposledy nasedl do vlaku, byla jsem smutná a nutilo mě to přemýšlet o naší budoucnosti. Mozek mi říkal, že tě i přes tvé doposavad ní štěstí zabíjí, ale srdíčko mi šeptalo, že určitě ne. Vlak odjížděl a i když se mi chtělo brečet, úsměv mi z tváře nezmizel a jen jsem tak ladně zamávala a pozorovala tě, než si se vytratil úplně z dohledu. Byl jsi pryč. Hlavu jsem měla plnou myšlenek o nás dvou, přestože jsem se snažila myslet na něco jiného, nešlo to. Prostě ne. Mé chování k nastalým situacím ti neumím vysvětlit. Nevím. Nějak to vplynulo, zničehonic. Je mi to hrozně líto. Před měsícem jsem se zasnoubila s Ottou Füslerem, vdovcem a majitelem řeznictví na náměstí u nás ve městě. Za měsíc máme svatbu v kostele sv. Gotharda. Ještě jednou se ti omlouvám. Už nedokážu žít v tom neustálém strachu, z toho že by ses ke mně vrátil v rakvi. Promiň. Možná ti své chování a jednání budu schopná vysvětlit až se vrátíš, ale určitě mi neporozumíš. Ať tě bůh provází a ochraňuje.

Tvoje M.

Vím zradila mě, a do mého srdce zabodla dýku napuštěnou jedem, a ranila mě, nabrnkla si tlustý týlový prase, a zabila mi snad můj jediný smysl života, ale i přesto jsem jí odpustil. Co by taky po válce dělala s lidskou troskou, lekající se zvonku tramvaje, a několik hodin apatický hledící na jedno a tytéž místo. Přeji jí to. Ať se má hlavně šťastně a dobře. A ať žije! Únava, z nenadálého přemýšlení a zpovídání, mě píchala ostrým sklem do všech částí těla. Nemilosrdně. Podzim roztáhl po krajině větry silné a kruté s vražednými úmysly. Místo listí poletujících ze stromů, poletovali, po hřmění salv, vzduchem žížaly a brouci a všichni podzemní obyvatelé této francouzské země. Smrt si nevybírá.

„Přemýšlel jsi někdy o válce, Jeane?“ Já poslední dobou hodně. Došel jsem k tomu, že má, jako většina různých věcí, události atd., určité plusy a mínusy. Například: Díky válce se člověk naučí pít, kouřit a užívat si stažení do týlu, jako by to mělo být úplně poslední, co zažijeme ve svém životě. Jakýkoliv konflikt krade mladí a mění společnost, očisťuje jí od těch dobrých chlapů, a zůstávají svině, kterým se kulky vyhýbají. Pod helmou se rychle vytratí dětské tvářičky a nahradí je ostře řezané rysy zkušených dospělých. Před očima se mi objevili mžitky, a já upadal do černočerné temnoty. Po chvilce jsem už nic necítil, spal jsem a dřímал. Ve snu pronásledovali mě tíživé otázky a divné obrazy. Mám právo zapomenout? Na všechny ty hrůzy. Na všechny kamarády – padlý. Je tohle trest hodný boha? Nezapomenout. Nést si vzpomínky, jako Ježíš svůj kříž na Golgotu. A nepodívat se do zádu, ani do stran, jen hledět kupředu do budoucnosti, s hlavou plnou nekonečných otázek a vynořujících se obrazů utrpení, na ta krveprolití páchnoucí olovem. Budoucnost na nás čeká, na některé. Minulost všem těm neživým postaví stamilióny bílých plastických křížů, jenž budou lemovat evropské silnice a cesty místo alejí vzrostlých stromů. Všude kolem budou znít vzlyky hluchých, němých, amputovaných, zmrzačených, psychicky raněných a jména mrtvých ke smutku budou vytesaná na mramorových pomnících. Ale to je budoucnost, plná viny. Důležité je, co je teď? Přítomnost. Smrtící. Probral jsem se ze snění, ale stále v takové malátnosti mě pokrýval slet nejasných odrazů. Jsem přízrak, bílý duch, uprostřed pozornosti celého světa. Hrdina je ten, kdo položí život za vlast. Odevzdaně a rád. Tak nás to učili ve škole. Když je prý voják se smrtí smířený, umírá lehce. Květina bez vody uschne. Orchestr hraje osudovou, před prázdným hledištěm. Diváci odešli zpátky do hrobu. Navždy, už nevstanou. Nemají proč, v labyrintu dveří se ztratili, v tunelu špatně odbočili, nemají směr a cíl. Stejně jako já. Nemám cíl života. Měl jsem dívku, domov, kamarády. Už nic z toho nemám, rozplynulo se to v prach, utopený v Dunaji. Chtěl jsem přežít válku, ale ta nikdy neskončí. Jakou život má cenu? Žádnou. Proč pane, proč jsi to způsobil? Válka je hrozná, ale mír bude ještě horší. Jako omámený a zpitý jsem si připadal, než to vše dočista zmizelo. Zívnuł jsem a zpod kabátu jsem vytáhl tabatěrku, z níž jsem vyndal cigaretu,

kteřou jsem si zapálil. Sladký a příjemný kouř mi ihned zaplnil plíce. Tak a myslí. Nic proti tobě Jeane, ale ty jsi už mrtví, v jiné lepší zemi a já se musím dostat k mým liniím. Rád bych tu zůstal s tebou, věř mi, ale nemůžu.

Poté co jsem se rozloučil se svým společníkem, začal jsem s jasnou myslí přemýšlet o tom, jak se odsud dostanu k našim. Nejdřív musím zjistit, kde jsem, a kde jsou naši. Opakoval jsem si neustále v duchu. Pomalu jsem vytáhl hlavu z jedné strany kráteru, velmi opatrně a zlehka, a rozhlédl se po okolí. Tento postup jsem opakoval ještě třikrát, abych získal 360stupňový rozhled. Na všech stranách se mi, ale naskytl skoro stejný obraz. Desítky prohlubní, tisíce ostnatých drátů, zvrásněná a vrásčitá zem atd. A teď k sakru kudy? promítalo se mi v hlavě. Ani za mák jsem si nemohl vzpomenout, jak jsem se sem dostal. No chlape, tak pade na pade. Buď vyběhneš správným směrem, a bude to v pohodě, nebo špatným směrem, a bude to v prdeli. Chvilí jsem nad řešením, tohoto problému přemýšlel, ale pak jsem znenadání vylezl ze svého krytu a rozeběhl se směrem, který jsem si vybral ve svém podvědomí. Utíkal jsem, seč mi síly stačily, proplétal se mezi ostnatými překážkami, a říkal jsem si to nemůžeš přežít. V mém mozku vířila bouře, mohutnými blesky a hromy, kroupy bušily do zdravého rozumu. Úzkost a strach mě bičovali k větší rychlosti, zvláště když jsem za sebou uslyšel padající granáty. Obava a nervozita mi hryzali poslední zbytky naděje mé záchrany. Jak jsem se blížil k našim, tedy spíše k našim domnělým, zákopům začal jsem vykřikovat: „Freunde, nicht schießen. Ich bin Deutscher.“ Ani nevím, proč jsem s tím začal, asi jsem věřil, že mě to ochrání před kulkami. Po chvilce z té strany, k níž jsem se upíral, zaštěkal kulomet. Celým tělem, zvláště hrudníkem, mě projela silná bolest, způsobena teplým olovem. Nejdřív jsem klesl na kolena, s výrazem, který tomu ještě nemohl uvěřit, pak jsem se sesunul na zem, s tváří, jež už byla srovnána se smrtí. Cítil jsem, jak ze mě pomalu odchází život. V blátě jsem se loučil s kamarády, s rodiči, se světem a s válkou. Navždy sbohem. Jenom by mě zajímalo, až krysy ohlodají mé kosti, až hlína mě přikryje, co napíšou velitelé mým rodičům. Nezvěstný, nejspíš mrtvý, hrdinsky padl, nebo snad jen ubohé položil to nejcennější, co měl za vlast. Oči mi ztěžkly, únavou jsem je

zavřel. Krev mi obarvila uniformu. Pleť zbledla. Za pár vteřin jsem zemřel s úsměvem ve tváři.

Byl krásný podzimní den 2. listopadu, roku 1918, čtvrtého roku války. Na polích Francie, kdesi u Artois, odpočívalo a čekalo v zákopech tisíce vojáků, na další rozkaz k útoku, aniž by jeden z nich tušil, co se právě odehrálo v ZEMI NIKOHO.

Začalo to snem...

Následován typickou noční můrou, máš zpoždění, prcháš před blížící se bouří a něco ti říká, že tahle bude výjimečná. Jedeš autem po cestě lemující útesy směrem k majáku. Místu, kde máš v plánu se před bouří schovat. Spěcháš, aby ses tam dostal co nejdřív. Je noc a jsi unavený, okolní krajinu občas rozjasní výboje blesků. Znenadání se z temnoty vynořil stopař. Jen tak tam stál uprostřed silnice a zíral do blížících se světlometů. Nemáš teď příliš možností k rychlé reakci a tak...

[Strháváš volant na stranu](#)

[Prudce sešlápneš brzdy](#)

[Strháváš volant na stranu](#)

Čas se na chvíli zastavil. Zdá se ti, že okolní vzduch zhoustnul do husté kaše, kterou teď pomalu proplouváš. Cítíš se lehce a bezstarostně, už víš, že není cesty zpět. Padáš, padáš z útesu a tohle je tvůj konec...

[Prudce sešlápneš brzdy](#)

Je pozdě, vzdálenost mezi tebou a stopařem je příliš krátká, náraz byl nevyhnutelný. S hrůzou vystupuješ z auta zkontrolovat stopaře. Přední část karoserie je zmačkaná a potřísněna krví. Z rozbitého chladiče stoupá pára. Auto je nepojízdné. Pokládáš ruku na stopařovo tělo a kontroluješ puls,... je mrtvý. Seš zmatený, chtěl by ses omluvit, vysvětlit a zeptat se muže proč tam jen tak stál bez hnutí, když ses na něj řtil. I když, nebude to on, kdo bude muset vysvětlovat své činy. Bouřka se opět připomněla bleskem, který udeřil nebezpečně blízko. Jeho záře tě na chvíli oslepuje. Díváš se zpět na stopaře, ale ten je pryč, zmizel...

[Prozkoumat okolí](#)

[Jít k majáku](#)

[Prozkoumat okolí](#)

Snažíš se najít stopy po dopadu těla, kusy oblečení, cokoli... Nebylo tam nic a nikdo. Jen chladný vzduch noci na vozovce a stále sílící vítr. Vstal jsi a rozhlédl se kolem. Maják je už docela blízko a tak pokračuješ k němu.

Jít k majáku

Jít k majáku

Chodník vedoucí k majáku lemuje pouliční osvětlení. Stále nevíš, co řekneš policii při ohlášení nehody. Ten muž tam byl, srazil jsi ho, tak kde je jeho tělo? Najednou exploduje jedna z pouličních lamp, přesně ve chvíli, kdy procházíš pod ní. Kryješ si hlavu před sprškou rozbitého skla a naposledy se ohlížíš ke svému autu. Vtom jsi ho spatřil,... stopař! Stojí před autem, které teď zakrývá svým stínem. Něco má v ruce,... sekeru a kráčí přímo k tobě.

Jít naproti stopaři

Dát se na útěk

Jít naproti stopaři

Máš v úmyslu se stopaři omluvit a taky zkontrolovat, zda mu nic není. Chceš promluvit, ale on tě předběhne. „Myslíš si, že si můžeš zahrávat s mým životem?“ Řekl znechuceně. „Jen tak mě srazit a odejít?“ Zvedl sekeru, jeho oblečení vlálo ve větru. Další pouliční světla explodovala, pak další a další. To je tvůj konec.

Dát se na útěk

Vítr zesílil a začalo pršet. Oblohu bičovali mohutné blesky doprovázené hromobitím. Rozběhl ses. Nohy s hlasitým dusotem dopadaly na dřevěný chodník vedoucí k majáku. „Kam spěcháš?“ Vykřikl stopař a rozběhl se za tebou. „Myslel jsem, že si rád hraješ s osudy druhých,... tak teď si já zahraju s tím tvým! Uvidíme jak se ti to bude líbit.“ Prkna chodníku jsou popraskaná a zvětřalá, celé části chybí. Dobíháš až k velké lávce vedoucí přes propast. Balvany pod ní mizí ve spršce pěny oceánu.

Běžet podél propasti

Pokračovat přes lávku k majáku

Běžet podél propasti

Lávka přes propast se ti zdá příliš nebezpečná a tak pokračuješ podél propasti a hledáš jinou cestu. Stále sílí déšť tě bodá do tváře silou tisíců drobných jehliček. Zpočátku se zdá, že tvá volba byla správná, po

chvíli běhu se však ocitáš znovu na stejném místě. Zmateně se rozhlížíš kolem sebe, ale stopaře nikde nevidíš. Opatrně zkoušíš přejít lávku.

Pokračovat přes lávku k majáku

Pokračovat přes lávku k majáku

Držíš se pevných provazů a razíš si cestu kupředu. Zpočátku nezřetelná silueta zahalená tmou a deštěm teď nabrala reálných tvarů. „Pospěš si!“ Z druhé strany lávky pro pěší mává mladý muž ve školním saku. Díváš se zpět, ale cestu už uzavřel stopař mávajíc sekerou ve vzduchu. „Zdrhej!!!“ Křičí mladý muž a tak běžíš co můžeš. Cestou přes lávku prorážíš nohou jedno ze ztrouchnivělých prken, ale držíš se zábradlí a tak se vytahuješ zpět nahoru. Přes zbytek mostu kulháš. Neznámý muž tě chytá a vede po kamenném schodišti do majáku. „Běž dovnitř a zapni všechna světla, já ho zastavím.“ Řekl se zřetelným strachem v hlase. „Jen zůstaň uvnitř a zapni světla.“

Pomoci mladému muži

Zůstat v majáku

Pomoci mladému muži

První věcí, které sis v místnosti všiml byl revolver ležící na dřevěném stole před tebou. Neváháš ani vteřinu popadáš jej a vybíháš zpět před maják. Mladý muž ti však vytrhne zbraň z ruky a zatlačí tě zpátky dovnitř. „Jen uvnitř jsi v bezpečí, ty musíš přežít!!!“

Zůstat v majáku

Zůstat v majáku

Přes okno sleduješ mladého muže. Stojí na verandě, drží revolver a míří na blížícího se stopaře. „Stůj!“ Křičí, ale stopař nezastavuje. Pohupující se sekeru svírá oběma rukama. Zazní výstřel, kulka na okamžik stopaře zastaví, ale on pokrčí rameny a pokračuje. „Proč..., proč nechceš umřít?“ Nařikal muž, dokud nevyprázdnil celý zásobník. Každý výstřel stopaře zasáhl. Ten se řítí vpřed a zatnul sekeru hluboko do hrudi cizince, který se sesunul k zemi. Co teď?

Zůstat po tmě a rychle se schovat

Vyskočit oknem a utéct

Rozsvítit světla

Zůstat po tmě a rychle se schovat

Nemáš teď moc času promýšlet svůj další postup a tak se instinktivně vrháš pod stůl. Ve stejnou chvíli se dveře majáku rozletí dokořán a do místnosti vstupuje stopař. Bouře zuří, dešťové kapky neúnavně naráží do oken doprovázeny blesky a ohlušujícím hromobitím. Stopař neomylně kráčí k tobě, jakoby věděl kde jsi. **Převracíš stůl a snažíš se uniknout po točitém schodišti do věže majáku. Stopař je však rychlejší a tvou pouť ukončila chladná ocel.**

Vyskočit oknem a utéct

Napadlo tě, že bude rozumnější čelit stopaři na volném prostranství a tak se pokoušíš otevřít okno. Klika se však ani nehne a okenice drží jako přibitá. Nezbývá než zůstat uvnitř.

Zůstat po tmě a rychle se schovat

Rozsvítit světla

Rozsvítit světla

Blesk na malou chvíli projasnil celou místnost, saháš po vypínači osvětlení a mačkáš spínač. Nic se však nestalo, v místnosti je pořád tma. Zkoušíš to znovu a znovu, stále dokola jako smyslů zbavený mačkáš ten prokletý spínač a doufáš, že snad nějakým zázrakem světla naskočí. Maják se začal třást, nejdříve jemně, pak více a více, až do samotných základů. Jakoby jej svíraly nějaké obrovské ruce. Ozval se ohlušující řev. Popraskaly okna a do místnosti vletěl vítr. Z přeplněného nábytku vyletěly listy papírů. Maják zasténal a začal se rozpadat. Hroudicími zdmi se vlilo do místnosti světlo.

Rozhlédneš se kolem. Stopař zmizel, zdálo se, že jeho práce tady byla již hotova a on není potřeba. Napůl ještě spící zaklapneš řvoucí budík a díváš se z okna. Z kaluží venku je patrné, že v noci přšelo. Vzduch voní čerstvostí. Něco ti říká, že tohle nebyl jen obyčejný sen...

Konec první kapitoly...

Próza 19-30 let:

1. Gabriela Brázdová, Praha
2. Anna Zelinová, Sedliště
2. Martina Vítová, Hlinsko v Čechách
3. David Brend, Vsetín
3. Ivana Rakúsová, Dolní Benešov

čestné uznání:

Eliška Kohlíčková, Příbram

Tereza Sládečková, Olomouc

Stařec a moře

Zavřela oči a několikrát se nadechla, než je znovu otevřela.

Pořád tam stál. Naproti ní. V odrbané dřísce. Tmavé vlasy mu spadaly do očí. Chladných modrých očí, které na ni tázavě hleděly.

Zavrtěla hlavou. „To nemůžeš.“ Zalapala po dechu.

Zdálo se jí to jako špatný sen. Tohle všechno. On. Tady. V kavárně. Podivná situace. Nestačila si ty střípky srovnat v hlavě. Nechápala, co se děje. Co je jejím úkolem. Připadala si jako postavička v nějaké počítačové hře. Vybavila si, že jako malá hrála The Sims. Vždycky tam vytvořila rodinu. Perfektní pár, který měl hezké děti a relativně dobrou práci. Obvykle se jednalo o lékaře. Manžel, hlava rodiny, pak většinou podváděl svou partnerku se všemi ženami ve městě a s každou ze svých milenek měl alespoň jedno dítě. Očividně už jako malá tíhla k zvrácenostem. Možná proto tu nyní postával a ona nebyla schopná jasně se vymezit, ohradit a poslat jej pryč.

„Častokrát jsem nad tím přemítal.“ Položil hrnek s čajem na stolec a přisedl si do křesla naproti. Ani se nezeptal, jestli může. Ovšem. Vždy tak sebevědomý. Nyní možná ještě víc než dřív. Dřív by na něm byla znát alespoň stopa zaváhání. Co ji však potěšilo, že pořád nepatrně ráčkoval. Nikdy to nebylo příliš výrazné, ale ze začátku jejich vztahu si toho všímala. Pak si zvykla a naučila se to ignorovat. Z velkého množství věcí, na kterých jindy lpěla, byla v jeho případě ochotná slevit. Nakonec i sama ze sebe. Bohužel.

Povzdechla si. Nechtěla se k tomu vracet. Bylo to tak dávno. Tak dávno.

„Byl jsi zbabělec,“ odvětila suše.

Rozesmál se jako kdyby řekla nějaký vtip. „To myslíš vážně? Vždyť ty jsi v podstatě beze slova zmizela a nic k tomu neřekla,“ odfrkl si.

Vybavila si, jak se to tehdy odehrálo. Jak se asi měsíc trápila, že neudělala něco nějak jinak. Že to mohla změnit. Z celé té situace obviňovala samu sebe. Až se jednoho rána probudila a konečně měla poprvé nad vším, co se mezi nimi stalo, nadhled. Možná jen její srdce

vystřízlivělo a do šichty nastoupil rozum, který byl schopen racionálního úsudku.

„Bože, ty ses vůbec neviděl, že? Udělal jsi všechno proto, abys mě od sebe odpudil a abych to byla já, kdo řekne dost. Donutil jsi mě tě nenávidět, protože jsi věděl, jak moc tě mám ráda. Ale prostě jsem se ti omrzela a ty jsi neměl odvalu mi to říct. Protože ten, co se rozchází je zkrátka vždycky v nevýhodnější pozici. Nikdy nevíš, jestli děláš dobře, jestli toho nebudeš litovat. A to tys nikdy neuměl. Nezvládl jsi to se mnou, nezvládl jsi to ani s tou holkou přede mnou, kterou jsi postavil v podstatě do té samé pozice. Tu předtím taky.“ Vyhrkla na něj, to co v sobě dusila roky. Uvědomila si, že se ušklibá. Skutečně jí pohrdala. Kde se ta hořkost brala?

Její srdce doutnalo. Cítila popel, který jí plnil plíce. Hořela. Všechno uvnitř ní hořelo.

„Měla jsem tě ráda,“ zašeptala znovu a zakroutila hlavou. Prsty si prohrábla jemné vlasy a pramen odhrnula za ucho.

Seděl naproti ní a nic neříkal. Díval se na ni těma svýma cizíma chladnýma očima tak jako tehdy. Je něco horšího než lhostejnost člověka, na kterém vám stále záleží?

„Proč jsi sem vlastně přišel?“

„Já už si to vlastně moc nepamatuju, jak to mezi náma probíhalo. Jen vím, že jsi v podstatě zmizela.“

„To jen potvrzuje míru tvé citové angažovanosti.“

„Prosím?“

„Kdyby ti na mně nějak záleželo, pamatoval by sis něco.“

„Děláš ze mě monstrum.“

„Nedělám z tebe nic. Proč jsi sem přišel?“

„Na někoho čekám a venku byla zima, tak jsem si řekl, že se tady schovám. Dal jsem si čaj.“

„Vím, že kafe nepiješ.“

Pohlédl na ni.

Pokrčila rameny. Pamatovala si o něm všechno. Nestyděla se za to. Naopak mu to chtěla dokázat. *Takhle jsem tě měla ráda, blbče!* „Kafe nepiješ a do kaváren nechodíš, tak mě to překvapilo.“

„Jak říkám, potřeboval jsem někam zalézt a pak jsem si tě všiml. Vypadáš pořád stejně.“ Pousmál se. Z kovové modré byla najednou tekutá řeka. Jeho oči ji pohladily. Byl nestálý jako divoká voda. Jako tehdy. Mění se vůbec lidi? Změnila se ona nebo v ní pořád vidí taky tu malou kudrnatou holku?

Chvíli pak jen tak seděli. Vyhýbala se jeho pohledu, protože ji děsil stejně jako přitahoval. Ta jeho nepolapitelnost se nezměnila. Přitom vypadal ještě sešlejší než před lety. Stal se z něj opravdu starý pán. Uchichtla se při vzpomínce, jak na něj z postele volala, když se vrátil z těch všemožných plaveb, na kterých v létě trávil většinu času: „Stařec a moře je zpátky!“ křičela, když se odešel sprchovat. Usmíval se tomu. Měl rád, když ho škádlila. Mohla si jej dobírat, aniž by se urazil.

Seděli naproti sobě, věděla, že by měla dopít to kafe a odejít, ale nemohla. Cosi jí v tom bránilo. Uvědomila si obrovskou paniku, která jí stlačovala plíce. Měla strach z konce. Z toho, že se budou muset rozloučit. Věděla, že zůstane. Zůstane až do úplného konce. Dokud se on nezvedne a nepůjde. Dokud on neučiní to rozhodnutí. Proč se tolik bojíme přijít o někoho, koho jsme už dávno ztratili? Kdo ani nikdy nebyl náš? Marnost nad marnost.

Zavrtěla hlavou nad svým vlastním počínáním. Rukama smetla neviditelné smetí z nohou. „Musím běžet,“ sdělila mu s pohledem upřeným k zemi, aby si to nerozmyslela.

Zvedla se. Pomalu. Proti své vůli. Všechno v ní křičelo, aby se vrátila do toho křesla.

Začala se oblékat. Pomalu. Pomaleji to snad ani nešlo.

V duchu ho prosila, ať ji zastaví. Ať něco řekne. Něco udělá.

Ale on jen přikývl a když byla připravená k odchodu, rozloučil se s ní. „Tak zatím.“ Odmlčel se a vzápětí dodal. „Teda... ahoj.“ Potvrdil tím definitivnost jejich loučení.

Respektoval to. Respektoval, že chce jít.

Byla mu pořád stejně lhostejná jako před lety. Lidi se nemění.

„Ahoj.“ Odpověděla a zamířila k baru, aby zaplatila. Následující úkony provedla automaticky. Činnost, ke které nepotřebovala hlavu ani srdce. Obě části těla byly přeplněné jím.

To setkání s ní otřásl. Vyděsilo ji. Kdykoliv pak kráčela pražskými ulicemi, měla pocit, že ho vidí. Že je jí v patách. Každý muž, který mu byl alespoň částečně podobný, se jí jevil jako on.

Vždy se jí rozbušilo srdce, jak ji zachvátila panika. Mozek se zaplnil scénáři, větami, co by měla říct. Jako kdyby správně zvolené slovo mohlo změnit to, co jsou. Jako kdyby jedna věta mohla změnit to, jak o ní smýšlí.

Připadalo jí, že šílí. Věděla, že by pro ni bylo lepší se na pár dní zavřít doma a počkat, než to přejde. Zнала se už dost dobře na to, aby věděla, že asi po týdnu tato obsese zeslábne až postupně zmizí. Že u ní platí sejde z očí, sejde z mysli. Doslova.

Jenže tu byla její druhá část a ta byla podstatně silnější. Libovala si v bolesti a emočním utrpení, které v ní veškeré představy jejich možného setkání vzbuzovaly. Zoufale si přála ho potkat. Jako žebrák bloumající ulicemi s napřaženou dlaní. Žadonila po kousku, drobečku jeho srdce. Potřebovala vlastnit. Mít moc. Držet věci pod kontrolou.

Zmítaná těmito pocity se každé odpoledne vypravila ven. Bloumala parkem, zašlapávala podzimní listí do země a vždy sebou vyděšeně trhla, když se blížil někdo jemu podobný. Rychle pak stočila pohled k zemi nebo směrem za štěkajícími psy dovádějícími na trávě nedaleko. Toulala se jako ztracená kočka. Zamotaná ve svých nadějích a obavách. Nikdy víc ho už neviděla.

V zajetí strachu

Dana si usrkla doušek čaje. Podívala se na hodiny a zkontrolovala, zda má opravdu ještě čas na sezení u snídaně.

Přicházela její nejméně oblíbená část dne. Cesta do práce a potom zpět. Nesnášela veřejnou dopravu. Pokud to bylo možné jezdila na kole. Ale už pár dní byla cesta zasypaná sněhem a zdálo se, že ještě nějakou dobu to tak zůstane.

Tiše si povzdychla a letmo pohledem zavadila o svůj seznam *Pro a proti ježdění na kole vs. veřejnou dopravou*. Jasně, že zvítězilo kolo, ovšem jen do té doby, než došlo na slovo sních.

Dana dopila zbytek čaje, odložila hrnek do dřezu, oblékla si teplý kabát a vydala se na tramvajovou zastávku. Snažila se, aby z její chůze vyzařoval naprostý klid. Neměla ráda ty pohledy, které se na ni upíraly. Na zastávce už stálo šest lidí čekajících na tramvaj. Dana se zhluboka nadechla a pousmála se. Teď přicházela její chvíle. Sice neměla ráda veřejnou dopravu, ale pokaždé, když potkávala spolucestující, vymýšlela jejich příběhy.

Postavila se vedle muže, kterého ještě neznala. Na to, jaká byla venku zima, a jak teplý kabát si Dana dnes oblékla, byl muž spoře oblečen.

Dana měla hned jasno. Tento muž se před nedávnem začal otužovat. Muž si dopnul bundu až ke krku. *Ale dnes jsi to trochu podcenil, nemyslíš?!* Pomyslela si Dana a usmála se nad bláhovostí těchto lidí.

Blížící se zvuk tramvaje sliboval její příjezd. Mezitím, co tramvaj zastavila a někteří cestující vystupovali, Dana se zhluboka nadechla.

„Je to jako každý jiný den,“ řekla si a nastoupila dovnitř. Posadila se na nejbližší volné sedadlo a pozorovala dění kolem sebe. Pokaždé jí připadalo neuvěřitelné, že takové velké množství lidí dobrovolně nastupuje do tak nebezpečných a infekčních prostředků plných divných individuí jako je tramvaj.

Neznala žádné další takové místo, kde se dělo tolik nepříjemných situací. Na úplném vrcholu žebříčku byli lidé volající svým drahým polovičkám a řešící jejich společné problémy. Takoví lidé ji vytáčeli.

Nejenže křičeli přes celou tramvaj, aby je ten na druhém konci linky slyšel. Ale navíc nebylo pro Danu záživné vymýšlet příběh někoho, kdo obtěžuje celý zbytek tramvaje.

Na další příčce se nacházeli závislíci nesoucí flašku alkoholu v ruce. Jeden takový muž se vyskytoval o čtyři sedadla před ní. Ovšem tento alkoholik zvedl laťku výše. Obsah flašky už tekl do jeho hrdla. Osoba sedící za ním rozhodně nevypadala jako nejšťastnější člověk v celé tramvaji.

Dana protočila panenky a hledala někoho, kdo by se přímo nabízel k jejímu příběhu. Maminka s dcerou, co na sobě měly stejnou bundu, se zdály být dobré, ale nebylo to úplně ono.

Najednou začala tramvaj prudce brzdit. Dana zalapala po dechu a zděšeně se kolem sebe rozhlédla. Většina cestujících se zdála být v klidu. Dana se to už ani nesnažila pochopit. Tramvaj opět přidala do tempa, a jako by nic si to dál rázovala po svých kolejkách.

„Jste v pořádku?“ uslyšela Dana mužský hlas. Zmateně se otočila na muže sedícího vedle ní a uvědomila si, že její výraz musí vypadat zděšeně. Nenápadně se snažila grimasu obličeje změnit, ale bylo jí jasné, že na to už je pozdě.

„Ano, já jenom...“ Muž na ní hodil tázavý pohled.

„Jenom, co?“ připomněl jí muž, když Dana nedokončila svoji větu. Zaváhala, ale nakonec dořekla: „Jenom nerada jezdím veřejnou dopravou, to je celé.“ Pousmála se a odvrátila pohled od muže.

„Kvůli lidem jako je tamten?“ Muž pokynul hlavou směrem k nalévajícímu se chlapovi.

„Ten je taky jeden z mnoha důvodů.“ Daně se vybavil její seznam důvodů *Proč nejezdit veřejnou dopravou*, rozhodně jich bylo více.

„Vy máte další, jo?!“ hvízdnuł muž se zaujetím. Dana chvíli uvažovala, jestli to nebylo hvízdnutí kol o koleje. Člověk nikdy neví, co se může stát.

„Radši mám plusy, proč jezdit veřejnou dopravou.“

„A co tam máte? Šetření životního prostředí?“ Muž vypadal zaujatě.

„Je to levnější než jezdit autem? Nikdy nevíte, kterého známého v tramvaji potkáte? Co já vím, jaké chytré věci tam máte?“ Přestože

Dana mohla perlit takovými nudnými body, rozhodla se přijít s nejoriginálnějším.

„Ráda vymyslím příběhy lidí, které potkám po cestě do práce.“

„Wow, tak to jsem nečekal.“ Tramvaj tentokrát prudce zastavila na jedné ze zastávek. Dana se snažila tvářit přirozeně, ale uvnitř ní všechno křičelo. *Proč jenom musím mít práci tak daleko? Chodila bych pěšky.*, často nadávala Dana.

„Tak mi nějaký povězte,“ vybídl ji muž. Dana se rozhlédla, pořád jí nikdo až tolik nezaujal.

Nechápala, proč se s cizím mužem vlastně baví. Po chvíli ale usoudila, že to bude zábavnější než netrpělivě čekat na svoji zastávku.

„Někoho vyberte.“ Muž chvíli váhal, až nakonec ukázal na jednu starší ženu.

„Tahle.“ *A někdo obyčejnější by nebyl?* Pomyslela si Dana. Brala to ovšem jako výzvu. V hlavě jí to šrotovalo. Upřeně ženu pozorovala. Muž na oplátku pozorně sledoval ji.

Žena na sobě měla šedý kabát, černé kalhoty a pravděpodobně novou červenou kabelku. Ke kolenům jí dosahovaly černé kozačky. Dana musela uznat, že na svůj věk vypadala opravdu šik. Pomalu se jí na obličej začaly objevovat vrásky, ale ty svým úsměvem hravě přebila. Bylo zjevné, že si vlasy barví na blond.

Muž netrpělivě zabubnoval prsty do svých kalhot.

„Čekáte, až budete muset vystoupit?“ otázal se s povytaženým obočím. Dana obrátila oči v sloup.

„Tato žena se za mlada věnovala módě, nebo minimálně chtěla. Odpovídá to tomu, jak je oblečená.“ Muž s pochopením pokýval hlavou.

„Je spokojená, proto ten milý úsměv. Pravděpodobně měla pěknou noc,“ pousmála se Dana.

„Pracuje někde v kanceláři. Má dvě děti a jedno z nich neplánovaně čeká dítě. Proto se brzo stane babičkou. Domů se vrací za manželem, který je jejím protikladem. Pracuje s auty. V nějakém servisu. Každý den se vrací domů špinavý a ona je naštvaná, že zase bude mít plnou pračku.“ Muž to celé pozorně poslouchal. Dana si byla jistá, že to by už

stačilo. Nikomu nevyprávěla o svých příbězích. Připadalo jí to moc osobní.

„A dál? Jakou má povahu?“ pobízel muž Danu k bližšímu popisu. Dana se na paní pozorně zahleděla.

„Bude pracovitá, perfekcionistka. Určitě čistotná. Dnes lituje toho, že trávila více času v kanceláři než s dětmi. Těší se na svoje vnouče. Bude ho rozmazlovat, čímž si bude kompenzovat čas, který nevěnovala svým dětem.“ Muž se marně snažil neprozradit, jak moc se baví. Dana se zarazila.

„Čemu se smějete?“

„Ale nic, jen pokračujte.“

„Vy ji znáte, že jo?!“ Přestože Dana hádala, nahodila pobouřený pohled.

„Možná.“ Dana stále nepolevovala. Muž se snažil jejímu výrazu bránit, ale nakonec ustoupil.

„Je to moje kolegyně.“ Úsměv se roztáhl po celé jeho tváři.

„Podle vaší reakce předpokládám, že jsem se moc netrefila.“ Se zděšením si stihla všimnout auta, které jelo až moc blízko tramvaje. Ve své hlavě řídila i za řidiče.

„Je to učitelka. Nějaké děti má a co dělá její manžel netuším.“

„Ale je vdaná,“ skočila mu do řeči a užívala si dobrý pocit z toho, že se aspoň v něčem trefila.

„Ano, to je. Ale ta povaha mě dostala. Jestli něco opravdu není tak perfekcionistka. Ale snažila jste se.“ Muž se podíval z okna.

„Za chvíli budu vystupovat. Děkuji za pokec. Pobavil mě.“

„No jasně, ještě aby ne. Příště odhalím vaši minulost.“ Muž se zamyslel.

„Abyste nebyla překvapena, ne všechno se zdá být takové, jaké doopravdy je.“

„To mi povídejte,“ zamumlala Dana a na rozloučenou na muže kývla.

Další zastávka byla ta její. Nemohla se dočkat, až z tohoto strašného prostředku vystoupí. Tramvaj konečně zastavila a Dana si o dost veseleji kráčela po chodníku. Nevěděla, jestli za to může onen muž nebo fakt, že je na čerstvém vzduchu, a ne v kodrcající se tramvaji, ale užívala si to.

Dorazila do práce. V ten moment z ní všechna radost vyprchala. Hned se na ni upřely tři soucitné pohledy. Jak jen to nesnášela. Vůbec nevěděli, jaké to je. Vůbec netušili, že jí ty pohledy nepomáhají, ale přesně naopak. Vlastně asi nevěděla, proč tady ještě po té nehodě zůstává. Možná se bála, že když odejde, tak už to nebude ona. Nebo měla pocit, že by tím opustila život před tím.

Dana se vracela domů a rozhodla se jít část cesty pěšky. Tramvaj jela za delší dobu a chůze byla prostě bezpečnější.

Když následně musela nastoupit a doufala, že přijede domů v pořádku, zahlédla muže z rána. Čekal na zastávce. Usmála se.

Tramvaj se prudce rozjela. Zhluboka se nadechla. „Bude to v pohodě,“ řekla bohužel příliš moc hlasitě.

„Mami, co bude v pohodě?“ otázala se malá holčička maminky kousek od ní. Maminka se na Danu podívala s váhavým pohledem. Dana jenom lehce přikývla. Bylo jí jedno, co maminka vymyslí, taky jednou mohla slyšet příběh o sobě.

„Paní se asi něco stalo v práci, a tak to teď musí vyřešit.“ Maminka se na Danu ostýchavě podívala. Ta se tvářila spokojeně, proto maminka už nic neříkala.

Dana šťastně vystoupila z tramvaje a rozešla se domů. „Ne, všechno se zdá být takové, jaké doopravdy je. Někdy je to mnohem komplikovanější.“

Dana unaveně odemkla dveře od svého bytu. Shodila ze sebe všechny věci. Přestože ranní cesta byla zábavná, neměla dojem, že by se něco na jejím postoji k cestování změnilo. Podívala se na svůj seznam *Pro a proti ježdění na kole vs. veřejnou dopravou*. Upřela oči na poslední bod ve sloupci *Proč nejezdit veřejnou dopravou*. Ve výsledku nezáleželo na tom, zda jde o veřejnou dopravu nebo obyčejné rodinné auto. Nesnášela cokoliv, co mělo motor, brzdy, světla...

Dnešní ráno nemohlo změnit to, co se už stalo. S očima plnýma slz otočila pohled na fotografii na zdi. Muž na ní držel tříleté dítě a něčemu se společně smáli. Dana si velice dobře vybavovala, kdy tuto fotku pořídila. Pár dní před tím než se stala ta nehoda. Ta nehoda, při

keré autobus sjel z cesty a zahynulo při ní pár lidí včetně jejího manžela a malého syna.

Lidé si mohli říkat, co chtěli, ale ona opravdu nesnášela veřejnou dopravu. Žádné vymyšlení příběhů, nemohlo zakrýt fakt, že se Dana jezdit dopravou bála. Přestože viděla přes slzy rozmazaně, poslední bod, *proč nejezdit veřejnou dopravou, vždy přečetla: Vzala mi rodinu!*

Šachistka

Když jsem byla malá, hrával se mnou táta šachy. Zatímco jeho si vybavuju už jenom mlhavě – odešel, ještě jsem ani nedorostla do svých prvních kanad – na naše herní partie nezapomenu do nejdelší smrti. Jak bych taky mohla! Ze začátku všechny končily mou porážkou a řevem. Ne tak mým, jako spíš jeho.

„Musíš se naučit,“ hřímal pokaždé celý brunátný, „že život je jako partie šachů. Můžeš vyhrát jenom pokud budeš myslet aspoň tři tahy dopředu!“

Dlouho jsem nechápala, co se mi tím snaží říct, a tvrdošijně si vedla svou. Naschvál jsem táhla dámou tam, kde bylo zapotřebí pěšce, a strašně se divila, že hra skončila v můj neprospěch. Jenže s věkem mi to všechno začalo pomalu docházet. Místo bezhlavého vrhnutí se do hry jsem si dala chvíli na přemýšlení. Taktizování. Volbu, který hrací kámen na cestě za tátovým matem obětuju.

Po čase mi to tak přešlo do krve, že už jsem na to ani nemusela myslet. Hrací pole se změnilo v jednu velkou změť pomyslných čar, po kterých jsem posunovala své figury a vyčkávala na protivníkovu chybu, abych se následně jediným nemilosrdným tahem zmocnila jeho krále. Šach mat, tati.

Šachovnicí to ale neskončilo. Zanedlouho se tyto neviditelné linie z hrací desky přenesly i do mého života. Přijala jsem za své otcovo krédo. Být vždy nejméně o tři kroky napřed. Tu někoho obětovat, tu postrčit směrem, kde jsem ho zrovna potřebovala mít. A moc neplakat pro chudáka odhozeného pěšce.

Zdálo se, že tahle strategie nemá chybu. Jak jinak bych taky dokázala pokaždé obhájit titul okresní šachové přebornice? Jak jinak bych se na škole stala královnou ze stínů, která, aniž by to někdo tušil, tahala za všechny pomyslné nitky? Lidé byli pro mě jen figurkami a kameny na mé cestě za vítězstvím.

Navzdory tomu, že jsem ve třídě i mimo ni měla pár přátel, několik navýsost užitečných figurek, jsem si nikdy nikoho nepouštěla příliš

k tělu. Nemohla jsem, pokud pro mě měli zůstat postradatelnými pěšci. Jenže pak přišla ona a všechno se změnilo...

Jmenovala se Valentýna Fisherová, a byla pro mě úlohou, kterou jsem nedokázala vyřešit. Miláček třídy, živel, který na sebe vzal lidskou podobu. Má protivnice a zároveň nejlepší přítelkyně a já ji milovala stejnou měrou, jakou jsem ji nenáviděla.

Její nepředvídatelnost mě doháněla k šílenství – co si zamlouvala, to musela mít, ačkoli to z dlouhodobého hlediska nedávalo sebemenší smysl. A z nějakého důvodu si usmyslela, že chce zrovna mě.

Zprvu jsem jejím koketním pohledům nepřikládala velkou váhu. Bylo to v její povaze, získávat si lidi šibalským smíchem a lehkovážnou hrou s jejich srdci. Její skříňka na šatně byla vždy polepená odshora dolů vzkazy od tajných ctitelů, kteří se mohli přetrhnout, jen aby je poctila svou přízní. Jenže ona neměla oči pro nikoho jiného než pro *mě*.

Lhala bych, kdybych řekla, že mě její zájem netěšil. Koneckonců, zalíbení je jednou z nejsnáze využitelných emocí. Měla jsem šanci zmocnit se druhé nejsilnější figurky ve hře, jenže... já to nikdy neudělala. Sama nevím proč. Možná jsem se příliš zahleděla do těch jejích uhrančivých očí. Možná byla prostě první, komu jsem se odvážila ukázat mé pravé já, a kdo po zhlédnutí veškeré té špíny s křikem neutekl (jako to udělal můj drahý rodič).

A kdyby vztah spolu nepřinášel tolik proměnných, tolik příležitostí utržit šach mat, kdo ví. Třeba bych její vyznání přijala.

„Už jsem ti říkala, že taky tak trochu hraju šachy?“ zeptala se mě o jedné polední pauze, kdy jsme spolu mlčky seděly na polorozpadlé zídce za sportovní halou a sdílená cigareta putovala od jedné k druhé jako dýmka míru. Přimhouřila jsem oči.

Copak máš za lubem? pomyslela jsem si, ale dál hrála její hru.

„Nezmínila ses,“ pokrčila jsem rameny a vyčkávala na její další krok. A ten taky přišel.

„Vidíš, tak to říkám teď. Nechtěla by sis takhle náhodou zahrát než začne hodina? Dědek na vrátnici by měl mít šachovnici na půjčení.“

S úšklebkem jsem se na ni zahleděla. Nikdy bych neodmítla výzvu. Zašlápla jsem tedy podpatkem špaček a pak už jsme se ruku v ruce vydaly na vrátnici vypůjčit si mé nejmilejší z bitevních polí.

Našly jsme si liduprázdný koutek, kde jsme věděly, že nás nebude nikdo obtěžovat, a souboj myslí mohl začít. Tohle byl můj živel, a já se do něj s gusem ponořila jako vojevůdce v předvečer velké bitvy. Okolní svět pro mě přestal existovat. Jen tak jsem si dokázala vysvětlit, že jsem si nevšimla, jak ze mě Valentýna ani na chvíli nespouští oči. Ne z hrací desky. Ze mě.

„Hraješ dobře, to se musí uznat,“ vytrhla mě náhle z mého soustředění.

„Měla jsem dobrého učitele,“ zabručela jsem a na mysl mi vytanul obraz táty, který se rozplynul stejně rychle jako on v ten den, kdy jsme ho s mámou viděly naposledy. Potřásla jsem hlavou a opět obrátila svou pozornost ke hře, ale Valentýna měla jiné úmysly.

„Šachy tě naučil, tak proč ne taky jak se trochu bavit?“

Zamračila jsem se. Co tím sakra sleduje? „To, jestli se bavím, nebo ne, mi vítězství nezaručí.“

Její pohled rázem změkl, ačkoli jsem nechápala, proč. To, co jsem řekla, byla tvrdá fakta. Nač tedy ta lítost? „Možná. Ale život se vyhrát nedá. Můžeš si ho jenom užít.“

Po zádech mi přejel mráz. V hloubi duše se mi chtělo rvát a házet věcmi. Tolik jsem toho už za život obětovala, tolik přátel, kolik jsem mohla mít... a ona mi teď řekne, že to bylo pro nic?! Znovu jsem si vybavila tvář svého otce. Najednou jsem se však nedokázala ubránit myšlence, že ten pinčl, kterého se tenkrát rozhodl odhodit, jsem byla já a máti.

Napadlo ho někdy vůbec, jestli ta oběť stála za to?

Valentýna se nahnula přes hrací desku, až se téměř dotýkala mého nosu. „Čeho se tak bojíš, koťátko? Jsem to já? Nebo máš prostě strach z toho, že když si jednou dovolíš užívat života, stane se něco strašného?“

Pěšec mi vyklouzl z prstů a s velkým halasem se skutálel pod stolec. Jediná věc, která ten rámus v mé hlavě přehlušila, byl tep mého vlastního splašeného srdce. K čertu! Jak se jí podařilo dát mi takhle šach, aniž bych si toho všimla?! Ještě že můj kůň je pořád ve hře a rychle nastalou hrozbu zažene.

„Ničeho se nebojím,“ zabručela jsem chabě. „A už vůbec ne tebe. Hraj. Jsi na tahu.“

K mému překvapení poslechla, ale její tah mě zarazil – pohnula s králem přímo před mou věž. Zbláznila se?! Pak mi ale došlo, že takhle velký přešlap nemohla udělat nevědomky. S očekáváním na mě hleděla, ruku s pečlivě nalakovanými nehty položenou na desce.

„Je to na tobě,“ řekla konečně, a já si všimla jejích horečnatě zarudlých tváří. „Můžeš mít svou výhru, nebo můžeš zkusit, jaké to je žít. Rozhodni se.“

Zadívala jsem se napřed na ni, na krále, kterého mi dala všanc, a pak na její útlou ruku. V hlavě mi jako polnice zněl rozhněvaný hlas mého otce: „Co děláš?! Dala ti příležitost, tak se jí chop!“

Pravda, tati. Chopím se jí.

Se zaváháním jsem se natáhla po své věži, na poslední chvíli však má ruka změnila směr a stiskla tu Valentýninu. Hleděla na mě se směsicí překvapení a neskrývané radosti, když jsem váhavě přenesla její zápěstí ke svým rtům, tisknouc na něj polibek lehký jako motýlí křídla.

Dost už bylo obětí. Teď je načase začít žít.

Moje přítelkyně Korona

Potkali jsme se na konci zimy minulého roku, možná to byl už začátek jara, teď si to přesně nevybavím. To ale není podstatné. Můj život byl po jejím boku změněn od základů. Když jsem byl svobodný, byl jsem zvyklý dělat si, co chci, a kdy to chci. Jezdil jsem na výlety, chodil jsem s kamarády každý druhý den do hospody, každou noc jsem si ho honil, tu a tam jsem vyrazil za prací do zahraničí, prostě prováděl jsem všechny ty věci, co má chlap rád. To všechno se s Koronou změnilo. Ze všeho nejdřív mi zakázala chodit do hospody a na společenské akce. To jsem ještě dokázal jakžtakž přežít. Mohl jsem s ní doma popíjet víno, případně pivo a místo dýška jsem jí mohl dát pusu. Na filmy jsem se nemusel dívat v kině, mohl jsem s ní sledovat Netflix a u toho relaxovat. Zpočátku se žádná z těchto věcí nejevila jako problém. Ve své podstatě jsem byl na tom lépe. Moc jsem toho neutratil, protože jsem nechodil do hospody, a nejezdil na žádné drahé výlety. Místo výletu do kasina či na lasertag, jsme s Koronou zvolili poněkud ekonomičtější varianty výletů. Chodili jsme na procházky do hor a do lesa. V lese jsme šli někdy i sbírat houby, aby ten život doma byl o něco pestřejší. Sice existovalo jisté riziko, že se otrávíme, ale zemřít mohl člověk díky milionům dalším věcí, navíc otrava houbama, nebyla v naší domácnosti ta nejobávanější nemoc. To mi Korona vždy s radostí připomněla. Jaksi jsem ale nedokázal překousnout to, proč do našich výletů nezakomponujeme více lidí. Bohužel, pokud Korona neměla něco ráda, tak to byly davy. Alespoň nechtěla potkávat lidi, jaký jsem chtěl potkávat já. Žádné mladé kamarády v nejlepších letech a v plné síle, ty Koronu nezajímali. Z nich pro ni nevězelo nic dobrého. Spíše mě podporovala k návštěvě mých starších rodinných příslušníků. Ty Korona přímo zbožňovala, na nich se vždy vyřádila nejvíc. Mám to na mysli pouze obrazně. Ráda si s nimi povídala, zvláště o budoucnosti, což asi nebylo pro starší lidi to nejvhodnější téma, vzhledem k tomu, že většina starších lidí už žádnou budoucnost nemá. Další věc, co mě později znervózňovala, byla její neuvěřitelná všetečnost přecházející až

v posedlost. Byla posedlá pořádkem, chtěla mít v celém bytě čisto a nutila mě neustále používat dezinfekci. Tyhle její negativa se dala zpočátku přejít, neboť si mě strašně předcházela jako svého partnera. Jako důkaz sloužilo to, že mne kromě do hospod a nočních klubů, nechtěla pustit ani do fitness centra, abych tam neočumoval další ženský. Byla na ostatní ženy tak žárlivá, že mě nutila chodit zahaleného, kdykoliv jsem vyšel na ulici. Musel jsem mít na obličej roušku, aby ostatní ženy neviděly moji přirozenou krásu a neměly tak tendenci muže jako já od ní ukrást. V takových chvílích jsem si vždy připadal jako žena, žijící v Islámském světě. To ale nebyl zdaleka ten nejtvrďší rohlík, který jsem musel v tomhle krutém vztahu překousnout. Korona mi nakonec úplně zakázala přijít do kontaktu s ostatními lidmi, a to dokonce i s těmi nejbližšími. Už jsem nemohl navštěvovat ani své blízké, a dokonce mi zakázala opouštět místo našeho bydliště. Jeden by řekl, že se z ní stala až moc velká paranoička. Proč všechna tahle opatření? Jsou vážně nutná? Neboj se, zlato! Nikdo mě ti neukradne. Lidi mají v dnešní době daleko více starostí, než aby je zajímal pohledný muž ve středních letech, žijící s dominantní mrchou, co ráda omezuje lidi. Tyhle řeči však na Koronu neplatily. Jako u každé průměrné ženské, ani u ní jste s rozumem uspět nemohli. Pustila mě akorát na ta nejnutnější místa, k doktorovi a do supermarketu. Jinak jsem nesměl nikam. O zahraničí nemohla být ani řeč, o výjezdu za hranice jsem si mohl nechat jenom zdát. Nemohl jsem přece vyjet ani za hranice svého okresu, natož třeba na dálný východ do Wushanu, nebo na lyžování do Italských Alp. Všechno tohle bylo mimo moje možnosti. Přirozeně, byly dny, kdy jsem ani nepomyslel na to, že bych vyrazil někam ven. Mnohdy jsem byl například nachlazený, což bylo nepochybně z toho, jak pořád otvírala přes noc okno, aby se prý v naší ložnici vyvětral zkažený vzduch. Dost často jsem měl i bolest hlavy, tu jsem měl hlavně proto, že jsem musel neustále dokola poslouchat ty její kecy o imunitě a o ochraně zdraví, pořád dokola. Náš vztah právě prožívá nouzový stav, ale neboj se za dva týdny to skončí. Poté si to rozmyslela, a řekla mi to, že to skončí až za měsíc, a tak dále. Navíc nebyla moc dobrá kuchařka, dělala až příliš ostré jídlo, které mi nescetněkrát způsobovalo ztrátu chuti a čichu, také bolest břicha

a někdy dokonce i průjem. Dělal taky hrozné koktejly, ze kterých mě vždycky bolelo v krku, a nemohl jsem kvůli nim i několikrát usnout, protože jsem celou noc strávil krkáním.

Ze všech zdravotních komplikací se však nejvíce vyjímal zvýšená teplota. Horečku mi způsobovala, když mě při sexu neustále nutila, abych jí poskytoval orální rozkoš, zatímco ona sama se nikdy k tomuto aktu v opačném případě neosmělila. Nejhorší na tom nebyla skutečnost, že jsem se kolikrát i tři hodiny potil pod peřinou, zatímco jsem měl hlavu v jejím rozkroku, nýbrž to, že mě na druhý den bolel celý člověk. Z toho dlouhého při-klečení směrem dolů mě bolela záda, a kvůli tomu, že jsem v jedné pozici setrval i několik hodin, mě bolely také svaly a klouby. Raději nebudu zmiňovat ani to, kolikrát se mi přitom špatně dýchalo, a problémy s dýcháním jsem měl i několik následujících dní. S tím přicházela i ta věčná únava táhnoucí se snad přes celý náš vztah. Už jsem z toho začínal být vážně unavený.

Jednoho dne jsem se osmělil a požádal Koronu, jestli bych se nemohl jít na chvíli projít ke svým kamarádům. Ihned na mě vystartovala, že si jí vůbec nevážím, a že dělám všechno možné jen, abych s ní nemusel trávit čas. Oponoval jsem s tím, že to není pravda, a že dělám všechno pro to, aby byla šťastná, jenže někdy jsou zkrátka chvíle, kdy chce být muž od své polovičky pryč, aby se na ni mohl posléze zase těšit. Nedokázala to pochopit. Zakřičela na mě: „Tak si běž! Až mě tady najdeš mrtvou, bude to na tvoji hlavu. Vsadím se, že na mrtvolu už se tolik těšit nebudeš.“

Věřili byste tomu? Ta kráva se snažila na mě použít citové vydírání. Asi po půl hodině jsem s ní uzavřel dohodu. Potřeboval jsem příležitostně opustit místo bydliště, abych si zařídil nějaké administrativní záležitosti. Byl jsem v té době už zvyklý na to, že jsem pracoval čistě z domu, ale i tak jsem nedokázal z domu vyřídit úplně vše. Opustit bydliště nebylo přirozeně jen tak, musel jsem Koroně vyplnit papír s informacemi, kam přesně jedu a také, kdy se vrátím. Já vím, tohle už bylo nejspíš na doktora, ale jelikož jsem ji strašně miloval, nezbývala mi jiná možnost. Nechtěl jsem se s ní dál hádat. Jakmile jsem se ze své cesty vrátil, začalo to všechno zase nanovo.

„Nevyjdeme si někam, miláčku?“ zeptal jsem se jí.

„Kam bysme chodili?“ reagovala vztahovačně. „Doma máme vše, co potřebujeme, a to co nemáme, to si můžeme objednat přes Rohlík.cz.“

„Co kdybychom si pro změnu zašli mezi lidi? Mohli bychom i cestou něco nakoupit. Co takhle koupit ti nějaké hezké oblečení v nějakém slušném textilu?“

„Neexistuje. Já maloobchody nesnáším. Když už, tak zajedeme raději do velkých německých supermarketů. Oblečení nepotřebuju, bohatě mi stačí doživotní zásoba toaletního papíru.“

Jak jsem říkal, bylo to už příliš. Začínal jsem vážně přemýšlet o sebevraždě. Tento vztah nebyl pro můj život vůbec pozitivní. Korona mi ustavičně odepírala veškeré potěšení života, díky čemuž se mé srdce dostalo do osudové kontradikce. Tolik jsem Koronu miloval, ovšem dospěl jsem k tomu, že pokud se jí co nejdřív nezbavím, můj život bude naprosto zničený a prázdný.

Bylo to jasné, Korona musí z mého života zmizet. Jelikož jsem k ní choval velkou úctu, rozhodl jsem se to udělat mírným způsobem. Nejdříve jsem si trval na tom, že budeme dál navštěvovat i naše příbuzné, a to i mimo okres. Očividně se bála, že moje i její rodina, má na náš vztah špatný vliv, a tak se nás snažila rozdělit. Ze začátku jsem to chápal, nikdo nechce na svoji rodinu narážet každý den, jenomže postupem času mi po všech mých blízkých začalo být neuvěřitelně smutno, a tak jsem musel co nejdřív zakročit. Poté, co jsem s Koronou vypracoval dohodu, při které jsme začínali postupně každý týden navštěvovat alespoň jednoho příbuzného, došlo k dalšímu rozvolnění v našem vztahu. Nakonec pod hrozbou rozvodu přistoupila i na to, že začneme spolu zase chodit na výlety, a to včetně výletů do zahraničí. Dokázal jsem ji dotlačit i k návštěvě restauračních zařízení, ovšem pouze pod její podmínkou, že to bude na zahrádce, kde budeme od ostatních lidí vzdálení alespoň dva metry. S jistou nevraživostí jsem na to přistoupil. Vážil jsem si už jenom toho, že svolila i k návštěvě veřejných akcí. Počet návštěvníků však nesměl přesáhnout dvacet lidí, a přirozeně i od těch lidí jsme museli držet jisté rozestupy. Platilo to také při všech návštěvách, například muzea, kina nebo kulturního domu. Začal jsem zase chodit do posilovny a na bazén, musel jsem tam však jít vždy sám. Ve skupině mi jít nedovolila. Její žárlivost neustávala,

byla pořád stejně směšná, a s každým dalším svolením přicházelo zároveň i tisíce různých zákazů. Nakonec jsem si konečně vytáhnul koule z huby a naplno jsem Koroně řekl, že se rozcházíme. Trval jsem na tom, že se sejdeme na nějakém veřejném místě, abych ji dal jasně najevo, že už nehodlám nadále trpět všechny ty její excesy a zákazy, a že izolace od celého světa byla vážně poslední kapka. Ještě, že jsme neměli i dítě, pravděpodobně by ho ani nepustila do školy. O to byl ten rozchod možná i lehčí. Z počátku jsem to nesl těžce, ovšem nakonec jsem se z toho oklepal. Postupným chozením do hospod se svými kamarády a návštěv společenských akcí a výletů, jsem byl zase naprosto zdravý a šťastný člověk připravený na nový vztah. K tomu jsem neměl vůbec daleko, protože na jedné Afroparty jsem poznal fakt senzační holku. Už teď jasně vidím, že si budeme rozumět naprosto skvěle. Ráda chodí mezi lidmi, ráda se s lidma baví, ráda zkouší nové věci, a taky moc ráda cestuje po celém světě. Jejím snem je navštívit všechny státy světa, aby mohla vnést radost do života co nejvíce lidem. Její jméno je Ebola.

Seznamte se

Ema mi domluvila rande naslepo. Nejlepší kamarád jejího kolegy z práce. Prý je fajn, i když ho osobně nezná, ani se jí nepodařilo sehnat fotku. Své spolubydlící jsem sice důvěřovala – to ona byla iniciátorka všech akcí a já ji většinou následovala, nicméně ze začátku se mi do toho vůbec nechtělo. Pocit osamělosti a kamarádčino naléhání však zvítězily nad mou nespěšností, a tak jsem se nakonec nechala přemluvit.

V den D jsem nemohla dospát. Nervózně jsem přecházela po bytě sem a tam dumajíc nad tím, jak bude můj nápadník vypadat. Co když si nebudeme mít co říct? Nesnášela jsem to trapné ticho. Jelikož neřídím, a bez Emy stejně nedám ani ránu, bylo naprosto samozřejmé, že mě zaveze. Nabídla se taky, že se mnou zůstane jako má psychická podpora, kdyby se náhodou seznámení nepovedlo. V rámci možností jsem se upravila a k mému údivu se vyfintila i Ema. Pár minut na to už otáčela klíčkem v zapalování za příjemného pobrukování Eda Sheerana. Koukala jsem ze zamlženého okýnka a říkala si, jak se máme báječně, až na počasí, které nám překazilo společnou procházku. Ema zamířila na konec města, kde stála kolonie rodinných domků. V téhle čtvrti jsem nikdy nebyla. Začal ve mně hlodat divný pocit. Házela jsem na kamarádku nejisté pohledy, ale ta tajněšťkářka nechtěla nic prozradit.

„Tak jsme tady,“ zahlásila a zaparkovala u šedivého baráku se zrezivělou brankou. Bohatý teda nebude. Co už – peníze nejsou všechno, pomyslela jsem si.

Ema na mě povzbudivě mrkla: „Neboj, půjdu s tebou.“

Energicky došla ke vchodovým dveřím a zazvonila, já se ignorujíc děšť loudala za ní. Najednou jsem na seznamování vůbec neměla chuť. Nejraději bych se otočila a utíkala pryč, jenže když si Ema něco umane, tak s ní nikdo nehne. Chvíli se nic nedělo. Pak se dveře se skřípěním pootevřely a zpoza nich vykoul stylově oblečený muž okolo

třícítky, na tváři široký úsměv: „Ahoj Emo, pojdte dál, ať nemoknete,“ pronesl hlubokým hlasem.

Vešly jsme do chodby a pak jsem ho spatřila. Můj nápadník byl o dost starší než já, mohutný, neskutečně zarostlý a podivně smrděl. Letmo jsem si všimla, že mu navíc chybí i několik zubů. Zklamaně jsem ucouvla a sklonila hlavu, ale ten nezdvořák mě ani slušně nepozdravil a hrnul se očichávat můj zadek. Už už na mě chtěl skočit zezadu, když jsem se mu vysmekla utíkala se schovat za gauč ve vedlejší místnosti. Taková drzost! Neměla jsem v úmyslu vylézt, ale Ema mě odtáhla za obojek ven.

„No tak, Roxy, čeho se bojíš?“ zeptala se mě, jako by důvod neměla přímo před očima.

„To je Dusty, seznamte se,“ zkoušel to Emin kolega.

Chlupatý pes s vyplazeným jazykem a slovní zásobou pouličních vořechů slintal všude kolem. Jakoukoliv špetku sympatie jsem hledala marně, ačkoli jsme se na sebe dívali tak zblízka, že jsme se málem dotýkali čumáky, jak se nás ti dva lidé snažili dát k sobě. Navíc mi dělal nemravné návrhy. No fuj! Zakňučela jsem a snažila se vysmeknout z Emina sevření, které nepovolovalo. Na chvíli jsem strnula hledajíc řešení, jak se dostat z té zapeklité situace. Když se páníčkové zabrali do rozhovoru o baráku a Dustym, což bylo obojí dědictví po zesulé babičce, využila jsem nestřeženého okamžiku, vykroutila jsem se Emě a utíkala ven skrze nedovřené domovní dveře, kde jsem zalezla pod kamarádčina Fiata. Jen jsem se modlila, aby toho hafana nepustili za mnou, ale muž měl očividně dost rozumu, aby zaregistroval mé antipatie.

„Tak nevím, jestli z nich budou kamarádi,“ zaslechla jsem Emu ode dveří. Očividně kapitulovala.

„Zatím to moc nevypadá.“ on na to. Na chvíli se odmlčel, takže bylo slyšet jen bubnování deště do plechového okapu, který sváděl vodu ze střechy. Pak se osmělil: „Co takhle zajít někdy na skleničku? Psi to pro jednu zvládnou sami, ne?“ navrhnul.

„Já jsem pro,“ rozzářila se Ema. „Tak se ještě domluvíme. Měj se, Marku.“

„Nepotřebuješ nějak pomoci s Roxy?“ kývl směrem k autu, kde jsem se schovávala.

„To bude v pohodě,“ mávla rukou Ema.

„Tak ahoj,“ mrkl na ni a zavřel za sebou dveře.

Emin úsměv se vytratil, když se mě marně snažila nalákat do auta. Trucovala jsem. Taková zrada – očividně mě chtěla použít jako záminku, aby mohla sbalit toho fešáka. Takhle jsem si teda první rande nepředstavovala! Nakonec jsem kamarádce odpustila, bylo mi jí líto, jak mokla na dešti a naskočila jsem dovnitř. Ema při řízení nemluvila, očividně ji tížilo svědomí, protože jsme se po cestě domů stavily do zverimexu, kde mi na omluvu koupila pytel pamlsků a pískací slepici. Snad už se s tím psiskem neuvídím, doufala jsem, přestože jsem podle kamarádčina uculování usoudila, že Marek by mohl být konečně ten pravý. To pak jdou domácí mazlíčci stranou.

Slast Paula E.

Dobrého po málu.

Paul Ernte vystlal krabičku dvěma papírovými košíčky a do nich opatrně vložil čokoládové pralinky. Sladkost schoval před světem přiložením víčka. Ozval se zvuk, jako by krabička vydechla, jak se víčko přilepilo ke krabičce. Štíhlými, dlouhými prsty odlepil z folie samolepku s logem podniku a přilepil ji přesně doprostřed pomyslné čepice.

„Vyhodili mě," zašeptala jsem, než mi stihl krabičku podat a poslat mě pryč.

„Cože?" přerušil svůj rituál, narovnal se a jenom se na mě díval.

„Vyhodili mě. Od státnic mě vyhodili. Nevěděla jsem, vůbec jsem nevěděla, co po mně chtějí."

„Bože, darling, to je mi líto. Co teď budeš dělat?"

Léta strávená v zahraničí ho poznamenala a běžně svoje zákazníky oslovoval jako své darlings, miláčky.

„Co kdyby ses vrátila k matce?"

„Víš, že k mámě nemůžu."

Sáhl pod pult pro další krabičku, plochou lopatkou na dort nabral kousek moučnicku a obě krabičky mi podal. Zavrtěl hlavou, mlaskl a doprovodil to odmítavým zamáváním ukazováčkem, když jsem znovu sáhla po peněžence.

„Francouzský čokoládový koláč. Je výborný."

„A taky je drahý," poznamenala jsem při pohledu na cenovku.

„Marion bude nadšená, že někdo ochutná, je to pro nás novinka. Ještě počkej, naliju ti šálek."

Upravil si kravatu, obešel pult, pečlivě mi uvázal kolem krku ledabyle pohozenou šálu, podal mi obě krabičky a plastový pohárek s horkou čokoládou. Možná měl na rukávu košile trochu kakaa, ale stejně dobře to mohla být jenom hra stínů.

„Musíš brzy přijít na večeři, mon chérie, oba tě rádi uvidíme."

Vzduch před prodejnou čokolády se při zavření dveří zachvěl.

Žárovka stolní lampy krátce problikla. Zavřela jsem další knihu, zaklonila jsem hlavu a zívla. Na talířku osychal zbytek, sotva sousto, kakaového koláče, ovocný čaj v hrnku měl v tomhle nepříliš silném světle barvu krve.

Nažloutlé stránky voněly prachem a stáším. Těžko odhadnout, kolik si za knížky, které mi zbyly po babičce, říct. Zkusila jsem na papír napsat odhadovanou částku, tu jsem vzápětí přeškrtnla. V antikvariátu mi případně poradí.

Odložila jsem knihu na hromádku, přesedla si ze židle na postel a znovu se začala probírat oblečením, které jsem plánovala prodat. Čaj v hrnku chladnul a na druhém konci města ztěžka oddechoval podzim.

Číselník se tiše otočil do původní polohy. A ještě jedno číslo.

„Marion Ernteová, žena Paula Ertnteye.“

Vždycky o sobě říkali, že jsou jako královna Alžběta a princ Philip, jenom naopak. Na pomyslném výsluní se hřál Paul, pokračovatel rodinné tradice, zatímco jeho žena o pár metrů dál prala košile špinavé od kaka. Když se ho jednou ptali, co pro něj a pro obchod znamená jeho žena, odpověděl, že on je jeden obratel a svaly, zatímco jeho žena je celý zbytek páteře.

„Tady Anna, moc ráda tě slyším.“

„Anno! Paul říkal, že ses nedávno stavila pro pralinky.“

„Byly skvělé. A dal mi i kousek koláče, ten byl taky výborný. Navrhoval mi, abych se stavila na večeri. Kdy by se vám to hodilo?“

„Dám s sebou Paulovi jídelníček, vyber si, ať přijdeš v den, kdy ti bude chutnat.“

Zasmála jsem se. „Ty sestavuješ jídelníček?“

„Samozřejmě! Jsem obklopená kakaem a cukrem, takový život potřebuje řád!“ její smích připomínal maličké zvonky. „Je vidět, že jsi u nás už dlouho nebyla.“

V kapse mě hřálo pár stovek za prodané knihy, pod nohama křupalo listí. Sem tam vlhce mlasklo, jako připomínka včerejšího deště. Kousek od Paulovy prodejny se opíral muž o opěradlo lavičky, tvář nastavenou slunci a upíjel horkou čokoládu. Nad hlavou mi cinkl zvonek. Paul stál

za vitrínou v rohu u stolku s telefonem, ramenem si přidržoval sluchátko u ucha a něco si zapisoval do bloku. Telefonní drát se za ním táhnul jako vlasy zapletené do copu, když mi podával jídelníček a směsící gest se snažil naznačit, ať si vyberu.

„Perfektní. Příští týden to tu pro vás bude. Moc děkuji za vaši objednávku. Na shledanou,“ sluchátko s cvaknutím zapadlo do vidlice. „Mám pro tebe překvapení. A usmívej se, smutní mrtví nejsou pohlední,“ to už mluvil na mě. Zkroutila jsem rty. Na peníze, které mi byly po otcovy smrti vyplácené, jsem bez studia už neměla nárok. Na pohovorech volných pracovních pozic vždycky byl někdo lepší než já. A blížilo se zase datum, kdy jsem musela zaplatit nájem. Přemýšlela jsem o tom, že začnu rozprodávat věci, co jsem už nutně nepotřebovala. Necítila jsem se nejlíp, bylo mi z nastalé situace trapně a raději jsem se Paulovi a Marion vyhýbala.

„Další ochutnávka?“

„Ne. Mám pro tebe dva návrhy. Říkala jsi, že ráda kreslíš, vid'? Byla bys ochotná nakreslit pár návrhů na obaly? Protože podívej se, to, co máme teď je takové, you know, fádní.“ Začal zvedat do úrovně očí několik tabulkových čokolád.

„Zaplatím ti za to. Kreslení, já a čokoláda, to je nabídka, která se neodmítá. A teď ta druhá věc,“ významně zvedl ukazováček. Gestikulace byla pevná součást jeho osobnosti. „Mohla bys být moje druhá ruka. Teda třetí ruka, má druhá ruka je moje úžasná Marion,“ zarazil se, když jsem nic neříkala. Povzbudivě se usmál. Oči mu vzrušeně svítily. On i Marion měli krásné oči, ztělesněný klobouk kouzelníka. Každý den měly oči obou manželů trochu jinou barvu. A jejich dvě děti krásu očí zdědily, člověk se v jejich přítomnosti bál mrknout, když už si zvykl na určitý odstín.

„Ale já jsem myslela, že jste s těmihle obaly spokojení.“

„My jsme spokojení. Ale svět se modifikuje jako když tvaruješ a obaluješ čokoládový lanýž. Potřebujeme tě. Potřebujeme držet krok, být trendy. Dneska má každý, kdo něco znamená, svoji sekretářku a já to nemůžu všechno nechat na Marion. Já vím, že blížící se čtyřicetiny nejsou žádné stáří, ale věř mi, život se mnou není med, musí si taky

trochu odpočinout. A rád ti pomůžu překonat to nejhorsí období, než si najdeš práci," hlas mu na konci změkkl.

„Myslím, že tu mám někde papíry a pastelky. Inspirace je všude kolem, stačí ji zvednout. Sedni si ven, všechno ti přinesu. Lavička snad už bude suchá." Telefon se znovu rozdrnčel. Na chvíli zavřel oči, snad jako by mu zvuk telefonu přinášel bolest hlavy. Do čela mu spadl pramen tmavých vlasů.

„Ten ďáblův nástroj nenávidím," zamumlal, než sluchátko zvedl.

Seděla jsem venku pod stromem, prodejnu čokolády jako na dlani. Tenhle podzim byl jiný, vzduch voněl jinak. Jako by mělo přijít něco, co změní životy nás všech, jenom jsme nevěděli, o jakou formu revoluce půjde a kdy nastane. Malé velké dějiny. Po silnici se prohnal koňský povoz, srst zvířete se ve slunci leskla. Před prodejnou se zastavil starý muž opírající se o hůl, a než vešel dovnitř, sundal si klobouk. Po trávě přeběhla veverka, mávla huňatým ocasem a než jsem stačila zaostřit, byla pryč, někde mimo moje zorné pole. Vzpomněla jsem si na matku. Když táta umřel, šla dolů i ona. Než jsem z domova odešla, často říkala, že to občas dá práci udržet se naživu.

Jednou stála u okna, pozorovala svět venku a najednou se ke mně otočila. Vydala se do kuchyně, a téměř nepatrně pohybovala rty:

Lidi jsou jako stromy, bez kořenů nepřežijíš. A je jenom na tobě, jestli ty kořeny pro tebe bude představovat rodina, práce, nebo nějaký koníček. Až budeš opuštěná jako já, pochopíš, Anno, že žít ve světě jako je tenhle vyžaduje odvalu. Ale kořeny jsou důležité, Anno. Pamatuj si to. A hlavně nikdy nezůstaň sama. Když má člověk strach, velmi snadno zůstane sám. A když je člověk sám, velmi snadno dostane strach.

Hodila jsem si nohu přes nohu a zaklonila hlavu. Skrz listí probleskovalo slunce.

Nikdo vám nepomůže. Jste sami. Úplně sami. Zatřásla jsem hlavou, abych vzpomínky na matčin monolog zahнала. Opodál se ozval smích malých dětí, o něco blíž někdo zacinkal na zvonek jízdního kola. Na rameno mi spadl list. Určitě to bylo znamení. Jenom jsem nevěděla čeho.

„Poslouchej.“

Paul vzal kousek čokolády a zlomil ho vejpůl. Hlasitě to luplo. Prodejnu měla na povel Marion a mně dával Paul školení.

„Kvalitní čokoládu poznáš tak, že při zlomení takhle lupne. Ta hrůza, co prodávají v normálních obchodech, nevydá ani hlásku. A podívej,“ podal mi úlomek. „Kvalitní čokoláda neobsahuje žádné vzduchové bubliny, celé to drží pohromadě. Vidíš?“ natáhl se pro lupu a podal mi ji, abych se mohla podívat pořádně.

„Důležitá je i vůně. A chuť, proto ostatně čokoládu milujeme. Ochutnej,“ pokynul mi a sám si zlomek čokolády vložil do úst.

„Ještě jedna věc. Čokoláda se cucá, nekouše se. Pokud budeš někdy lidem v mojí nepřítomnosti dávat ochutnat a oni to rozkoušou, jsou v tu chvíli o krok blíže pecku,“ blaženě polkl a na tváři se mu rozlil úsměv.

„Takže každá rozkousaná kostička nás posouvá pecku?“ usmála jsem se a položila si kousek na jazyk.

„Všichni jsme pecku blízko, máme ho v sobě. A když máme dost štěstí, nikdy ty dveře naplno neotevřeme. Co by to ale bylo za život, život bez pokušení a vášně. Proto je naše rodinné heslo takové, jaké je. Dobrého po málu. K životu potřebujeme slast, je to součást naší podstaty. Nepotřebujeme ji moc, stačí troška. Kouzlo je v tom, že tu slast všichni spatřujeme v něčem jiném. A pak celý život hledáme lidi, kteří na slast pohlížejí stejným, nebo naopak úplně jiným způsobem,“ přiložil si kostičku pod nos a nadechl se. Nádech mu zarezonoval v plicích a poté vydechoval pomalu a dlouze.

Bylo pět hodin. Stíny Ernteyovic kuchyně objaly místnost a přitiskly se blíž. Marion s dětmi se měla každou chvíli vrátit.

Naprázdnou jsem kroužila tužkou nad papírem a přemýšlela jsem, jaké by měly být, jaké by si zasloužily být nové obaly čokolád.

Slast všichni spatřujeme v něčem jiném. Slast všichni spatřujeme...

Za oknem se ozvalo zarachocení. Z venkovního parapetu se zvedla vrána a mávla křídly. Lidí se nebály. Byly zvyklé.

Otevřela jsem okno, záclony se zatřepotaly jak prokřehlá baletka. Slunce bylo bledé, jako by bylo nemocné. Zvenku byl slyšet ženský smích.

Přisedla jsem si blíž ke stolu, ořezala jsem si tužku i pastelky a dala se do kreslení. Tužka za sebou nechávala tmavou stopu. Jako když znesvětiš nevinného.

„Mon Dieu, Marion! Ten vlak nám ujede!”

Před pár minutami jsme dorazili na vlakové nádraží. Mířili jsme na festival čokolatiérů, první akce, kde se měly předvést čokolády s novými obaly podle mých návrhů. Nádraží bylo cítit dálkami, inkoustem z dopisů na rozloučenou, vzrušením z neznámého, kůží, kterou byly potahovaná zavazadla a kávou z nádražní kavárny.

„Čokolády jsme vzali?” Paul se dal během poklusu na nástupiště do kontrolování.

„Máš je v kufru, drahý.”

„Zamkli jsme?”

„Ano, klíče mám já.”

„Děti?”

„Jsou s mými rodiči. Doklady a oblečení máme v kufrech. S ničím krom čokolády si nemusíš dělat starosti.”

Vyšli jsme schody na nástupiště.

„A-”

Marion se zastavila. Vlasy pod kloboukem si svázala do drdolu a na klopě cestovního kabátu měla brož. Kolem nohou se jí vlnila sukně šatů. Vypadala skvěle, žena hodná postavení vedle svého úspěšného muže.

„Víš, že tě miluju?” položil jeden z kufrů a položil své ženě jemně dlaň na tvář.

Marion, očividně dojatá, zůstala na chvíli stát. S těžkým supěním přijela lokomotiva, vydechla a zahalila nástupiště do páry. Z vagónu vypadl baculatý průvodčí, knoflíky uniformy napnuté k prasknutí. Když si myslel, že se nikdo nedívá, otřel si zpoceně čelo. Našli jsme volná místa k sezení, chvíli poté se vlak se škubnutím dal do pohybu. Mraky

připomínaly špinavou vatu nacucanou vodou, možná bude po cestě přšet. Marion upravovala Paulovi kravatu, on ji hladil po vlasech za uchem. Profánní, zdánlivě nevýznamné gesto, a přesto tak plné lásky. Podepřela jsem si bradu dlaní a dívala jsem se na ubíhající krajinu. Podzim převzal vládu s plnou parádou, přinášel s sebou brzká stmívání, teplo z pootevřených oken kuchyní, když ženy pekly ovocné koláče, vůni mokré hlíny a změkklých jablek podél cesty. Ráno v nose štípal náznak zimy a vydechnutý vzduch se před ústy choulil do obláček. Zvláště brzy zrána byly na oknech k vidění abstrakce, které za sebou nechával mráz.

„Co tě trápí, Anno?“

Marion si kontrolovala účes a líčení v příručním zrcátku. Usmála se do zrcátka a poté i na mě. Ve vedlejším kupé někdo zakašlal.

„Blíží se další termín státnic.“

„Podívej se,“ Paul si pověsil klobouk na háček na kabáty a s lokty opřenými o kolena se ke mně předklonil. „Každý, kdo tě jakkoli odmítne, dělá obrovskou chybu. A je úplně jedno, jestli jde o školu, přátele, práci, nebo partnera. Protože to jsou *oni*, ne ty, kdo tím odmítnutím přijde o báječného člověka.“

„Klienti si pochvalují, že se ten hlas v telefonu konečně dá poslouchat,“ Marion pobaveně mrkla na Paula. Mlaskl a povytáhl na svou ženu obočí.

„Pamatuješ, co jsem ti říkal o slasti? Slast je to nejvíc, čeho lze dosáhnout. A i když ji každý spatřujeme v něčem jiném, všichni bychom ji měli, mimo jiné, spatřovat ve vlastní hodnotě,“ otevřel menší kufřík, vytáhl malý, sotva třicetimetrový čtvereček čokolády a podal mi ho.

„Sněž to a zkus usnout. Cesta bude úděsně dlouhá, dostatečně tlustou knihu stejně nikdo z nás s sebou nevzal. A ještě něco ti povím. Každý sen, co se mi zdál cestou do zahraničí, se mi později vyplnil. Malý šlofik za zkoušku stojí.“

Přitáhla jsem si k tělu cestovní šál, který jsem měla během cesty přehozený přes ramena a opřela si hlavu o okno. Paul si pobrukoval, Marion si četla. Když jsem zavírala oči, na okně se začaly objevovat první dešťové kapky.

A ty ani nevíš, že jsi mi ublížil

Když se vám někdo hodně líbí, přitahuje vás nebo jste, nedejbože, popřípadě i bohudík, zamilování, vaše oči to všechno zachytí. A pak, až stojíte tváří v tvář, zvětší se vám zorničky. Magie. A taky dopamin s trochou oxytocinu. A pocit, že jste ve stresu. Láska je to totiž stres. Neošívajte se, je to tak. Tohle jsem vypátrala po tom, co se mi moje o tři roky starší sestra Johana a její kamarádi na jedné z jejich narozeninových oslav smáli, že mám permanentně velké zornice a že by na to Tereza, její kamarádka a studentka farmacie, mohla udělat diplomku. Na konci dne jsem usoudila, že moje vodové oči jsou asi jen jakýsi kontrastní klam a taky že budu očividně vždycky mít všechny, do jednoho, ráda. Až na tebe Jáchyme. Tebe teď ráda nemám.

Zhasla jsem lampičku. Zornice se napnuly o trochu víc a za pár sekund zmizely pod víčky.

Bylo tak fajn být doma.

Z koupelny se ozvalo několik rán.

„Bože, co tam ten Jáchym zase dělá,“ zvedl Luky oči od mobilu a protočil panenky.

„Lepší nezjišťovat,“ zasmála jsem se a zabalila jsem se do deky. Skrz stará okna k nám protančil chladný vzduch. Venku zrovna úřadoval leden a silná, druhá nebo už snad třetí, vlna kovidu, o které jsme zatím neměli ani tucha, že potrvá až do května.

Když to v říjnu zase všechno začalo jít z kopce, naše světy se zúžily převážně na náš studentský byt. Několik chladných stěn, dřevěná dvojitá okna a my tři, kteří jsme se z toho snažili vytřískat život. Lukáš, Jáchym a já. Petra, čtvrtá do počtu, odjela hned, jak se výuka přesunula z učebny k nám do pokoje.

„Do háje,“ ozvalo se z koupelny pár sekund po dalším třísknutí.

A tak si tu spolu žijeme. Dva budoucí učitelé a jedna zdravotní sestřička. My tři na naší červené sedačce za tři stovky z bazaru. Občas

si na ní žijeme i jen dva. Bez Lukyho. To si pak s Jáchymem pustíme film, zakryjeme se dekou a tvoříme naší tajnou konstelaci, která se rozplyne tlakem cizích očí nebo bouchnutím vchodových dveří.

A taky se rozpustí až bude po tom všem kovidu. Po všem.

Lukáš se zasmál. Kolena pod bradou a videa na tiktoku a byl dobrý.

„Kláři?“ Ozvalo se z koupelny.

„No?“

„Donesla bys mi prosím ručník? Je na sušáku.“

Rozmotala jsme se z textilového burrita, vzala osušku a zamířila do koupelny.

Jáchym stál ve sprchovém koutu, s mokrou hlavou, jen se letmo usmál. Popošla jsem k němu, on se zároveň začal natahovat rukou po ručníku, ale pak. Pak. Zavřel oči, posunul hlavu trochu dopředu, lehoučce našpulil rty a pootevřel je. Chtěl mi dát pusu. Nahý. Jen tak při čtvrtku. Za vůně pánského sprchového gelu Nivea 3v1 se slovem fresh nebo energy v názvu.

V nanosekundě jsem si celý tenhle moment zmrazila svými zvětšenými zorničkami.

Pousmála jsem a dala jsem mu tu nejpomalejší a nejtišší pusu na světě.

Neverte mládencom, keď sa Vám zapáčia

Vyjedia vám všetky čerešne z koláča

Luky si vedle pobrukoval společně s reproduktorem a Hanou Hegerovou.

Zapnula jsem oba kohoutky – na vodu a na teplotu, chvíli počkala a špičkou nohy jsem zkusila, jestli už v ní můžu existovat. Pak jsem se postavila přesně pod hlavici, zavřela oči a užila jsem si moment, kdy se voda poprvé dotkla všech mých vlasů a sklopených víček. Pak jsem pomalu proudem vody nechala vymizíkovat svět.

Nerušený čas.

„Mám jmelí,“ držela vítězoslavně máma v ruce kus poloparazitického keříku,“ Vánoce můžou začít,“ zajásala a zase zabouchla. Vzdechla jsem. Jo no. Občas vás někdo vyruší.

Kovid utíkal dál a kalendář ukazoval únor. Jáchymovi začali po dvanáctkách v nemocnici docházet síly. Mně nevyluštěná sudoku a Lukáš začal hrát minecraft. Zkoušky naopak přibývaly.

Druhý měsíc dal zornicím pořádně zabrat, i když až ke konci měsíce, za to hned několikrát 1.) Lukáš dostal mononukleózu a přátelská láska je srdci i očím neměnná 2.) Jáchy mi řekl, že má rád moje oči. Na konstatování, že je to proto, že jsou modré a on má rád modrou, odvětil, že tím to není. 3.) Jáchy mě vzal k sobě domů. Za svými rodiči. 4.) Jáchy mě chytil za ruku. Podél Moravy. Mezi paneláky. Když během tempa 5:20 řekl, jestli na chvíli nezpomalíme. Tak jsme to udělali.

Dennodenně jsem činila svým zorničkám, že musí přestat, a to jsem ještě nevěděla, jaký bude březen a duben. Hah a zbytek roku.

Pokaždé, když jsem začínající všeobecnou sestru povískala ve vlasech nebo mu dala před spaním pusku na čelo, kterou tolik nesnášel, cítila jsem, jak to bude, až bude po všem, hrozně bolet.

Možná se ptáte, proč jsem taková královna dramatu. A to je samozřejmě dobře být zvědavý. Obmotala jsem okolo sebe ručník. Protože ten kluk. Postavila jsem se vedle Johany, která si se stoickým klidem malovala oči. Protože ten kluk mi řekl, že se nikdy nebudu moct stát jeho dívkou. A že se to nikdy nezmění. *To se prostě nikdy nezmění.* Víte, on mi to řekl asi padesátkrát během jedné hodiny. Jen tohle. To se člověku pak i snad vytetuje samo na čelo. Koukla jsem se na sebe do zrcadla. Moje bytí se pro něj smrškló do pěti písmenek, které mě ohraničilo do elektrických drátů. Při každém pokusu o překročení jsem dostala ránu. A jako zvíře jsem se dříve či později naučila, že za ohradu se nechodí. Možná jsem měla věřit slovům a ne čínům.

Možná jsem ti měla věřit místo toho, abych s tebou začala žít v jenom pokoji.

„Myslíš, že mi máma půjčí auto?“

„Jo,“ sestra řasenkou rozčísila řasy.

„Asi si někde pojedou zaběhat.“

„Neosprchovala ses teď náhodou?“

„Říká se tomu psychohygiena, ne?“ Koukla jsem na ni. Nic neřekla, koneckonců nebylo co.

Na chodbě jsem uklouzla na něčem, co před skusem našeho psa měl být plyšový medvídek.

Skrz deku v oknech prosvítal malý paprsek světla. Otočila jsem hlavu na druhou stranu a koukla jsem na Jáchyma. Skoro ho v peřinách nebylo vidět. Pravidelně oddechoval. Slunce se mu tak tak vyhnulo. Až bude po všem, pořídím sem závěsy. Přisunula jsem se k chlapci o kousek blíž a znova jsem zavřela oči, abych zorničky zbytečně neprovokovala. Někde hluboko uvnitř jsem věděla, že ty závěsy sem vlastně nechci. Že se chci koukat každý večer na Jáchyho, jak se napíná, aby napnul látková plátna přes tři skla. A pak mi řekl, ať už si nečtu a jdu spát taky. Zděsila jsme se nad svým dětinským strachem, že snad závěsy něco pokazí. Nepokazí. Tohle všechno se pokazí, až bude po všem, úplně samo.

Když Lukáš sesbíral trochu sil, odjel bojovat s mononukleózu domů. A Jáchym zůstal dál se mnou. Jen my dva. V bytě. V pokoji. Dvě matrace vedle sebe. U jedné věčně nabíječka, sklenice se šťávou a několik pohozených trenek a triček, u kterých jste nevěděli, co je čisté a co ne. Jeho noční nemocniční mury začaly slábnout. Čas, kdy sebe a mě budil celý vyděšený, mizel. Spával teď tvrdě, neměl s počtem služeb a kovidových pacientů ani jinou možnost. Já si koupila nová sudoku i s křížovkami, vařila pudink a dvakrát týdně vyprala na šedesát oblečení ze špitálu.

Březen a duben byly i přes to dosti intenzivní.

Hodně jsme mluvili. Chodili.

Jedli kebab, uvařili konev pomerančového čaje a koukali na film. Byli znova u Jáchyma doma. Dvakrát. Jednou i s přespáním. Hladili kozy na Svatém kopečku. Luštili spolu křížovky v posteli.

Společně se sprchovali a myli si hlavu.

My dva. Jáchym a Klára. Spontánnost a plánování. Zdrženlivost a přímočarost. Zručnost a levácká nezručnost. Z vesnice a z města. Člověk společenský a samotář. Jáchym a já.

Ale tak nějak jsme zapadli. Do sebe. Možná to bylo jen tím jarním sluncem.

Zimní slunce mě pošimralo do tváře. Ta zemi se blýskala ta trocha sněhu, která se ještě z posledních sil snažila přežít. Šátek přes hlavu, čelenka přes uši.

Myslela jsem, že mě máš rád.

Po tom všem.

Co jsi mi říkal. Co jsme spolu dělali. Prožili.

Ale teď? Ale teď jsou Vánoce. Už není ten velký kovid. Náš život není smrsknutý na čtyři chladné stěny. A my dva jsem už spolu skoro měsíc a půl pořádně nemluvili.

Ty častěji piješ panáky než vodu. Ty Jáchyme jsi už přede mnou mluvil o tolika holkách. Ty Jáchyme jsi už spal s tolika dalšíma holkami. Ty Jáchyme ses začal chovat jako idiot. Ty Jáchyme, který jsi mi řekl, že jsi mě přes jaro využíval. Ty Jáchyme, který jsi ode mě odešel beze slova. Ty Jáchyme, ty jsi mi několikrát ublížil slovy.

Nene, to nejsou slova, které chcete slyšet. Věřte mi.

Jáchyme, ublížil jsi mi.

A ještě jsi mi dal pocit, že je to všechno moje chyba. A z části i je. Nic neříkám.

Jen jsem chtěla, abys zůstal. Abys mě jako vždycky oslovil Nebeská, objal mě a já se ztratila v nápisu Adidas. Protože do háje nic se mi dlouho nezdálo tak správné. Ale jen láska nestačí.

Zastavila jsem se u rybníku. V dálce projel žlutý vlak. Huhů. Chtěla jsem mu toho spoustu říct.

To.To. To a to. Ale vím, že ho to nezajímalo. Pokud se mnou teď vůbec mluvil a nebyla to slova ze země ostrosti, častěji se mě ptal, kde doma něco najde, než jaký jsem měla den.

A já si pomalu zvykala na tenhle náš nový systém, ve kterém bylo přátelství a nevyřčený vztah zaměněn za... Za co vlastně?

Pamatuji si, jak jsme se jednou byli zase projít. Mluvili jsem o životě jako vždycky, hodiny a hodiny. Vyprávěla jsem Jáchymu, jak mi jednou

jeden kluk ublížil. Rozesmutnilo ho to. Pak řekl, že má strach, že mi někdy ublíží stejně. Že se bojíš, že rozesmutníš ty mě.

Zastavila jsem se, abych se pořádně nadechla. Studený vzduch.

Moje srdce se na chvíli zastavilo. Co já tady vlastně dělám?

Asi tě na chvíli nemám ráda. A moje zornice se po dlouhé době smrskly na normální velikost.

A ty?

Hádám, že už se nebojíš.

Próza nad 30 let:

1. Monika Ticháčková, Praha
2. Klára Lyons, Praha
2. Josef Kolouch, Chorvatsko
3. Regina Krchňáková, Mimoň
3. Jana Ptacek, Melbourne (AUS)

čestné uznání:

Irena Bátorlová, Praha

Josef Štěpánek, Žampach

Šach mat, pane Matoušku

„A proč mi tohle někdo neřekl dřív?!“ vykřikl náhle stařík v prošoupaném kabátě a beranici z králičí kožešiny. Jeho zvučný hlas v poloprázdném vestibulu pošty zaburácel jako valící se kamení. Z přihlížejících lidí kolem zaskočil nejvíc dívku, které zařval přímo do ucha. Překvapeně si vyndala bezdrátová sluchátka a ustoupila dva kroky stranou.

„Co prosím?“ špitla opatrně.

„To, co tam píšou...“ natáhl se k ní zas o kus blíž a strupovitým prstem zaťukal na displej jejího mobilu. „Jak ste tam měla ten obrázek s barevnými dílky puzzlí, stálo tam: To, že někam zapadneš, ještě neznamená, že tam patříš!“

Odmlčel se, ale dívka nereagovala. Jen se odtáhla zas o kousek dál. Tak pokračoval. „Jak sem starej, tak sem blbej. Že mi tohle nedošlo dávno. Dyť je to pravda. Moh sem si ušetřit tolik času a starostí. Věnovat se jenom sám sobě, a ne se snažit zavděčit všem těm zabeďněncům kolem,“ bouchl se pěstí do čela.

„Pssst, pane Matoušek, nejste tu sám,“ houkla na něj přátelsky ze svého okénka poštačka, která zrovna nabízela sběratelské známky dámě s křiklavě žlutou kabelkou. „Nezlobte se, paní, chtěla jste to Jezulátko nebo motivy ze Čtyřlístku?“ vrátila se k práci.

Muž byl ale novým zjištěním natolik zasažen, že si nemohl pomoci a potřeboval svůj objev vykřičet do světa. Několik lidí si od něj odstoupilo do bezpečné vzdálenosti. A dívka s mobilem pro jistotu začala předstírat, že jí někdo volá a opustila poštu úplně.

„Když sem byl malej, to bylo pořád: Ludvíku, hlavně si tam najdi kamarády, nestůj stranou, musíš být oblíbenej, ať prorazíš, nezapomeň se přihlásit na tu besídku, běž si zakopat s klukama, a ne že vynecháš ten šachovej kroužek, bla bla bla, bla bla, bla... pořád dokola,“ parodoval rodiče a gestikuloval u toho tak divoce, že mu z rozepnutého kabátu vylezl cíp pruhovaného pyžama.

Zatímco stále vzpomínal na křivdy z dávných časů, zabořil ruce do kapes a začal v nich něco horlivě hledat. Když po chvíli zmateného šátrání vytáhl pomačkanou složenku, zvedl ji vítězně nad hlavu.

„Heuréka! Už žádné členské poplatky. Au revoir, šachový kroužku.“

A už se tlačil k okénku, bez ohledu na to, že na ceduli stále svítilo číslo dámy s neonovou kabelkou.

„Potřebuju známky, obálky a papír!“

„Pane Matoušek, počkejte si, nejste na řadě,“ okřikla ho poštačka.

„V pořádku, už jsem na odchodu,“ uvolnila mu místo paní, které ke křiklavé kabelce ladily dokonce i obroučky extravagantních brýlí.

“Madam, ještě vaše sběratelské známky. Nevzala jste si...” zavolala poštačka na zákaznici, která ale mezitím zmizela ve dveřích.

Tak obrátila svou pozornost k panu Matouškovi. Unaveně se mu snažila domluvit, aby nevyhazoval zmačkanou složenku a namísto známek zaplatil členský poplatek za účast v šachovém klubu seniorů, tak jak to dělal již několik let. Starý pán byl ale neoblomný. Zatvrzele mlel pořád dokola, že odteď bude konečně sám sebou a nebude se muset snažit zapadnout někam, kam vůbec nepatří.

Když se hala pošty začala plnit, vzdala poštačka svou marnou snahu a prodala umíněnému zákazníkovi deset známek, obálek a dopisních papírů. Beze slova mu rovnou nabídla i tužku s logem žluté trubky.

Brblající důchodce, na kterého už se s pohoršením obracely desítky lidí, čekajících na své balíčky a výplaty, se usadil ke stolku a dal se do psaní. Z kapsy vyndal ošuntělý adresář se zkroucenými okraji a zažloutlými listy. Horlivě v něm listoval a nahlas komentoval každou zapsanou adresu.

„Nojó, Svaz rybářů. Tam jsem členem už dobrých pětáctyřicet let. Nejsou to špatný lidi, to né. Třeba takovej Standa Votýpka, to je férovej chlap. Ale co naplat, já tam nepatřím. Musím se postavit na vlastní nohy. K čertu s vámi.“ A pustil se do psaní stručné výpovědi z účasti na pravidelných setkáních zasloužilých rybářů z okresu.

„A máte to,“ prohlásil vítězoslavně a nalepenou známku teatrálně přimáčkl pořádnou ránou do stolu.

„Pssst,“ ozvalo se za přepážkou.

„No jo, no jo,“ mávnul rukou a pokračoval v rozdělané práci.

Na další stránce letitého adresáře se na chvíli zarazil.

„Šachový klub... K čertu. Šachy mě celkem bavily, ale i tobě dávám vale. Nezapadáš... teda zapadáš, ale nepatříš... nebo patříš? Sakra, jak to jenom bylo,“ povzdychl si a rozhlédl se kolem. Lidé na poště se prostrídali a nikdo už si ho nevyšímal. „Stejně sem tam začal chodit jenom kvůli otčímovi. Nikdy sem neměl talent. Vždyť i ten natvrdejší Mrkvička mě vždycky porazil.“ Sundal si na chvíli beranici z upoceně hlavy a položil si ji na klín. Zbytky mastných vlasů mu zůstaly legračně přilepené na jednu stranu, jako špatně nasazený příčesek. „To, jak za mnou přišli kluci se šachovnicí až do nemocnice, když sem si zlomil krček, to bylo milý. Ne, že ne. Ale většinu času mi lezou na nervy. Kdo má pořád poslouchat to jejich ustavičný kňourání - bolavý klouby, operace kyčle, žaludeční vředy. Tsss. Zahajuju rošádu. Auf wiedersehen, mí šachoví přátelé.“ Další rána pěstí do stolu pro stvrzení hotového dopisu.

Jakmile nadepsal i poslední obálku pro Zájmový spolek seniorů vydal se opět k okýnku. Bez zeptání začal pod skleněnou zástěnu soukat zalepené obálky.

„Začínám nový život. Ádíjé!“ teatrálně zamával nad hlavou zatuchlou beranicí. Zastrčil si cíp pyžama do kalhot a spokojeně odkráčel z pošty vstříc novým zítřkům.

Poštačka se nadechla, aby mu naposledy domluvila. Při pohledu na hlouček nových zákazníků si to ale rozmyslela a poslušně posbírala všechny dopisy. Naučeně je sklepala do úhledné hromádky, kterou pak jediným mávnutím vyhodila do koše na odpadky u svých nohou.

„To snad nemyslíte vážně,“ okřikla ji jako přísná učitelka dáma s křiklavě žlutými brýlemi, která se mezitím vrátila.

„Ach, přišla jste si pro své známky. Dala jsem vám je stranou.“

„Co jste to, proboha, provedla? No s těmi dopisy!“ rozkřičela se žena tak pronikavě, že na sebe upoutala veškerou pozornost.

„Tiše, prosím vás. To byl pan Matoušek. Měl zas jedno ze svých prozření. To on nikdy nemyslí vážně,“ hájila se dotčená zaměstnankyně pošty.

„Takže vy mu dopisy vyhazujete běžně? Máte k tomu souhlas, nebo nějaké pověření? Jste snad psycholog, že tak dobře víte, co je pro toho starého pána nejlepší,“ protestovala rozčilená dáma.

„Chci mu jen pomoci.“

„Ale známky jste mu prodala, vidíte. Toho jste se neštítala, vzít si od něj peníze. Pak to má v týhle zemi nějak vypadat, když si tu každý dělá, co chce. Pošta, kterou si platíme z našich daní, vyhazuje zásilky. No viděli jste to!“ hledala zastání mezi přihlížejícími lidmi. Většina z nich předstírala, že je celá ta záležitost nezajímá, hlavně aby se nemuseli přiklánět na jednu stranu. Zvědavě ale naslouchali každému slovu.

„Ale já přeci neudělala nic špatného. Pan Matoušek sem chodí každý měsíc a občas ho popadnout tyhle jeho záchvaty. Naposledy zkoušel psát na ministerstvo školství, aby okamžitě zahájili ve školách povinnou výuku polštiny, protože co nevidět proběhne válečná invaze z Polska,“ nervózně si prokřúpala prsty na rukách.

„No a co je vám po tom?“

„Já vím, co pro něj ten šachový klub znamená. Pravidelně tu platí členský poplatek a vypráví mi, jak dopadla která partie, koho chytil žlučnickový záchvat a komu se narodila vnoučata. A v létě mají jet na soustředění k Máchovu jezeru. Jestli ty dopisy pošlu, přijde úplně o všechno. Ztratí své jediné známé a zůstane úplně sám. Vždyť on si v rozčilení zrušil i předplatné televizního programu. To byste chtěla?“ Žena bez odpovědi vyndala ze značkové kabelky mobil. S tichým cvaknutím si vyfotila tvář unavené ženy s kruhy pod očima, která už třetí den dělala přescasy, aby si přivydělala.

„Tak a mám vás. Tohle pěkně veřejně rozmáznu. Jen ať se vedení pošty vyjádří, co si myslí, o vyhazování dopisů do koše,“ škodolibě se usmála a narovнала si brýle.

Poštačka zděšením zvedla obočí tak vysoko, že se jí nakrabatilo celé čelo. Chvilí lapala po dechu a neměla slov.

„To nemyslíte vážně.“

„Byste se divila. Tak budete dělat svoji práci, nebo ne?!“

Třesoucí se prsty zalovily v koši a vytáhly deset kostrbatě nadepsaných obálek. Poštačka je opět sklepla do úhledného balíčku a tentokrát je položila do příslušné poličky k další odchozí poště.

V hrdle jí páčila křivda a do očí se jí valily slzy, které se pomocí zbytků hrdosti snažila zadržet. Pevně stiskla madlo rozvrzané židle a vyloudila křečovitý úsměv. „Stírací los nebo Sportku si budete přát?“

Jak je důležité být bez Sluněte (zvláště v době lockdownové)

Uff...domovní dveře se za mnou obřadně zaklaply a přede mnou se rozprostíralo šest hodin, třicet pět minut a něco málo vteřin bez mé milované dcery. Třikrát sláva mojí mamince – babičce, pro kterou je hlídání koníčkem nebo to alespoň velmi přesvědčivě tvrdí. To, že tu sedmiměsíční usoplenou osůbku bezmezně miluji a jako každá matka bych za ni dýchala, je jiná kapitola. Dnes bych se chtěla věnovat kapitole „Sama doma a jak hodin svobody co nejlépe využít.“. Matky a rodiče obecně jistě na vlastní kůži znají fenomén vzácnosti volného času před narozením dítěte a po něm. Dvě naprosto nesrovnatelné věci, dáte mi jistě za pravdu.

Po cestě k pohovce uklidím pět plyšáků a zmetu bahno v chodbě, přičemž mi zrak padne na mé milované lodičky, které by zasloužily omýt a nakrémovat. Po krátké úvaze nápad zamítnu. Koneckonců takové božíhodové botky jsem na sobě stejně naposledy měla ještě před porodem. Ano, mateřská v kombinaci s lockdownem eleganci nepřeje. Opráším tedy bláto z tenisek a po cestě do obýváku nanesu pleťovou masku, aby celá akce měla kýžený dopad nejen na moji psýchu, ale i vizáž.. Záplavou hraček skutečných a předmětů denní potřeby, co se za hračky vydávají (kdo by si hrál s plyšákem, když je doma šlehač z tyčového mixéru) si proklestím cestu k rychlovarné konvici.

Kombinaci černého čaje, hruškového moštu a kapky slivovice už je lety prověřená. Tentokrát jsem se slivovicí víc než štědrá protože proč ne?! Pořád mi zbývá krásných pět hodin a padesát tři minut. Ze zásoby motivačních diářů na konferenčním stolku vyberu náhodně jeden s vizí sepsat si svůj program do konce roku. V dnešní nejisté době jsem s plánováním poměrně rychle hotova. Nad vším visí otazníky a tak končím s jedinou naplánovanou návštěvou pediatra a rande s mužem, tedy akcí, která se stejně jako 99 procent zbylých aktivit s největší

pravděpodobností odehraje v našem obýváku nad donáškou sushi. Nicméně vztah, jak víme, je třeba budovat i v dobách pandemie.

Rozhlížím se a hledám inspiraci jak relaxačně naplnit a nepromrhat čas bez Slůněte (tj. mojí dcery, jak jste si jistě domysleli – přezdívkou je to čistě náhodná a nezakládá se na žádné fyzické podobnosti) a přitom ignorovat ten nepořádek kolem. Úklid na duši bohužel nepovznáší, a proto ho opět odsouvám na zítra – maňana, prachovko, maňana...

Beru do ruky telefon a bezmyšlenkovitě otevírám galerii, ze které se na mě culí Slůně tisíckrát jinak. Tohle video už jsem viděla stokrát, ale ta síla okamžiku, kdy se v desáté sekundě zachechtá a laškovně udeří svoji kamarádku do hlavičky, mě vždycky dostane. Jakoby přichycena při činu znechuceně zavírám galerii. Kdo další, milé matky, trávíte čas bez dítěte prohlížením fotkami dítěte? Přiznejte se bez mučení.

Ve zbývajícím čase ještě zvládnou více méně úspěšně absolvovat dvě jógové online lekce. Kdyby vás to zajímalo, tak právě pracuji na pozici havrana se zkříženými nohama. Nikdy nevíte, kdy se vám takový havran v běžném provozu může hodit. Za ty dva pády na bradu to rozhodně stojí.

V poklusu na autobus ještě zvládnou manželovi vysvětlit rozdíl mezi slovy „ohnisko“ a o „ohniště“, což vyčerpá zbytek mé mateřské mozkové kapacity (v těhotenství a prvním roce života vám ubývá šedá kůra mozková – vědecky i osobně ověřeno). Můj manžel, původem Angličan, se totiž učí česky, ale o tom zase příště.

Po cestě si v hlavě sumírují všechno, co jsem dnes ještě nestihla. Teprve až když mi Slůně při uvítacím objetí laškovně štouchne do bolavé brady a z tváře slízne zatoulaný zbytek ovocné pleťové masky, dojde mi, jak plodný to byl vlastně den. A zcela nesentimentálně musím připustit, že nejlepší na něm pořád je to uslintané objetí na uvítanou. Odloučení jsme si nakonec užily obě a já potom, co ji uložím do postýlky, jdu obřadně do díáře napláňovat další Slůně-free den.

Čeština – náš boj

Můj anglický manžel je hrdina. Nemám teď na mysli jeho mužnou postavu, jízvu nad levým obočím z pouliční šarvátky, ani prožité střevní

útrapy v kung-fu táboře kdesi v na čínském venkově. Ne, můj muž se totiž učí česky!

Jsem přesvědčena, že kdyby před sedmi lety ve Valencii, kde mě poprvé oslovil a políbil, věděl, že se jednou bude muset utkat s jazykem Mordoru, jak mou mateřštinu láskyplně nazývá, možná by radši políbil Španělku, Britku a dokonce i Japonku, Korejku či náčelnici kmene Masajů.

Zocelený dřívějším studiem mandarínštiny, španělštiny a japonské katakany se nad svou první učebnicí češtiny shovívavě pousmál. Tohle že má být jeden z nejtěžších jazyků na světě? O pár stránek, pádů, vidů a rodů dále ho smích začal pomalu přecházet a nepřešel ho do dnes.

„Proč máte deset způsobů, jak říci „cut“?

„No přece protože řezat můžeš jen dříví. Stromy zase kácíš. No a papír, ten stříháš a ruku si v nejhorším případě můžeš i pořezat. Pak můžeš ještě sekát, případně něco odseknout odřezat, odříznout a zaříznout....“

Živitel záupí. „Proboha proč? Proč musím rozlišovat, co, koho, jak nebo jakým směrem řežu. Prostě „cut“ ne? “

MLčím, došly mi argumenty. Nevím, jestli Praotec Čech nebo snad Cyril a Metoděj trpěli zvrácenými choutkami otravovat přistěhovalcům život jazykem, který nejen že naprosto postrádá logiku, ale i s jeho znělostí to není slavné. „Strč prst skrz krk“, patřilo k manželovým oblíbeným bonmotům po pár pintách pro obveselení společnosti v Londýně, kde jsme na začátku našeho vztahu žili. Osazenstvo se od srdce zasmálo, poplácalo muže po ramenou, jakou to děvčicu s fortelným jazykem že si to našel a o víc se nestarali. Nemuseli. Po našem přesunu do Čech však manžel pochopil, že špásy skončily a on buď bude celoživotním expatem anebo napne všechny síly a začne mordorštinu studovat.

Nutno ještě podotknout, že Češi manželovi jeho nelehký úděl až na pár světlých výjimek nikterak neusnadňují. Manžel naštěstí lety vyvinul účinnou strategii založenou na jednoduchém principu – neukázat slabost! V praxi to znamená, že jakmile váš konverzační partner spustí kulometnou salvu obecné češtiny, protkanou slangem ideálně na odborné téma, se kterým by i leckterý Čech měl problémy, manžel nasadí chápavou tvář a ani hnutím brvy nedá najevo, že snad jen

jedinému slovu nerozumí. V opačném případě totiž Čech ztichne a s výrazem hlubokého neporozumění buď přejde do lámané, obvykle velmi základní školní angličtiny nebo kapituluje, končí konverzaci a snaží se co nejrychleji zmizet z dosahu pochybné existence buržoazního monstra učícího se jeho jazyk. Pak je tu ještě manželova výslovnost – na Angličana, dle mého názoru, excelentní. Nehledě na délku, složitost nebo obsah sdělení se vždy najdou Češi, kteří češtině s cizím přízvukem neumí nebo nechtějí porozumět.

Už léta chodíme do našeho oblíbeného řeznictví. Kvalita masa převládá nad kvalitou obsluhy a tak se manžel pravidelně znovu a znovu přesvědčovat o ubohosti své češtiny dotyčným řezníkem. „Osm klobás, prosím,“ vyspeluje manžel poctivě dávaje pozor na intonaci, frázování a důkladné vyslovení každé jednotlivé hlásky a slabiky. Následuje tázavý pohled prodavače a zdvižené číslo na prstech jedné ruky. „Ne, osm prosím.“ Manžel se začíná potit. Fronta za ním netrpělivě přešlapuje. „Koliik?“ Nerovný rozhovor v podobném duchu ještě chvíli pokračuje, až konečně dochází k vzájemnému porozumění a manžel s pocitem spráskaného psa a kýženým počtem uzeniny odchází. Výčtem situací bych mohla pokračovat, od prodavače v autoservisu („Koberce do aut nevedeme, nemáte. Ach vy chcete koberečky, no tak to jiná tak to řeknu hned....“) až po paní za přepážkou na úřadech.

Nedávno spravil mému manželovi náladu až náhodně shlédnutí rozhovor s naším panem prezidentem. Jak známo počet slov vyřčených za minutu je u naší hlavy státu mírně řečeno skromný. Po zhlédnutí za mnou muž přišel s hrdým úsměvem. Panu prezidentovi rozuměl na výbornou a ani se u toho nemusel příliš soustředit.

Pokud tento sloupek někteří z vás, drahých cizinců potýkající se s mordorštinou, čtete, tak prosím neházejte flintu do žita (proč flinta a žito? Nevím, stejně jako nevím dalších milion věcí týkajících se češtiny!). Vážím si vás a jednou si určitě podmaníte všechny ty přízemní Čechy, kteří vám odpírají klobásy či koberce do vašich aut. A pak se třeba i stanete prezidentem, a pokud to dotáhnete s češtinou hodně daleko, tak se třeba jednou i oženíte s Češkou. A o tom jaká to je jízda, vám řeknu zase příště.

Kalhoty v řepě

Druhý den po majálesu na školním dvoře jsme ze stromu sundali elektrické dráty s vypůjčenými žárovkami. Příští den se jelo vypůjčené žárovky vrátit, v košíčku na kole jako slepičí vajíčka. Gusta jel se žárovkami na jízdním kole a paní Hálová, manželka Pepíka, který jednu žárovku rozbil, jela autobusem. Pak se *před Munjarou* – elektrárnou sešli.

Jakmile pan vedoucí *Munjary* viděl Dolanské s košíčkem jako na vajíčka, začal se smát a povídá: „To mně nesete vajíčka, anebo rozbité žárovky? Já už jsem je všechny odepsal! Včera jsem slyšel o tom vašem divadle v Dolanech, povídal mně o tom kamarád, který pracuje ve slévárně železa Dalit. Tam o tom vyprávěli, jak jejich šéf Rudolf na jevišti zahynul jako *švaler* – záletník, a potom vstal z mrtvých, a přitom dostal velký potlesk diváků.“ Smál se prý tolik, že mu brýle na nose jen nadsakovaly. Jeho verze byla trochu jiná, než to bylo doopravdy. Ten, kdo to ve slévárně železa vyprávěl dělníkům, přidal něco svého, pan vedoucí *Munjary* dodal ještě něco svého, takže to bylo doopravdy k smíchu.

„My jsme rozbili jen jednu žárovku. Tu vám chceme zaplatit a ostatních čtrnáct vám vracíme,“ začala paní Hálová.

„Nic nám nebudete platit! Jak jsem řekl, my jsme ty žárovky odepsali jako rozbité, nic nám nedlužíte, a ty celé žárovky zůstanou Besedě.“ Překvapilo nás to, že nám řekli, že je nemusíme vracet, že je České besedě dávají zdarma. Teď Beseda mohla dělat nové majálesy i s elektrickým osvětlením.

Jeden z takových majálesů byl na dvoře u Průšů. Do stodoly dali Petěrův motor s dynamem, po dvorečku a části zahrady se rozvěsily dráty se žárovkami, šenk byl v druhé části stodoly. Stoly a lavice udělané z prken byly na začátku zahrady a muzika hrála pro tanečnický na dvorečku. Točilo se Šefcovo víno a staročeské pivo daruvarskeho pivovaru z dřevěných sudů.

Druhý den ráno, v pondělí po majálesu u Průšů, odjeli táta s mámou brzy ráno na pole, aby na něm pracovali, než bude horko, a moje babička povídá:

„Pepo, než půjdeš do školy, vezmi košík a skoč na zahrádku nalámat řepového chrastí. Ty tam budeš za chvíli, a já bych ztratila hodně času.“

Vzal jsem košík a šel jsem pěšinkou přes *Lesejček* do zahrádky, která byla vedle Průšovy zahrady, kde byl včera majáles. Lámal jsem řepové chrastí – řepové listy, až najednou, v řepě na zemi vidím kalhoty – mužské kalhoty s poklopцем na knoflíky, i s koženým řemenem. Zasmál jsem se, ale co teď mám s kalhotami dělat? Dal jsem je do košíku a utíkám domů. Pěšinka přes *Lesejček* byla krásně ušlapaná, hezky se po ní chodilo, a i běželo. Přijdu domů a vypravuju babičce, co jsem našel, ukazuju jí ty mužské kalhoty.

„No dobrá, teď běž do školy. Já musím zajít na zahrádku sama, ty jsi mi přinesl toho chrastí málo, to nemam dost pro prasátka. Musím ještě nalámat další a taky odnesu ty kalhoty zpátky.“

Po škole jsem se zeptal babičky, kam kalhoty dala. Řekla, že je pověsila na plot, který dělí naši zahrádku a Průšovu zahradu. Co mně bylo o pár kroků, šel jsem se podívat, kde kalhoty visí. U naší zahrádky nebylo z pěšiny nic vidět. Zašel jsem do řepy a vidím, kalhoty s roztaženými nohavicemi visí ve tvaru písmene V. Každá nohavice je pověšena na tyčku v plotě za manžetu, nikdo je doposud nevezl.

Odpoledne jsem měl jít pást krávy. Ráno je chodil pást děda a já šel do školy, ale navečer jsem s kravami na pastvu chodil já. Ale zvědavost mi nedala, šel jsem před pastvou kalhoty znovu obhlédnout. Přijdu do zahrádky, kalhoty tam visí, nikdo je snad nehledal ani neodnesl. Krávy jsme pásli na polních cestách, okolo našeho pole. Drželi jsme je za řetězy. Ale všechna tráva byla vyholena – spasena. Každá domácnost tehdy měla několik krav. Dnes je tomu jinak, trávy je všude, krávy máme ve vesnici snad jen tři a také jednu farmu, kde jich je několik desítek.

Už se stmívalo a já přišel z pastvy s kravami domů, uvázal jsem je ve chlívě a říkám, že se jdu podívat na ty kalhoty. Naši se tomu jen zasmáli, byli po práci a seděli u baráku, *na gaňku*. Tu se k večeru

příjemně sedělo, slunce přes den zahřálo kámen a za teplých nocí se tu vyprávělo. Tehdy nebyla televize ani rádio ani elektřina ve vsi.

S bosýma nohama po pěšince přes *Lesejček* jsem za chvíli byl v naší zahrádce. Přijdu do řepy, koukám na plot, kalhoty tu nejsou! Někdo tu byl, kalhoty hledal a našel.

Utíkám zpátky, naši ještě sedí a ptají se:

„Tak co, jsou tam?“

„Nejsou, někdo je odnesl, ale nevím kdo.“

„Já vám za devět měsíců řeknu, kdo to byl,“ ozvala se babička. Moje babička byla porodní bába a znala mnoho vesnických tajemství, a nejen tajemství. Uměla žertovat, a přitom držela ženskou stranu. Říkávala například, že ženské jsou chytřejší než chlapi už před narozením. Tvrdila, že děvčata přicházejí na svět poměrně dříve než chlapi, dříve, než je jejich porodní termín. Prý je to proto, že se ženy nebojí potýkat s potížemi tohoto světa. Oproti děvčatům prý chlapečkové na svět nespíchají, nezajímá je, jaké je to venku. Jsou to nekňubové, kteří i když vyrostou, neumějí hlídat své věci a ztrácejí i kalhoty. To snad říkala proto, že s dědečkem měla pět synů a jenom jednu dceru.

„To není pravda,“ ozval se děda. Ten zas nedal dopustit na chlapy.

„Tady rozum nemá žádnou úlohu, ženské jsou prostě zvědavější, jaké to tu je, a proto na ten svět spíchají.“

Už se hezky setmělo, byla krásná, teplá letní noc. Teplý vánek připomínal, že asi brzy začne podzim. Na nebi se objevily hvězdy, ale diskuse se vedla dále. Dokonce i pes Bundaš si před svojí boudou položil hlavu na přední tlapy a jako by poslouchal. Jen občas zakoulel očima, jako by všemu rozuměl. Ticho večera občas narušili jen netopýři v nízkém letu, kteří lovili noční hmyz.

„Jestli to bude holka, mohla by se jmenovat Antonie, Tonka nebo Tonička a jestli bude chlapeček, mohl by se jmenovat Antonín, Tonda nebo Toník,“ předpovídala dále babička.

„Fando, možná se bude jmenovat Majálus nebo Řepánek. Víš, bábo, tebe už za těch devět měsíců nebudou volat o půlnoci nebo o půl třetí ráno, nepřijede pro tebe vyplašený budoucí tatínek s vozem a zpocenými koňmi,“ podpíchl ji dědeček. Babička totiž kvůli stáří už pár let nedělala porodní bábu, ale její kufříček, takový, jaký měli kdysi

lékaři, byl ještě připravený. Bylo v něm vše, co potřebovala k porodu, a nejen to: byl tam třeba i klystýr, a to malý i velký.

Dnes když toto píšu, ptám se, proč nám ta moje babička po devíti měsících neprozradila, kdo ty kalhoty ztratil? Proč nám to neřekla, když to slíbila? Asi se ani ona o tom nic nedozvěděla.

Možná že ten, kdo po majálesu přišel o kalhoty, nedokončil svoji „práci“ na Průšově zahradě, a právě proto mu holka ty kalhoty vzala a hodila přes plot do řepy. Můžete si jen představit, jak mu asi bylo, když chudák musel jít domů pěkně ve spodkách. Ovšem, pokud si to děvče

i ty spodky nevzalo na památku, jako suvenýr. Ať to bylo, jak bylo, noc jeho nahotu zastřela.

Nemůžu to stoprocentně tvrdit, ale ten chlap asi musel druhý den tu holku prosit na kolenou, aby mu ty kalhoty vrátila, a ta holka pro ty kalhoty přišla, buď sama anebo s ním, protože jedině ona sama věděla, kam ty kalhoty hodila a kde tedy jsou. Kdoví, co si oba pomysleli, když kalhoty druhý den našli pěkně vyvěšené na plotě, jak visí za manžety na tyčkách plotu ve tvaru písmene V.

Když některá nevinná holka přijde do jiného stavu, lidé o tom ve velkém vypravují, pomlouvají a vědí o tom všechno, i když to nemusí být pravda. Ale když některý nevinný chlap zůstane bez kalhot, s poklopцем na knoflíky i s řemenem, neví o tom nikdo nic.

Namydlená

Řekla bych, že ženy trpí fobiemi častěji než muži. Nejspíš je to tím, že si, na rozdíl od mužů bojovníků, mohou slabost dovolit. Vzpomínám na kamarádku Markétu, která měla velkou touhu rozhlédnout se po Paříži z Eiffelovky a přitom trpěla akrofobií, tedy strachu z výšek. Na tu cestu vzhůru se nedá zapomenout. Markéta rozpráhla ruce do upažení, křečovitě se držela na každé straně zábradlí a jako hlemýžď, kterému spadlo na ulitu pětikilové závaží, se šinula nahoru. Běžnému návštěvníkovi tak zašpuntovala průchod nahoru i dolů. A tak ji několik pater lidé různě přeskakovali, přelézali, podlézali, protože se nechtěla zábradlí pustit a oni by vražedné tempo stařenky s berlemi nedali. Pro mě však byla hrdinka dne, která překonala sama sebe. Jak vypadala Paříž z Eiffelovky si už nepamatuju, zato každý krok mé kamarádky je vtisknut do mé paměti.

Nejčastějšími fobiemi je arachnofobie a ofidiofobie. Těmi trpí mnoho mých kamarádek. Co bych za takovou normální fobii dala. Proč já musím mít zase něco extra. Fobii z myček na auta. Když jsem guglila její odborný název, překvapilo mě, kolik fobií existuje. Věřili byste, že jich je přes tři sta? A světe div se, ta moje mezi nimi nebyla. Safra, mám bezejmennou fobii.

Asi málokdo uvěří, že jsem celý život myla auto pěkně růčo, neb strach z myčky byl silnější než moje pohodlí. A už vůbec nikdo neuvěří, že vjet do myčky jsem se poprvé odhodlala v 53 letech. Jak se říká, nouze naučila Dalibora housti. Prodávala jsem svého autostarouška a bylo mi jasné, že se před novým majitelem musí blýsknout. Můj přítel mě vybavil dokonalou teoretickou instruktáží a ujistil mě, že všechno dobře dopadne. Nezbývalo mi než se stébly chytit a uvěřit.

Na benzínce jsem si koupila od nerudného prodavače kupón s kódem a byla jsem upozorněna, že před vjezdem do myčky, musím odšroubovat anténu. Ha, tento důležitý krok můj muž opomněl, a právě na něm ztroskotala má mise. Zarezlá anténa mého veterána

nešla odmontovat mně ani řidiči důchodci, kterého jsem před myčkou zablokovala. Nedá se nic dělat. Mé útrapy budou odloženy. Zřejmě zapracovaly neviditelné tajemné síly mé fobie, aby mi znemožnily pokus o její překonání. Nicméně kupón platil dvacet čtyři hodin, a tak jsem se druhý den vypravila podruhé na bitevní pole s odšroubovanou anténou a odhodláním, které jsem tahala až z paty. Zastavila jsem před myčkou a přečetla upozornění, že myčka je mimo provoz pro náhlou odstávku elektrického proudu. Přiznám se s lehkým uzarděním, že se mi ulevilo. Z objektivních, nikoli mých vlastních, příčin nemohu do myčky. Kupón mi sice propadl, ale vstup do pekla se o den posunul. Jupí.

Říká se do třetice všeho dobrého. Číslo tři je magické. Tři oříšky pro Popelku, tři přání, svatá Trojice, ke které jsem se modlila, když jsem kupovala další kupón. Vypadá to, že dnes už žádná pohroma nepřijde a já budu muset vjet do brány pekelné. Když mě obrovská tlama myčky spolkla, vibrovala jsem jako houslový virtuoz. Peklo se rozpoutalo vně i uvnitř mě. Řítilo se na mě cosi, o čem jsem byla přesvědčená, že mě rozmáčkne jako moučného červa. Přestala jsem dýchat, tep by mi nezměřili a krve by se nedořezali. Celé auto zmizelo v pění a já v mrtvolné ztuhlosti čekala na zelené světlo, které podle instruktáže mého muže znamenalo nastartovat a opustit jámu lvovou. A tu se náhle objevila zelená a otevřela se výjezdní vrata. No jo, ale já jsem ještě celá v pění? Na otázky není čas, čas je opustit prostor, který se mnou evidentně nesouzněl. Velký šlehačkový dort zaparkoval před čerpací stanicí, jehož věznem byla nejmenší z nejmenších. Dodnes nechápu, jak jsem mohla poslepu vyjet. Teprve venku jsem se zduchpřítomnila a pustila stěrače, které napěněný šampon rozstříkaly po lidech a autech. Když jsem vystoupila, nikdo mi nevynadal. Moje zoufalství bylo čitelné, jako by ho do kamene tesal. Navíc takový úkaz viděli nejspíš poprvé v životě, a to vám vezme dech i slova. „Jedu domů, třeba to cestou opadá.“ To byla první myšlenka, která se prodrala přes mé zoufalství. Ale pak se začal z mrákot probírat zdravý rozum, a tak jsem ho vzala do hrsti a hezky společně jsme nakráčely k pultu čerpací stanice. Stál tu nepřítomně přítomný prodavač, který dával jasně najevo, že nechce být rušen ze své letargické polohy bytí. Já

však neměla na výběr. Dostala jsem ze sebe jedině. „Stojím tam namydlená a nevím, co mám dělat!!!“ Prodavač nechápal a kouknul mi přes rameno směrem, kterým jsem ukazovala. „Jak namydlená? Proboha, jak jste tohle dokázala?“ Chtěla jsem mu drze odpovědět: „Jak to mám asi tak vědět? Zřejmě máte rozbitou myčku!“ Ale radši jsem sklopila uši, oči a všechno, co sklopit šlo, byl totiž jediný, kdo mě mohl z té bílé kaše dostat. Vysvětlovat takovému pragmatikovi, že tu zasáhly temné síly mé fobie, nemělo smysl. Informace, že jsem v myčce poprvé mu k ukroucení hlavy úplně stačila. Venku jsem odmítla znovu sednout do auta a podávala mu mlčky klíčky. Když viděl, že mám nabreknuto, típnul cigaretu a beze slova, (pro mě naštěstí, skutečně bych nechtěla slyšet, co si myslel), mi auto v myčce umyl. „Já to svoje autíčko snad ani neprodám,“ řekla jsem si, když vyjelo v plném lesku. Však taky bylo poprvé odborně umyté a vyleštěné. Prodavač mi podal klíče a utrousil mezi zapalováním další cigarety: „Tohle se tady stalo poprvé. Aspoň budu mít o čem chlapům v hospodě vyprávět.“ Poprvé se po třech dnech našeho setkávání usmál. Zase budu světová. Že já musím být vždycky celebrita trapasů.

Dosáhla jsem kýženého výsledku, auto je umyté, a tak se mi vrátilo sebevědomí. „Můžete být klidný. Taky naposledy. Do myčky mě už nikdy nikdo nedostane!“

Doma jsem Petrovi řekla, že co je poprvé, může být i naposledy. A v případě myčky to tak rozhodně bude. Že mám fobii z myčky? No, a co? Někdo ji má zase z myšky. Nemusíme všechno překonat a zvládnout. Někdy je přijetí vlastních strachů to největší vítězství. Já si svoji myčkofobii budu pěkně hýčkat. Člověk má být se svými strachy kamarád.

Spřízněné duše

Říká se, že spřízněné duše se najdou, ale o podrobnostech se mlčí. V obyčejném starém domě s ochozy, lemovanými modrým zábradlím, nikdo nic podobného nečekal. A přesto se tam v bytě v druhém patře dvě spřízněné duše potkaly.

Ta první patřila paní Julince, druhá kocourovi jménem Kuba. Život byl k Julince štědrý a shovívavý a ona mu za to byla vděčná – tedy snad až na jistou výjimku spočívající v tom, že vedle ní chyběl muž, dítě, dokonce vůbec někdo blízký. Dříve, dokud byla aktivnější, o rozptýlení neměla nouzi. Celý život pracovala s lidmi, a tak si ani neměla kdy uvědomit, že je vlastně sama. Jenže teď, na zaslouženém odpočinku, na ni samota dolehla naplno. Záchranná berlička tu však jedna byla. Julinka milovala zvířata. Kuba, rezavý kočičí fešák ze sousedního bytu, patřil hezké blondáté slečně Lindě. Kuba s Lindou se měli velmi rádi. O víkendech se od sebe prakticky nehnuli. Vedlo to k tomu, že se všedními dny, kdy Linda trávila hodiny v práci, měl Kuba potíže. Toulky po domě, do kterých ho zaháněla nuda, ho za čas přestaly bavit. Oživení nastalo, když na schodech potkal Julinku. Stačilo, když přičichl k její ruce – a byl si jistý. Našel spřízněnou duši. Tu kocour záhadně rozpozná na potkání. Julinka s Kubou se brzy skamarádili. Jejich dny tak dostaly více smyslu a zkrásněly. Jen co ráno za Lindou zapadly dveře, Kubovy tlapy kmitaly k Julince. Na rohožce s nápisem „pojdte dál“ se Kuba ohlásil hlasitým ňáaa. Julinka se zaradovala. Poděkovala své šťastné hvězdě a spěchala otevřít. Aroma zrnkové kávy, linoucí se od stolu, a jemná vůně bábovky nechávaly Kubu vlažným. Na pozdrav se Julince jen zběžně otřel o nohy a zamířil do nejpohodlnějšího křesla přímo u okna, kterým se do parádního pokoje celý den linulo slunce. Potlapkal po sedačce a uvelebil se. Potom Julince dovolil, aby ho poškrábala za ouškem. Po projevených pozornostech byl dobře naladěm, takže souhlasil s tím, že v křesle bude na chvíli sedět Julinka

a jeho si posadí na klín. Měl rád, když ho hladila. Často pak za odměnu předl.

„Hudba, hudbička?“ chválila ho, aby nepřestával. Věděla, že její vlídný hlas dokáže divy. Kuba při něm spokojeně mhouřil oči. Jeho zelená očka s tmavou šterbinou Julinka milovala. A když pod jeho hebkou srstí cítila sotva znatelný pohyb klidného dechu, byla šťastná. S Kubou přicházela do bytu sluncem zalitá pohoda. Julince bylo záhadou, proč je to pro zvíře tak lehké, když mnoho lidí nedokáže vnést pohodu nikam, ale zkoumat to nehodlala. Od prvního dne Julinka Kubovi vyprávěla, třebaže mezi nejlepší posluchače zrovna nepatřil. Kuba přitom poklimbával a spíší dříve, než později na něj přicházelo spaní. Julinku to nedeprimovalo. Věděla, že kocour prospí až šestnáct hodin denně. I když usnul, dál se mu svěřovala se vším, co potřebovala někomu sdělit. Mluvila o poznání tišším hlasem tak dlouho, dokud se sama neunavila.

Odpoledne, kdy se měla vrátit Linda, Kuba zneklidněl. Naléhavým mňoukáním se domáhal, ať ho Julinka vypustí. Posadil se k modrému zábradlí a svou hlavu se srstí podobnou lví hřívě strčil mezi příčky tak, aby viděl na vstupní branku z ulice. Linda vždycky spěchala. Vběhla na dvorek a ze zvyku omrkla obvyklé místo v druhém patře. Kuba tam seděl pokaždé a už od branky ji sledoval. Vítací obřad mohl začít:

„Beeejbi!“

„Ňáu,“ odpověděl.

„Beeejbi, beeejbi!“ opakovala.

„Ňáu, Ňáu,“ odpovídal Kuba a vypadal, že ten obrovský přívál lásky neunese. Vyrázil k Lindě jako když střelí. Jejich setkání bylo každodenním, přesto velkolepým divadlem.

Jedno dopoledne u Julinky někdo zaklepal, což se nestávalo často. Za dveřmi stála Linda. S omluvou, že vyrušuje, vykoktala, že Kuba nepřišel večer domů.

„U mě není,“ pípla Julinka. Krve by se v ní nedořezal. Nedovedla si představit, že by o Kubu přišla. Linda se cítila podobně. Možnost, že se Kuba nevrátí, ji děsila. Dohodly se na pátrací akci. Linda naskenovala

barevnou fotku a pod kontaktními údaji zmínila také odměnu. Ta pomůže, doufala. Letáky vylepila na sloupech po celém předměstí. Julinka slíbila, že prohledá celé okolí a že bude pátrat všude, kam se hne.

Dny ubíhaly a Kuba se nevracel. Nikdo se neozýval. Po týdnu byla situace na pováženou. Blížily se Julinčiny narozeniny. V jejich předvečer, když začala padat tma, si Julinka nalila šálek kávy, ukrojila kus dortu, který si na zítřek upekla, a uvelebila se v kočíím křesle.

Celý dům byl tichý. Slyšela jen tikot svých nástěnných hodin. Okno nabízelo tmavnoucí pohled na starou rozvětvenou magnólii v zahradě vedlejšího domu. Přála si, aby někde rozeznala náznak bytí i malého pohybu. Smočila rty v chladnoucí kávě a uždibla kousek dortu. Ten budu jíst celý týden, povzdychla si.

Bylo jí smutno. Kde jen ten kocour je? Mít ho tu tak zpátky schouleného v klubíčku! Řekla by mu, jak se jí po něm stýská, jak je hned všechno úplně jiné, když člověk vedle sebe cítí ještě jeden dech. Kdyby se Kuba objevil, to by byl dárek. Přemítala a přitom zkoušela přivírat oči tak, jak to dělával on. Nechtěla si připustit, že hodně zatoulaných zvířat se domů nevrátí. Co kdyby se přece jen stal zázrak a Kuba zase přešlapoval za dveřmi? Ale zázrak se nestává, když je očekáván...

Ráno bylo chladné a sychravé, a tak jen pootevřela dveře, a hned je zase zavírala. Na poslední chvíli si něčeho všimla. Zpod rohožky čouhala obálka. Rozechvěle ji roztrhla a vytáhla kartu s obrázkem chlupatého rezavého kocoura. Měl lví hřívku, zelené oči, dlouhé vousy a rozpustilý výraz přesně jako Kuba. Na kartě byl také vzkaz:

„Milá paní Julinko! Chci vám poděkovat za pomoc při hledání Kuby. Dnes ráno ve tři hodiny se Kuba vrátil domů. Byl strašně hladový, špinavý a byl cítit motorovým olejem. Někdo ho nejspíš omylem zavřel do garáže. Nic vážného se mu naštěstí nestalo. Jistě se u vás brzy zastaví. Linda.“

Protestující pozadí

Tenhle rozsudek smrti bolet nejvíce. Odsouzencem se stal košatý jilm stojící na návsi a jeho smrtelným prohřeškem pak vlastní stín, který vrhal v určitý časový interval na zahradní bazén naší paní starostky.

Starostčino osazenstvo shromážděné kolem této malé umělé vodní nádrže nemělo v daný časový úsek na svém těle sluneční paprsek, což způsobovalo nedokonalý odstín barvy opálení přítomných a tím bylo rozhodnuto, jilm se musí odporoučet k zemi.

Samozřejmě se k rozhodnutí starostky připojilo pár sousedů, kteří si to s ní nechtěli rozházet a současně být i nadále na radničním výsluní. Najednou zčistajasna zjistili, že jilm jim vlastně škodí také. Jejich zahrádkářské výtvary jsou poněkud menších rozměrů než by byly, kdyby jim jilm nepřekážel v přímém slunečním celodenním záření.

Ale my, štamgasti, z hospůdky, námi pojmenované: "U vzrostlého jilmu", jsme náš kultovní strom nechtěli vydat hanebné popravě za žádnou cenu. Vždyť pod jeho korunou se nacházela lavička, na které spočinul ne jeden host po návštěvě místního lokálu. Já taky - a ten pohled do větví, nebe, mraků a celého božího nebeského světa byl jedinečný, úchvatný.....

Napsali jsme tedy petici, jali se vysvětlování ústně i písemně, několikrát jsme osobně navštívili starostku. Vše bezvýsledně. Rozhodnutí bylo zpečetěno, poprava se konat bude!

Ten poslední večer před ranním kácením jsme mlčky seděli v oblíbené hospůdce a pili na žal. Prohra svírala srdce tak, že i oblíbené pivko chutnalo prapodivně. V putyce bylo ticho, atmosféra žalu se dala krájet.

Do hostince vešel Standa, chlapík středního věku, bez práce, bez koruny, v podstatě takový místní smolař. "Chlapi, tady se koná funus či co, že je tu takové hrobové ticho, nenašly by se drobáky na jedno pivko?", škemral jako obvykle. "Zase máš, Staníku, holý zadek", ozval se někdo od rohového stolu.

Náhle se plácnul do čela náš spolusedící štamgast Oswald. "Mám to, přišel jsem na to, jilm bude zachráněn!", zařval chraplavým hlasem na celý lokál. "Pojď si přisednout Stando a hospodo jedno pivo sem", dával rozkazy již rozesmátý Oswald, který byl takový neoficiální velitel naší party štamgastů, koumák, jenž přišel na kdeco.

Standa zavětřil šanci a horlivě si k nám přisednul. "Hele, Stando, my bychom si ten tvůj holý zadek na zítřek pronajali", odhaluje Oswald s obrovskou vervou svůj velkolepý nápad.

"C....Co?", vytřeštil oči Standa. "Neboj, nechceme tenhle pronájem zadarmo, složíme se a zaplatíme tvoji měsíční útratu tady v hospodě".

"Osvalde, jsi blázen", nevěřičně kroutíme hlavou a napjatě čekáme, co z Osvalda vyleze. "Podívejte, pánové, tady Standovi dáme staré trencle, vystříhneme do nich díru a na jednu půlku napíšeme černým centromaxem velké tiskací N a na druhou E. Dohromady NE. Standa obejme strom, vystrčí na starostku a dřevorubce své pozadí, na kterém bude mít napsáno toto jediné slovo a šmitec, konec, my mlčky dotvoříme kruh kolem kmene a nebudeme již nic žvanit. Vždyť slov, vět, souvětí bylo až, až", hrdě se na všechny podíval Oswald.

"Půjdeme si tak akorát sednout do chládku za veřejné mravní pohoršování", řekl jsem ustrašeně. "Ale prd", nedal se odbýt Oswald. "Tuhle morální kocovinu všichni ve zdraví přežijeme a kamarád jilm taky, vsadte na to kalhoty", smál se již na celé kolo Oswald.

"Já to tedy беру, šéfe, stejně můj obličej nikdo neuvidí, budu ho mít přilepený na kmeni", rezolutně prohlásí Standa a tváří se velmi důležitě, bodejť by ne - vždyť se stane zítřejším možným zachráncem.

"Stando tvoje prd..... se stane slavnou, na tu slávu si připijeme!" křičí ostatní štamgasti.

"Prosím, pánové, zachovejte si úroveň, jsou tu i dámy", červenám se za ušima. "Úroveň jsme do dnešních dnů měli, teď na to půjdeme od lesa", chechtají se ostatní stolovníci.

"Já nevím, přece jenom to zavání sprostotou a vulgárností", nenechám to být. "Chceš zachránit ten jilm nebo ne", podíval se na mě Oswald. "Ano, chci".

"Tak vidíš, jiná cesta není".

Na druhý den ráno vše probíhalo podle Oswaldova scénáře. Pohoršeno bylo pár místních babek, některým procházejícím dětem duchaplní rodiče zakryli oči. Zima naštěstí nebyla, Standa svůj úkol nesl statečně. Já stál v kruhu se zavřenýma očima, ostuda mi šimrala ušní lalůčky.

Zkoprnělí dřevorubci se proměnili v pařezy, přesně v ty, které sami svými nástroji vytvářeli. Přibíhající, na vysokých podpatcích, starostka měla co dělat, aby udržela balanc a v obličejí si zachovala dekórum. My

jen mlčky stáli a Standa odvážně špulil své chlupaté pozadí na celou náves.

"Tak teda ano, jilm se kácet nebude, ale okamžitě skončete to divadlo, tu ostudu", promlouvá starostka do ampliónu.

Bez jediného slova jsme protest ukončili.

Standův zadek se v ten den stal slavným, byl zdokumentován ve všech bulvárních plátcích. A rovněž Standa byl náležitě na svoji zadní část těla pyšný, splnila účel, zachránila jilm a také mu zabezpečila měsíční hospodskou útratu. Však si tehdá Standa náležitě a s gustem dopřával. Dej mu pánbůh nebe. Díky, Stando...

A ještě něco. Teď, když je naše hospůdka zavřená, dáváme si srazík na lavičce pod zachráněným stromem, z výdejního okýnka fasujeme pivko v plastu, které si necháváme na vychutnání doma a skrz respirátory se tiše pochechtáváme a vzpomínáme a vzpomínáme...

Přítelkyně

Položil pero a vstal. Došel k oknu, z něhož k němu doléhal nepříjemný ruch ze dvora. Tři muži, které neznal si zřejmě chtěli užít pod jeho oknem. Žena se zoufale bránila nechutné přesile, až nakonec přesný úder pěstí udusil její křik. Byli horší než psi. Nemohl se nato dívat, zavřel okno, aby ta hrůza zůstala venku. Musel napsat neodkladný dopis, byl nervózní a potřeboval klid. Ještě chvíli přemýšlel o té ubožačce, ale pak se pustil do práce. Když byl konečně hotov, dopis vložil do obálky, oblékl si kabát a vyšel ven. Dvůr byl prázdný. Oddechl si, ta žena zřejmě přežila. Nestál o problémy. Zabočil do postranní uličky, aby se vyhnul hlavní třídě. Nesnášel násilí, jenomže město a doba ho byla plná. Ještě před časem míval často depresivní stavy, z neutuchající touhy, s někým se podělit o samotu života, ale nyní byl za osamělé dny vděčný. Samota byla bezpečná. Na vlastní oči se několikrát přesvědčil, jak v této době bolí jakákoliv láska. Byl to smrtelně nebezpečný cit.

Z myšlenek ho vytrhl silný úder, jako kdyby narazil do živé zdi. Ležela na zemi. Mladá dívka s černými copy, a tak krásnou tváří, že se při pohledu do hnědých očí zarděl. „Omlouvám se, slečno,“ nastavil ruce, aby ji pomohl vstát. Na sobě měla černý plášť z klotu, který ji zakrýval drobné tělo.

„To nic, pane profesore, jsem v pořádku,“ usmála se.

Ten hřejivý úsměv plný dívčí nevinnosti mu okamžitě zasáhl srdce.

Omámen ji držel za ruce. Nemohl se vůbec pohnout, nemilosrdně spoután její krásou. *Panebože, nemohu se zamilovat do děvčete, takhle pozdě ne!* v duchu žádal slitování, ale cítil, že už je lapen jejím mládím.

„Vy mě znáte?“ zeptal se.

„Znám, pane profesore,“ odvětila. „Všichni si vás váží za to, jak jste pomohl slečně Schillerové.“

Slečna Schillerová ho zajímala stejně málo jako okolní svět. Mluvila dál. Díval se na pohybující se rty a naslouchal melodii jejího hlasu, aniž by

vnímal jediné slovo. „Jak se jmenujete?“ přerušil ji, až sebou trhla. Ve vteřině přátelskou tvář vystřídaly stud a nejistota.

„Ruth, pane profesore,“ klopila oči a skoro šeptem dodala: „Omlouvám se pane profesore, že jsem se tak rozpovídala, nebylo to ode mne slušné.“

„Nic se nestalo Ruth,“ pronesl s takovou něhou, až se svých obnažených citů polekal. Kolik může být tomu drobnému stvoření? Sedmnáct nebo osmnáct? V šedesáti letech bych se v okamžiku ocitl na pokraji společenské sebevraždy. Uvědomil si, že už si lásku nemůže dovolit, ale přesto ji nebyl schopen opustit. Stále držel dvě jemné dlaně. Přál si milovat a hledal odvahu a sílu, naředit rozum v proudu vařící krve.

„Jmenuji se Walter.“

Dál mlčky stála s dlaněmi poslušně v sevření. Prázdná ulice a její nesmělost mu dodala odvahy. Přitáhl si ji blíže.

„Můžete mi tak říkat, ano Ruth?“

„Dobře,“ špitla do chodníku.

„Doprovodíte mě k poštovnímu úřadu, Ruth?“ otázal se s neskrývanou nadějí.

„Já nemohu pane prof... Waltře, promiňte.“

„Ale vždyť,“ hledal slova. „Kam pospícháte?“ Bylo to, jako by ztrácel poslední naději, poslední lásku a s ní i celý život. V tu chvíli mu bylo jedno, že je starý, stačilo, aby uslyšel *Waltře* a měl dojem, že neexistuje nic pravdivějšího a jistějšího než jejich vzájemná náklonnost. Jeho jméno z úst mladé dívky a její dětsky vláčné dlaně v něm probudily odvahu a dosud dřímající city. Zatímco hleděl na křehkou bytost před sebou, jeho okoralou duši vzkřísila láska. Vzplanul.

„Pomáhám u pana Nekoldy,“ odpověděla a vzápětí ucítil, jak se pokusila vysvobodit z jeho sevření. Pustil ji ruce. S upřímnou láskou se díval na dívku, kterou právě ztratil. Strach postupně rdousil city. Rozum nemilosrdně sevřel srdce, až z něho vytryskla jen truchlivá touha po slasti.

„Víte, že Ruth je hebrejsky ‚přítelkyně‘?“ zeptal se.

„Ano.“

„Jsi židovka?“

Mlčela. Rozhlédl se po opuštěné uličce, okna šedivých domů byla slepá. Rychle ji uchopil za hlavu a než se stačila vzpamatovat, vášnivě ji políbil na ústa. Hltal její mládí, dokud se mu nevytrhla. Chvilí na něho vytřeštěně zírala, pak se beze slova otočila a rozeběhla se prázdnou uličkou do bezpečí. Věděl, že už ji nikdy nespátří. Vyndal z náprsní kapsy dopis a cestou k poštovnímu úřadu si znovu přečetl co napsal: *Ve výkladní skříni obchodu s potravinami a textilem skví se nápis ČESKÝ ÁRIJSKÝ OBCHOD. Nechci vzhledem k majiteli obchodu panu Nekoldovi cokoliv v pochybnosti bráti, ale divně ve zdejším, říšským vojskem obsazeném městě, působí skutečnost, že v obchodě prý pomáhá čistokrevná židovka. Nejsem si jist, zda tomu skutečně tak je, ale jsem přesvědčen o nutnosti tuto informaci prověřiti a eventuálně v co nejkratší době zjednati nápravu, aby shora uvedené honosné označení obchodu nebylo klamné.*

Prof. Walter Hernig, Velké Mítarice

Podíval se na modrou oblohu. Slunce příjemně hřálo, ponurý stín šedivých domů byl pryč. Svět, na který byl zvyklý se vrátit. Cítil se skvěle, jako by se probudil z hloupého snu. Byl směšný, přece by nemohl milovat židovské oči. Taková pošetilost! Vzpomněl si na její slova: *všichni si vás váží za to, jak jste pomohl slečně Schillerové.* Usmál se. Všichni ho obdivují za to, že daroval větší finanční obnos slečně Schillerové, která se po požáru málem ocitla na ulici. Jenomže to nebyl dar, ale obchod. To, že na oplátku u ní několikrát přenocoval, už nikdo netušil. Měla stejně vláčné rty jako Ruth. Napadlo ho, že se zastaví u slečny Schillerové na kávu, a pak jedním nenápadným pohybem, poslal mladou Ruth na smrt.

Literární soutěž „MŮJ SVĚT“ se stala tradiční akcí Knihovny FM už od roku 1993. Letos tedy probíhá již její 29. ročník.

Oceněné práce držíte v ruce.

Grafická úprava a tisk: Městská knihovna Frýdek-Místek, p.o.

Soutěž je určena nejen mladým začínajícím autorům, ale všem, kdo rádi píší nebo mají potřebu psát, aniž by bylo psaní jejich povoláním.

Nový ročník soutěže je vždy vyhlášen v říjnu v Týdnu knihoven, do konce roku pak přijímáme příspěvky. Ty jsou dále postoupeny tříčlenné odborné porotě. Výsledky jsou oznámeny obvykle v březnu následujícího roku na slavnostní večeru, který se koná v příjemné duchovní atmosféře oddělení beletrie na Jiráskové ulici.

Na slavnostní vyhlášení jsou zváni písemně všichni zúčastnění autoři.

Proto milí autoři nepište do šuplíku nebo svého PC, ale také k nám do knihovny!

